

2008 YILI HAYATBOYU ÖĞRENME PROGRAMI (LLP) ETKİ DEĞERLENDİRME ARAŞTIRMASI

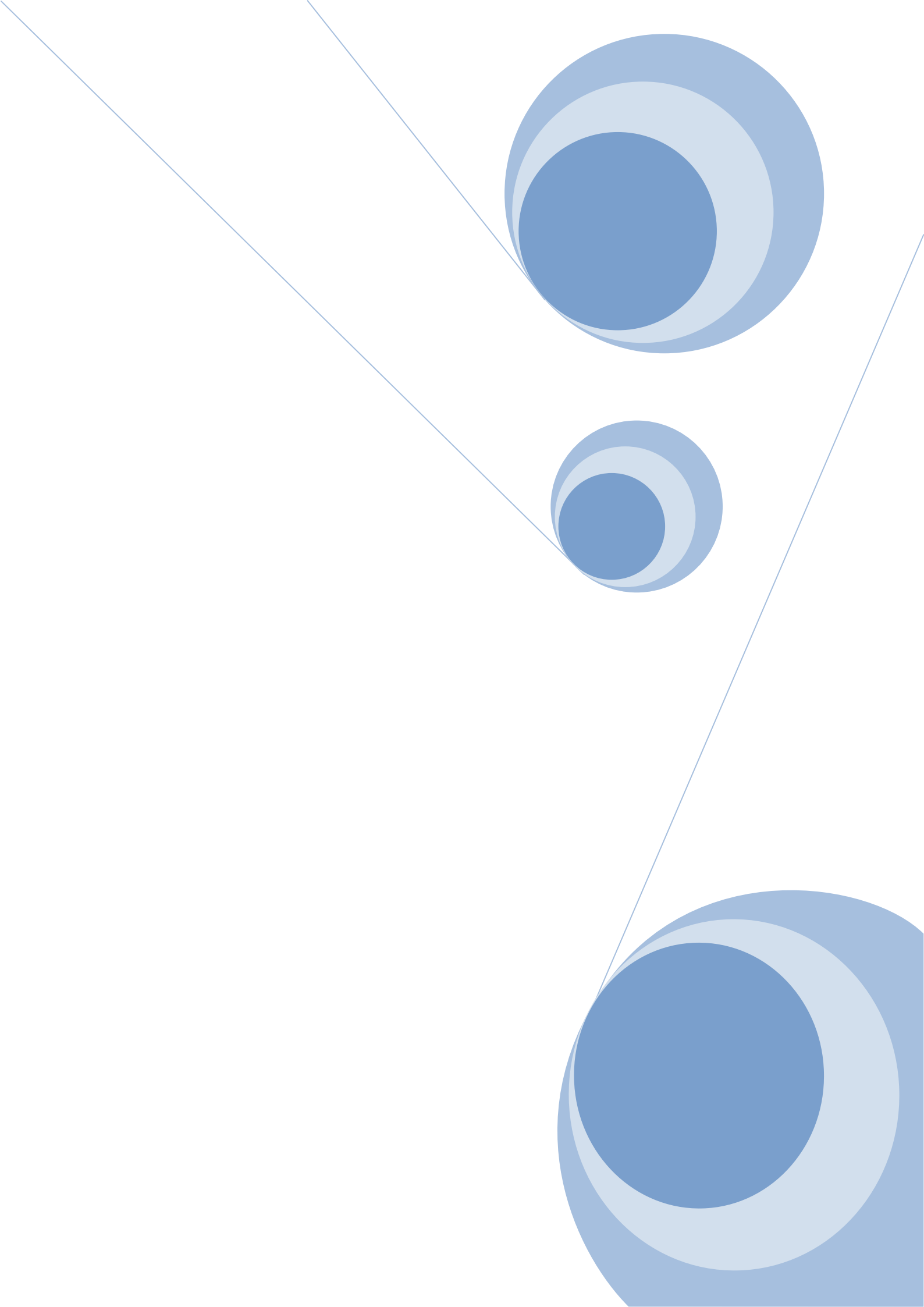
Sonuç Raporu

Bu çalışma, Hayatboyu Öğrenme Programı'nın 2008 yılındaki etkilerinin değerlendirildiği araştırmanın sonuç raporudur

AB EĞİTİM ve GENÇLİK PROGRAMLARI MERKEZİ BAŞKANLIĞI

Eğitim ve Kültür

AB Eğitim ve Gençlik Programları Kitapları

Araştırma ve Raporlar Serisi: 5

2008 YILI HAYATBOYU ÖĞRENME PROGRAMI (LLP) ETKİ DEĞERLENDİRME ARAŞTIRMASI

SONUÇ RAPORU

Araştırma ve Rapor

Halkla İlişkiler Koordinatörlüğü

Bu eserin hakları mahfuzdur. Yazılar ve görsel malzemeler, izin alınmadan tümüyle veya kısmen yayınlanamaz, herhangi bir surette çoğaltılamaz. Kaynak belirtmek kaydıyla alıntı yapılabilir. Bu kitap, Avrupa Komisyonu'nun maddi desteği ile basılmıştır. Kitaptaki yorumlar ve görüşler Avrupa Komisyonu'nu bağlar nitelikte değildir.

© 2010 Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı

www.ua.gov.tr

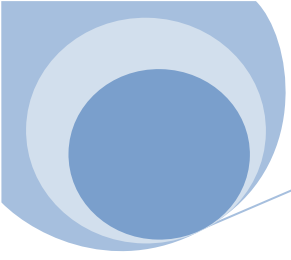
Tel:0-312-409 60 00; Faks:0-312-409 60 09

Çankaya/ANKARA

ISBN 978-0-7334-2609-4

9780733426094

ÖNSÖZ

Değerli Okurlar,

Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları, ülkemizde uygulanmaya başladığı yıldan bu yana eğitim ve gençlik alanındaki çok önemli değişimlerin lokomotifi oldu. Eğitim ve gençlik alanında çalışan bireyler için yurt dışındaki meslektaşları ile bir araya gelme, fikir alışverişinde bulunma ve mesleklerindeki farklı uygulamaları yerinde görme için fırsatlar doğdu. Programlardan faydalanan 140.000’den fazla kişi aynı zamanda ülkemizin Avrupa’daki tanıtımında da önemli rol oynadılar. Değişim sadece hareketlilik faaliyetlerine katılmış olanları değil, bu bireylerin görev yaptıkları kurumları, eğitim verdikleri öğrencileri ve hatta çevrelerindeki meslektaşlarını da etkiledi. Öğretmenler, öğrenciler, idarecileri meslek çalışanları, farklı kültürlerle iletişime geçtiler, hatta uzun süren dostluklar kurdular. Daha da iyisi, bu faaliyetleri kendi önemsedikleri konularda, kendi ilgi alanlarında özgürce fikirler üreterek ve bunun için işbirlikleri kurarak yaptılar.

Hayatboyu Öğrenme ve Gençlik Programları, kişilere mesleklerinde ilerleme, farklı tecrübeler edinme, gelecek beklentilerini yükseltme gibi olumlu etkilerle birlikte kişilerin özgüvenlerini geliştirmelerine ve yabancı dil becerilerini artırmalarına da yardımcı olarak insangücümüzün kalitesinin artmasına destek olmaktadır.

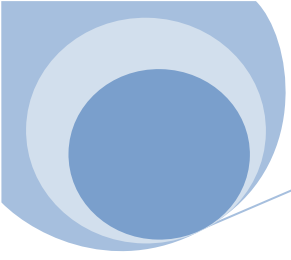
Bu kitap, Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları altında yer alan ve genel eğitimden mesleki eğitime, yaygın eğitimden yükseköğretime kadar farklı alanlara hitap eden Hayatboyu Öğrenme Programı ‘nın 2008 yılındaki etkilerini ölçen araştırmanın sonuç raporudur. Raporla sunulan bulgular, gerek Avrupa Komisyonu tarafından Avrupa çapında ve gerekse Ulusal Ajans olarak Merkez Başkanlığı tarafından programların uygulanmasına ilişkin kamuoyunun ve hedef kitlelerin tespitlerini ve beklentilerini ölçebilmek amacıyla kullanılmaktadır. Yararlanıcılarımızın katılımıyla gerçekleşen etki değerlendirme raporları, eğitim programlarına ilişkin politikaların belirlenmesinde çok önemli bir yere sahiptir.

Ülkemizde, kurulduğu günden bugüne kadar yaptığı çalışmalar ile pekçok kurum ve kuruluş için model olan Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi, işleyişi, uygulamaları, kurumsal yapılanması ile Avrupa’da yeni kurulmakta ulusal ajanslar tarafından da örnek alınan bir kurum haline geldi. Kuşkusuz bu başarı hepimizin... Önümüzdeki yıllarda da birlikte çalışarak, birbirimizden öğrenerek, kendimizi yenileyerek geliştireceğimize inanıyor;

Araştırmayı yapan ve raporu hazırlayan Uzmanımız Ranâ KASAPOĞLU ÖNDER’ e çok teşekkür ediyorum.

Dr. Fatih HASDEMİR

Başkan

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	iii
ÖNSÖZ	iv
GİRİŞ	1
YÖNTEM	2
Örneklem	2
Veri Toplama Aracı	3
Analiz	3
BULGULAR ve YORUM	5
Comenius-Okul Eğitimi Programı	5
Comenius Okul Ortaklıkları	5
Comenius Asistanlığı	25
Grundtvig-Yetişkin Eğitimi Programı	43
Grundtvig Öğrenme Ortaklıkları	43
Comenius/Grundtvig Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri	63
Erasmus-Yükseköğretim Programı	82
Erasmus Öğrenci Öğrenim Hareketliliği	82
Erasmus Staj Hareketliliği	103
Erasmus Personel Hareketliliği	122
Leonardo da Vinci-Mesleki Eğitim Programı	140
LdV-Mesleki Eğitimde Profesyoneller (VETPRO)	140
LdV-Temel Mesleki Eğitim Almakta Olanlar ve İşgücü Piyasasındaki Kişiler	159
LdV Ortaklıkları	
LdV-Yenilik Transferi	
Ortak Konulu Program	179
Çalışma Ziyaretleri	179
GENEL DEĞERLENDİRME ve SONUÇ	196

GİRİŞ

Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları; programların uygulandığı ülkelerde, kültürlerarası diyaloga ve birlikte çalışmaya dayanan ortaklıklar ve faaliyetler yolu ile eğitim seviyesinin artırılması ile sosyal dışlanma, yabancı düşmanlığı, ırkçılık ve önyargılarla mücadele edilmesi, Avrupa halkları arasında anlayış ve birlikte çalışma ortamının geliştirilmesi ve Avrupa boyutunun güçlendirilmesini amaçlamaktadır. Bu araştırmaya konu olan Hayatboyu Öğrenme Programı (LLP), sayılan amaçlara ulaşabilmek için **kurumsal ve bireysel** alanda çeşitli enstrümanlar sunmaktadır. Başvuru sahibini esas alan bu sınıflandırmaya göre kurumsal faaliyetler için bir tüzel kişiliğin başvurusu, bireysel faaliyetler için ise doğrudan bireylerin başvurusu temel alınmaktadır. Bir başka sınıflandırmaya göre bu enstrümanlar **merkezi ve ülke merkezli** olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu sınıflandırmada temel, başvurunun yapıldığı makamın Avrupa Komisyonu Yürütme Ajansı (merkezi faaliyetler için) veya program ülkesindeki Ulusal Ajans (ülke merkezli faaliyetler için) oluşudur. Sunulan araçlar, başvuru sahibi veya başvuru yapılan makam fark etmeksizin, Avrupa Birliği'nin amaçlarının somutlaştırılmasına ve fikirlerin eyleme dönüştürülmesine hizmet etmektedir.

Hayatboyu Öğrenme Programı çatısı altında farklı hedef kitlelere hitap eden sektörel programlar (**Comenius, Erasmus, Grundtvig, Leonardo da Vinci**) ile sektörel programlara konu olan ortak alanlarda çalışmaların yapılabilirdiği **Ortak Konulu Program** (Transversal Programme) ve Avrupa Birliği alanındaki konularda merkezi faaliyetleri içine alan **Jean Monnet** Programı yer almaktadır. Okul öncesinden eğitim fakültelerine kadar olan kurumlar ve bireylerin faydalandığı Comenius, yükseköğretimi konu alan Erasmus, yetişkin eğitime hitap eden Grundtvig ve mesleki eğitimi konu alan Leonardo da Vinci Programı; Hayatboyu Öğrenme Programı'nın tüm evrelerin programı olduğunun bir göstergesidir. Adından da anlaşılacağı üzere Hayatboyu Öğrenme Programı; yaşamın tüm evrelerinden ve hayatın her kesiminden, farklı profillerde kimselere hitap etmektedir. Bu özelliği ile Hayatboyu Öğrenme Programı, toplumun hiçbir ferdi dışarıda bırakmayan bir şemsiye programdır.

Avrupa Komisyonu Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü tarafından yönetilen Hayatboyu Öğrenme Programı, programa üye olan ülkelerde ise Ulusal Ajanslar vasıtasıyla yürütülmektedir. Ülkemizde 2003 yılından bu yana programları yürütmeye yetkili kurum olan ve Türk Ulusal Ajansı olarak faaliyet gösteren kurum Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi'dir.

Avrupa'nın 1987 yılında Erasmus ile tanıştığı programlar, farklı isimler ve fakat aynı amaçlar halinde günümüze kadar gelişerek gelmiştir. Bu kapsamda 2007–2013 yılları arasını kapsayan üçüncü dönemine, **kendini değerlendirerek, kendinden öğrenerek ve yenilenerek** ulaşmıştır. Değişim ve gelişimin dayanak noktalarından birini program ülkelerinden, etki analizleri yoluyla gelen geribildirimler oluşturmaktadır.

Bu araştırma, Hayatboyu Öğrenme Programı'nın 2008 yılında ülkemizdeki etkilerini ölçmek amacıyla yapılmıştır. Araştırmaya konu olan programlar, ülke merkezli faaliyetlerdir. Okumakta olduğunuz ve araştırmanın Sonuç Raporunu oluşturan dokümanın ilerleyen bölümlerinde, sırasıyla, "Yöntem", "Bulgular ve Yorum" ve "Genel Değerlendirme ve Sonuç" bölümlerini göreceksiniz.

YÖNTEM

Bu kısımda örneklem, veri toplama aracı ve veri analiz yöntemi hakkında bilgi verilmektedir. Burada sunulan bilgi yalnızca araştırmamızın nasıl gerçekleştiğini anlatmamakta, aynı zamanda araştırmamızın yöntemsel kısıtlarına da işaret etmektedir. Aşağıda sunduğumuz bulgular kullandığımız yöntemlerin kısıtları da göz önünde bulundurularak değerlendirilmelidir.

Örneklem

Etki analizi için ideal olarak program yararlanıcılarının tümünden veri toplamak gerekmektedir. Bu nedenle 2008 yılında Hayatboyu Öğrenme Programının herhangi birine katılmış yararlanıcıların tümüne elektronik posta aracılığıyla ulaşılmış ve çalışmamıza katılmaları istenmiştir. Araştırmaya katılan yararlanıcıların sayıları Tablo1’de verilmektedir:

Tablo1 Programlar Bazında Örneklem Büyüklükleri

Program	Araştırmaya Katılan Yararlanıcı Sayısı
Comenius Okul Ortaklıkları	110
Comenius Asistanlığı	35
Grundtvig Öğrenme Ortaklıkları	35
Comenius / Grundtvig Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri	67
Erasmus Öğrenci Öğrenim Hareketliliği	400
Erasmus Staj Hareketliliği	91
Erasmus Personel Hareketliliği	187
LdV – Mesleki Eğitimde Profesyoneller (VETPRO)	499
LdV – Temel Mesleki Eğitim Almakta Olanlar ve İşgücü Piyasasındakiler (IVT vePLM)	486
LdV Ortaklıkları	42
LdV Yenilik Transferi	20
Çalışma Ziyaretleri	90
TOPLAM	2.062

Katılımcıların rassal örnekleme yöntemleriyle seçilmemiş oldukları da dikkate alındığında burada sunduğumuz bulguların genellenebilirliğinin kısıtlı olduğu söylenebilir. Bir başka deyişle, çalışmamıza katılan yararlanıcıların görüşleri ile katılmayan yararlanıcıların görüşleri birbirlerinden farklı olabilir. Ancak kendilerine ulaşılan yararlanıcı sayısı (2.062) yüksektir.

Veri Toplama Aracı

Veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Yararlanıcıların coğrafi olarak dağınık olmaları ve ulaşım gücü nedeniyle elektronik anketler tercih edilmiştir. Öncelikle, her bir program için ayrı bir anket formu tasarlanmış ve bu formlar bir web sayfasına yüklenmiştir. Daha sonra her bir programın yararlanıcılarına ilgili anket formunun linki bir elektronik posta ile gönderilmiştir. Söz konusu elektronik postada ayrıca anketin amacı ve kapsamı hakkında da kısaca bilgi verilmiş ve yararlanıcılar anket uygulamasına katılmaları için teşvik edilmiştir.

Elektronik anketlerin bilinen bir özelliği geri dönüş oranının düşük olmasıdır. Yani, elektronik ankete katılmaları için davet edilen kişilerin genellikle küçük bir kısmı anket formlarını doldurmaktadır. Çoğu programda anket formunu dolduran yararlanıcıların oranının düşük olmasının bir nedeni de seçilen veri toplama aracı olabilir. Ancak, yukarıda da belirtildiği üzere yararlanıcıların coğrafi olarak dağınık olması ve ulaşım gücü nedeniyle bu yöntem tercih edilmiştir. Bu sayede farklı bölgelerde yerleşik katılımcılardan veri toplanabilmektedir.

Anket formları aracılığıyla yararlanıcıların bazı özellikleri ve farklı hususlardaki görüşleri hakkında bilgi edinilmeye çalışılmıştır. Formlarda öncelikle yararlanıcı profiline ilişkin sorulara yer verilmiştir. Örneğin, kurumsal yararlanıcıların yerleşik olduğu bölge ve yerleşim yeri türüne ilişkin ve gerçek kişi yararlanıcıların yaş ve cinsiyetlerine ilişkin sorular sorulmuştur. Daha sonra her bir program için o programın yararlanıcılara ne tür faydalar sağladığı; yararlanıcıların programlar ve ülkemizin Avrupa Birliği üyeliği hakkında ne düşündüğüne dair programdan programa değişebilen sorular sorulmuştur. Formlarda yararlanılan programın ne ölçüde yurtdışı tecrübe fırsatı sunduğuna; yararlanıcının kendisini, kendi kültürünü ve diğer kültürleri tanıması için ne kadar faydalı olduğuna; mesleki ve kişisel gelişime (örneğin, yabancı dil becerilerini geliştirme) ilişkin sorular sorulmuştur. Bunlarla birlikte yararlanıcılardan proje sürecini değerlendirmeleri istenmiş, proje yaparken zorlandıkları noktalar ile programın kendilerine fayda sağlayan ve geliştirilmeye açık buldukları yönleri yazmaları istenmiştir.

Analiz

Anket uygulamasına katılan yararlanıcılardan toplanan veri betimleyici analize tabi tutulmuştur. Aşağıda sunulan bulgular her bir program için anket uygulamasına katılan yararlanıcıların verdikleri yanıtların dağılımından oluşmaktadır. Bulgular, her bir program için ayrı ayrı rapor edilmiştir. Bu sayede, programlar tek başlarına okunduğunda sadece o programa ilişkin 2008 yılı etki değerlendirmesi de görülmüş olacaktır. Bir başka deyişle programlara ait raporların her biri münferit program raporları olarak görülebilir. Bununla birlikte, genel değerlendirme bölümünde tüm programlar için ortaklaşa bir değerlendirme de sunulmaktadır.

BULGULAR ve YORUM

Araştırmanın bu bölümünde Hayatboyu Öğrenme Programı çatısı altında yer alan programlara ilişkin bulgular incelenmiş ve yorumlar sunulmuştur. Anketlerde yer alan maddeler sınıflandırılmış ve her bir kategoriye ilişkin bulgular, maddenin özelliğine göre, tablolar ve şekiller halinde sunulmuştur.

1. COMENIUS-OKUL EĞİTİMİ PROGRAMI

Comenius Programı, genel anlamıyla, yükseköğretime kadar olan okul eğitimini kapsar. Eğitimin bu evresinde yer alan kurumlar ile öğretmen ve öğrencilerin, kültürel paylaşımlar yolu ile eğitimi ilgilendiren alanlarda işbirlikleri yapmalarını, yabancı dil öğrenmeye teşvik edilmelerini ve kişisel gelişimleri için gerekli olan temel becerileri kazanmalarını hedefler. Comenius Programı, ayrıca, değişik kültürlerle yönelik farkındalığın geliştirilmesini teşvik etmek, okul eğitimi sektöründe kültürler arası eğitim girişimlerini geliştirmek, kültürler arası eğitim alanında öğretmenlerin yeteneklerini geliştirmek, ırkçılık ve yabancı düşmanlığıyla mücadeleyi desteklemek için tasarlanmış uluslararası faaliyetler yardımıyla Avrupa'daki okul eğitiminde kültürler arası farklılıkların bilincine varılmasının teşvikine katkıda bulunur.

Aşağıdaki bölümde, Comenius Programı için yapılan değerlendirmeler ile yararlanıcı görüşlerine yer verilmiştir.

A. COMENIUS OKUL ORTAKLIKLARI

Comenius Okul Ortaklıkları farklı ülkelerdeki öğrenci ve öğretmenlere ortak ilgi alanındaki bir veya daha fazla konuda birlikte çalışma fırsatı sağlamaktadır. Bazı ortaklıklar öğrencilerin aktif katılımına odaklanırken, diğerleri pedagojik veya okul ve eğitim konularına yoğunlaşmakta ve esas olarak öğretmenlerin ve idari personelin katılımını gerektirmektedir. Comenius Okul Ortaklıklarının bazıları dil odaklı olup katılımcıların yabancı dillerini kullanmalarına ve geliştirmelerine imkân vermekte ve yabancı dil öğrenmeye yönelik motivasyonlarını artırmaktadır.

Comenius Okul Ortaklıkları için kendilerine görüş sorulan yararlanıcıların 123'ünden cevap gelmiş, mükerrer ve boş girişler ayıklandıktan sonra bu rakam 110 olarak nihayetlenmiştir. Anketi Comenius Okul Ortaklıkları faaliyetinden faydalanmış olan okullarımızdaki okul müdürlerinin veya irtibat kişilerinin, her ikisinin de okulda bulunmadığı durumlarda 2008 yılında proje faaliyetlerine doğrudan katılmış bir öğretmenin cevaplama istenmiştir.

KURUM PROFİLİ

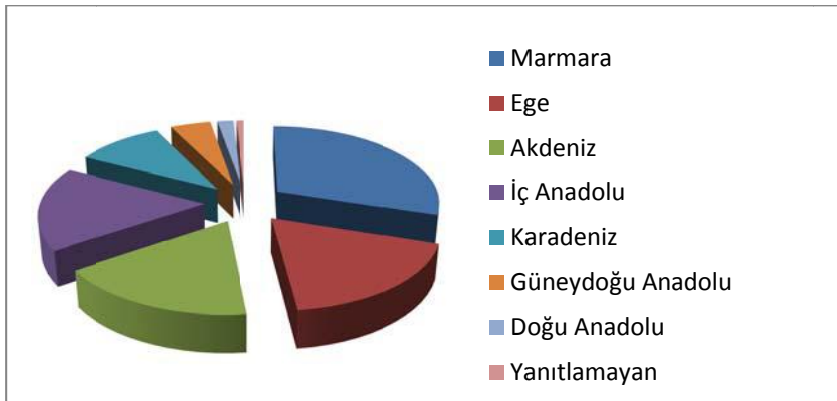
Kurum Profili boyutunda, faaliyete katılan kurumun bulunduğu bölge ve yerleşim yeri ile kurumun türüne ilişkin bulgular ve yorumlara yer verilmektedir.

Tablo1.A.1Proje Yapan Kurumun Bulunduğu Bölge

Kurumun Bölgesi	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Marmara	33	30%
Ege	20	18%
Akdeniz	19	17%
İç Anadolu	19	17%
Karadeniz	11	10%
Güneydoğu Anadolu	5	5%
Doğu Anadolu	2	2%
Yanıtlamayan	1	1%
Toplam	110	100%

Araştırmaya katılan 110 yararlanıcıdan %30'u Marmara, %18'i Ege, %17'si Akdeniz ve İç Anadolu, %5'i Güneydoğu Anadolu, %2'si Doğu Anadolu Bölgesi'nde yer almaktadır.

Aşağıdaki şekil, araştırmaya katılan yararlanıcıların bölgelere göre sınıflandırılmasını göstermektedir.

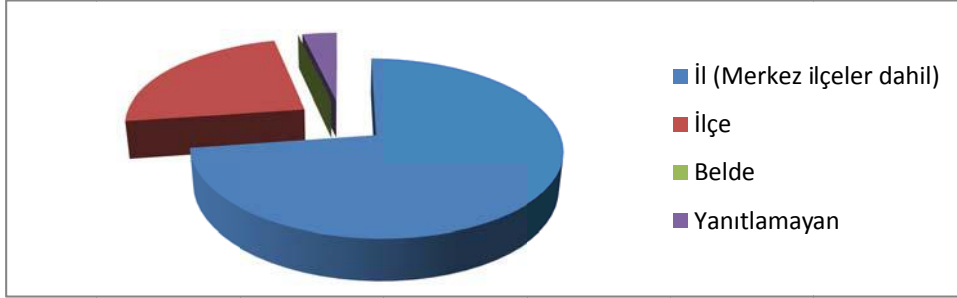
Şekil1.A.1 Proje Yapan Kurumun Bulunduğu Bölge

Kurum Profili boyutunda araştırmaya katılan yararlanıcıların kurumlarının bulunduğu yerleşim yerini işaretlemeleri istenmiştir. Söz konusu maddeye ilişkin dağılım Tablo1.A.2'de ve Şekil1.A.2'de gösterilmektedir.

Tablo1.A.2 Proje Yapan Kurumun Bulunduğu Yerleşim Yeri

Yerleşim yeri	Yararlanıcı Sayısı	Oran
İl (Merkez ilçeler dahil)	80	73%
İlçe	26	24%
Belde	0	0%
Yanıtlamayan	4	4%
Toplam	110	100%

Aşağıda bu boyuta ilişkin dağılım grafik yardımıyla gösterilmektedir:

Şekil1.A.2 Proje Yapan Kurumun Bulunduğu Yerleşim Yeri

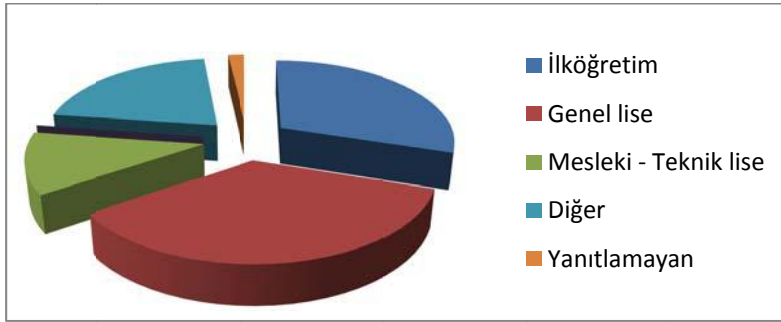
Bu dağılıma göre yararlanıcıların %73'ü il merkezlerindeki kurumlardır. Ulusal Ajans, faaliyetlerin ülke genelinde yaygınlaşması ve sadece il merkezleri ile sınırlı kalmaması için yapılan toplantılarda mutlaka ilçe ve beldelerden gelen katılımcıların da olması şartını gözetmektedir. Bu amaçla 2008 ve 2009 yıllarında gerçekleştirilen çalıştay türü toplantılarda, katılımcıların özellikle ilçe ve beldelerde görev yapıyor olmaları şartını öncelik olarak kabul edilmiştir.

Araştırmaya katılan yararlanıcıların kurum türlerine ilişkin dağılım ise şu şekildedir:

Tablo1.A.3 Proje Yapan Kurumun Türü

Kurum türü	Yararlanıcı Sayısı	Oran
İlköğretim	33	30%
Genel Lise	39	35%
Mesleki - Teknik Lise	13	12%
Okul Öncesi	0	0%
Diğer	23	21%
Yanıtlamayan	2	2%
Toplam	110	100%

Aşağıda bu boyuta ilişkin dağılım grafik yardımıyla gösterilmektedir:

Şekil1.A.3 Proje Yapan Kurumun Türü

Comenius Okul Ortaklıkları kapsamında araştırmaya katılanların %30'unun ortaklığı ilköğretim okullarınca ve %35'i genel liselerce kurulmuştur. Okul ortaklıklarının öncelikli hedef kitlelerinden olan ilköğretim okulları ve genel liselerin nicel özellikleri, bu durumu açıklayabilecek rakamları vermektedir. Şöyle ki, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanan Milli Eğitim İstatistikleri-Örgün Öğretim 2008/2009 adlı yayına göre ülkemizde 34.769 adet ilköğretim okulu ve bu okullarda görev yapan 453.318 öğretmen, 4.053 adet genel ortaöğretim ve bu okullarda görev yapan 107.789 öğretmen bulunmaktadır. Bu durum ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında proje hazırlama ve uygulama yönündeki olasılığın da fazla olmasının temeli olarak görülebilir.

Öte yandan 2008 yılında Okul Ortaklıkları kapsamında proje uygulaması olan okul öncesi kurumlardan ankete cevap veren olmamıştır. AB Eğitim ve Gençlik Programları tarafından yapılan toplantılarda okul öncesi eğitim kurumlarının öncelikli katılımcılar olarak belirlenmesi, okul ortaklıklarında okul öncesi eğitimin payının iyileştirilmesi yönünde atılacak bir adım olarak düşünülebilir.

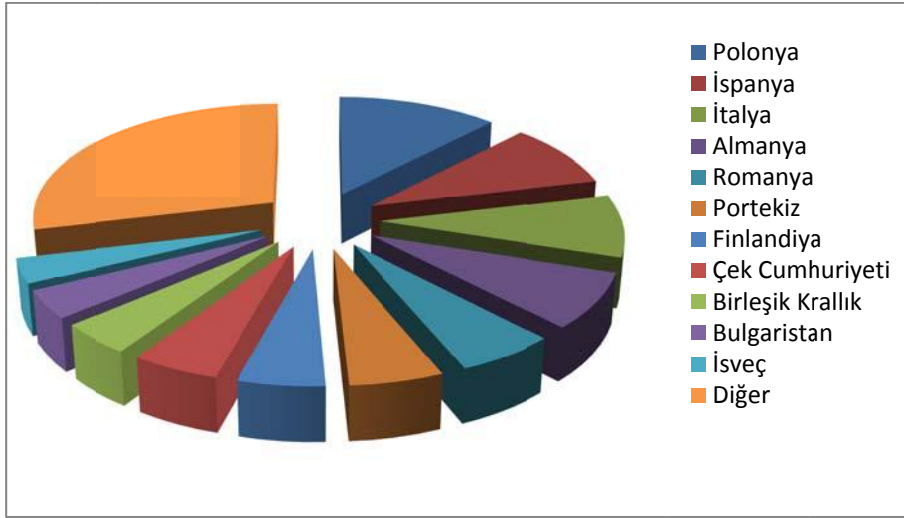
HAREKETLİLİK GERÇEKLEŞTİRİLEN ÜLKELER

Araştırmanın bir diğer boyutunu hareketlilik gerçekleştirilen ülkeler oluşturmaktadır. Bu boyutta araştırmaya katılanların ortaklıkları süresince hangi ülkelere hareketlilik gerçekleştirdiklerini işaretlemeleri istenmiştir. Buna göre oluşan tablo şu şekildedir:

Tablo1.A.4 Proje Kapsamında Hareketlilik Gerçekleştirilen Ülkeler

Ülkeler	Hareketlilik Sayısı	Oran
Polonya	31	12%
İspanya	23	9%
İtalya	22	9%
Almanya	20	8%
Romanya	15	6%
Portekiz	14	6%
Finlandiya	13	5%
Çek Cumhuriyeti	13	5%
Birleşik Krallık	11	4%
Bulgaristan	10	4%
İsveç	9	4%
Diğer	73	29%
Toplam	254	100%

Aşağıda bu boyuta ilişkin dağılım grafik yardımıyla gösterilmektedir:

Şekil1.A.4 Proje Kapsamında Hareketlilik Gerçekleştirilen Ülkeler

Tablo1.A.4 ve Şekil1.A.4'ten görüleceği üzere en fazla hareketlilik gerçekleştirilen ülkeler, Polonya, İspanya İtalya ve Almanya'dır. 2007 yılındaki araştırmada da benzer bir sonuç elde edilmiştir. Hareketlilik sayıları arasındaki farklara bakıldığında ise ardışık ülkeler arasında fazla farklılık bulunmadığı görülecektir. İsimleri sayılmayan diğer ülkeler de göz önüne alındığında hareketlilik yapılabilecek 30 Program ülkesinden 26'sına hareketlilik yapıldığı ve okul ortaklıklarının, hareketlilik gerçekleştirilen ülkelerin çeşitliliği açısından olumlu bir tablo sergilediği söylenebilir.

Raporun devam eden bölümlerinde, programın yurtdışı tecrübe imkanı sunma, kendini ve kendi kültürünü tanıma ve tanıtmaya, mesleki, kişisel ve kurumsal gelişim alanlarındaki katkıları incelenmiş, proje sürecine ve Avrupa Birliği fikrindeki değişime yönelik sorulara verilen cevaplar irdelenmiştir.

PROGRAMIN YURTDIŞI TECRÜBE FIRSATI SUNMAYA KATKISI

Araştırmada programlar arasındaki ortak boyutlardan biri programın yurtdışı tecrübe fırsatı sunmaya katkısıdır. Bu boyut altında, okul ortaklıkları için, yararlanıcılara, bu program olmasaydı bile yurtdışındaki meslektaşlarıyla işbirliği yapmayı planlama ve meslektaşlarıyla birlikte çalışma imkânı bulma konusundaki görüşleri sorulmuştur. Alınan cevaplar aşağıdaki şekilde gruplandırılmaktadır:

Tablo1.A.5 Programın Yurtdışı Tecrübe Fırsatı Sunmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program olmasaydı bile yurtdışındaki meslektaşlarımla işbirliği yapmayı planlıyordum.		Bu program olmasaydı, yurtdışındaki meslektaşlarımla birlikte çalışma imkanı bulamazdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	14	13%	1	1%
Katılmıyorum	33	30%	14	13%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	8	7%	11	10%
Katılıyorum	37	34%	39	35%
Kesinlikle katılıyorum	15	14%	41	37%
Yanıtlamayan	3	3%	4	4%
Toplam	110	100%	110	100%

Tablo1.A.5'ten görüleceği üzere, "Bu program olmasaydı bile yurtdışındaki meslektaşlarımla işbirliği yapmayı planlıyordum" maddesine katılmayanların oranı %43'tür. Bununla birlikte "Bu program olmasaydı yurtdışındaki meslektaşlarımla birlikte çalışma imkânı bulamazdım" maddesine katılanların oranı ise %72'dir. Bu sonuçlara göre Comenius Okul Ortaklıklarının, yararlanıcılara yurtdışındaki meslektaşlarıyla işbirliği yapma ve onlarla birlikte çalışma konusunda imkânlar sunan bir enstrüman olduğu yargısına varmak yanlış olmayacaktır. Nitekim 2007 yılı yararlanıcılarının aynı maddelere verdiği cevaplar da programın bu alana yaptığı olumlu katkıların bir göstergesi niteliğindedir (sırasıyla %45 ve %66).

Bu boyutta, ayrıca, yararlanıcıların programdan önce yurt dışına çıkıp çıkmadıkları sorularak program sayesinde yurtdışındaki günlük yaşamı tanımları konusundaki fikirleri alınmıştır.

Tablo1.A.6 Programın Yurtdışı Tecrübe Fırsatı Sunmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu programdan önce de yurt dışına çıkıyordum.		Bu program sayesinde yurt dışındaki günlük yaşamı tanıdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	28	25%	3	3%
Katılmıyorum	30	27%	6	5%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	7	6%	9	8%
Katılıyorum	20	18%	38	35%
Kesinlikle katılıyorum	20	18%	50	45%
Yanıtlamayan	5	5%	4	4%
Toplam	110	100%	110	100%

Tablo1.A.6'ya göre Comenius Okul Ortaklıkları Programı, yararlanıcılara yurt dışındaki günlük yaşamı tanıma konusunda da fırsatlar sunmaktadır (olumlu görüş bildirenlerin oranı %80).

PROGRAMIN KENDİNİ, KENDİ KÜLTÜRÜNÜ TANIMA VE TANITMAYA KATKISI

Hayatboyu Öğrenme Programının ana amaçlarından biri de kurulacak ortaklıklar ve gerçekleşecek hareketlilikler ile kültürel iletişimin gelişmesine katkıda bulunulmasıdır. Araştırmanın en kapsamlı boyutlarından biri olan bu alanda, yararlanıcılara yöneltilen 9 soru ile programın kendini ve kendi kültürünü tanıma ve tanıtma katkıları ölçülmeye çalışılmıştır. Okul Ortaklıkları için bu boyuta ilişkin maddeler, “Bu program sayesinde kendimi tanıdım”, “Bu program sayesinde kendi kültürümü daha iyi tanıdım”, “Bu program sayesinde yabancı kültürleri tanıdım”, “Bu program kendimi daha kolay ifade etmeme yardımcı oldu”, “Bu program sayesinde kültürümüzü tanıtmaya fırsatı buldum”, “Yabancı kültürlerle uyum sağlamakta zorlandım”, “Bu program sayesinde yabancı kültürlerle karşı önyargılarımı yendim”, “Bu program sayesinde ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadelede olan inancım arttı” ve “Bu program sayesinde insanlara olan saygı ve hoşgörü düzeyim yükseldi” şeklinde ifadelendirilmiştir. Aşağıda yer alan tablolar bu boyuttaki sonuçları içermektedir:

Tablo1.A.7 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde kendimi tanıdım.		Bu program sayesinde kendi kültürümü daha iyi tanıdım.		Bu program sayesinde yabancı kültürleri tanıdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	9	8%	3	3%	0	0%
Katılmıyorum	19	17%	14	13%	0	0%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	17	15%	18	16%	1	1%
Katılıyorum	42	38%	42	38%	46	42%
Kesinlikle katılıyorum	20	18%	29	26%	60	55%
Yanıtlamayan	3	3%	4	4%	3	3%
Toplam	110	100%	110	100%	110	100%

Tablo1.A.7’den görüleceği üzere Comenius Okul Ortaklıkları kapsamında yapılan projeler, yararlanıcıların kendilerini ve kendi kültürlerini tanımalarında etkili olmaktadır (%56 ve %64). Program ayrıca farklı kültürlerin tanınmasına da aracılık etmektedir. Bu soruya verilen %97 oranındaki “katılıyorum” ve “kesinlikle katılıyorum” ifadesi bu sonucun en önemli göstergesidir. “Kesinlikle katılmıyorum” ve “katılmıyorum” seçeneklerini hiçbir yararlanıcının işaretlememiş olması, okul ortaklıklarının bu alandaki kesin başarısını göstermektedir.

Tablo1.A.8 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program kendimi daha kolay ifade etmeme yardımcı oldu.		Bu program sayesinde kültürümüzü tanıtmaya fırsatı buldum.		Yabancı kültürlerle uyum sağlamakta zorlandım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	2	2%	1	1%	38	35%
Katılmıyorum	20	18%	4	4%	55	50%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	12	11%	6	5%	10	9%
Katılıyorum	42	38%	30	27%	1	1%
Kesinlikle katılıyorum	29	26%	65	59%	3	3%
Yanıtlamayan	5	5%	4	4%	3	3%
Toplam	110	100%	110	100%	110	100%

Tablo1.A.8, yararlanıcıların %85'inin yabancı bir kültüre uyum sağlamakta zorlanmadıklarına işaret etmektedir. Buradan, yabancı bir kültürün yararlanıcıları korkutmadığı sonucuna ulaşılabilir.

Bu tablodaki diğer önemli husus, programın, yararlanıcıların kendilerini ifade etmelerine ve bu sayede kendi kültürlerini tanıtmaya fırsatı vermesine yaptığı vurgudur. Nitekim, programın yararlanıcılara kendilerini daha kolay ifade etme fırsatı sunduğu (%64) ve bununla birlikte kendi kültürümüzü tanıtmaya fırsatı verdiği gözlenmektedir (%86).

Tablo1.A.9 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde yabancı kültürlerle karşı önyargılarımı yendim.		Bu program sayesinde ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadeleyle olan inancım arttı.		Bu program sayesinde insanlara olan saygı ve hoşgörü düzeyim yükseldi.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	6	5%	7	6%	5	5%
Katılmıyorum	22	20%	14	13%	16	15%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	18	16%	10	9%	16	15%
Katılıyorum	39	35%	48	44%	42	38%
Kesinlikle katılıyorum	22	20%	28	25%	27	25%
Yanıtlamayan	3	3%	3	3%	4	4%
Toplam	110	100%	110	100%	110	100%

Tablo1.A.9' a göre yararlanıcıların %55'i program sayesinde yabancı kültürlerle karşı önyargılarını yenmiş, %70' e yakınının ise ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadeleyle olan inancı artmış, insanlara olan saygı ve hoşgörü düzeyi yükselmiştir. Bu maddelere verilen cevaplar, Hayatboyu Öğrenme Programı'nın genel amaçlarından olan önyargılar, ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadele konularında 2008 yılı Comenius Okul Ortaklıkları yararlanıcılarının olumlu görüşleri olduğunu göstermektedir.

Yararlanıcılardan, programın kendilerine yarar sağlayan yönlerini yazmalarının istendiği maddeye alınan cevaplardan pek çoğunda farklı kültürleri tanımaya atıfta bulunulmuştur. Bunlardan birkaçı aşağıda verilmektedir:

"kültürler arası ilişkiler, insanlığın ortak değerleri..."

"farklı ülkelerin eğitim, öğretimi hakkında bilgi sahibi olmak, ülkelerin kültürleri hakkında bilgi edinmek, yeni dostluklar kurmak."

"farklı kültürleri tanımak, yabancı dil bilmenin önemi, önyargıları kırmak."

PROGRAMIN MESLEKİ, KİŞİSEL ve KURUMSAL GELİŞİME KATKISI

Araştırmanın bu bölümünde, programın, mesleki, kişisel ve kurumsal işbirliğine ne yönde katkı sağladığına bakılmaktadır.

Tablo1.A.10 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde mesleğimde ilerleyeceğime olan inancım arttı.		Bu programın hayatımın akışını değiştirdiğine inanıyorum.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	1	1%	2	2%
Katılmıyorum	12	11%	20	18%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	11	10%	24	22%
Katılıyorum	51	46%	37	34%
Kesinlikle katılıyorum	31	28%	24	22%
Yanıtlamayan	4	4%	3	3%
Toplam	110	100%	110	100%

Tablo1.A.10, Comenius Okul Ortaklıkları faaliyetinin yararlanıcıların mesleklerinde ilerleyeceklerine olan inançlarını artırdığına işaret etmektedir (%74). Yararlanıcıların yarısından fazlası da bu program ile hayatlarının akışının değiştiğini belirtmektedirler. Nitekim Merkezimize gelen çeşitli geribildirimlerde; yararlanıcıların okul ortaklıkları sayesinde yurt dışındaki meslektaşları ile arkadaşlıklar geliştirmeleri ve ortaklıkları sona erdikten sonra bile farklı alanlarda görüşmeye devam ettiklerini söylemektedirler. Bunun yanı sıra okul ortaklıkları yapmış olan yararlanıcılar, arkadaşları nezdinde de popülaritelerinin arttığını belirtmektedirler (%74 oranındaki katılımcı bu soruya “katılıyorum” ve “kesinlikle katılıyorum” olarak cevap vermiştir).

Tablo1.A.11 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde sosyal hayatta daha etkin oldum.		Bu program sayesinde sosyal çevrem genişledi.		Bu program sayesinde kendime olan güvenim arttı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	1	1%	0	0%	4	4%
Katılmıyorum	13	12%	6	5%	17	15%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	14	13%	9	8%	8	7%
Katılıyorum	53	48%	63	57%	45	41%
Kesinlikle katılıyorum	25	23%	29	26%	33	30%
Yanıtlamayan	4	4%	3	3%	3	3%
Toplam	110	100%	110	100%	110	100%

Tablo1.A.11, Programın, yararlanıcıların kişisel gelişimlerine katkısına ilişkin maddelere verilen yanıtlardan oluşmaktadır. Buna göre yararlanıcıların %71'i Okul Ortaklıkları sayesinde sosyal hayatta daha etkin olduklarını, %83'ü sosyal çevresinin genişlediğini ifade etmektedir. %71 oranındaki yararlanıcı kendilerine güvende ilerleme kaydetmiştir.

Bu tablonun ikinci maddesi ile ölçülen sosyal çevrenin genişlemesine ilişkin durum, Tablo1.A.10'daki bulguları destekler niteliktedir. Böylelikle Comenius Okul Ortaklıkları, yararlanıcıların kişisel gelişimlerine destek olan bir faaliyet olarak karşımıza çıkmaktadır. Yararlanıcıların programın yararlarına ilişkin görüşlerinden bazılarında atıfta bulunulan konular da sosyal boyuta ilişkindir:

“sosyal iletişim,yeni arkadaşlar edinme,farklı kültür tanıma”

“sosyal gelişim, dil gelişimi, mesleki gelişim”

.... çevrem sadece ülke içiyle sınırlı kalmadı.”

“sosyalleşme, öğrencilerime imkan sağlama, dil becerileri”

Aşağıdaki tabloda ise Comenius Okul Ortaklıklarının yabancı dil becerileri ve yeni bir yabancı dil öğrenme motivasyonlarına ilişkin bilgiler bulunmaktadır.

Tablo1.A.12 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde yabancı dil becerilerim arttı.		Bu programa katıldıktan sonra yeni bir yabancı dil öğrenmeye karar verdim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	2	2%
Katılmıyorum	2	2%	21	19%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	8	7%	17	15%
Katılıyorum	57	52%	47	43%
Kesinlikle katılıyorum	39	35%	20	18%
Yanıtlamayan	4	4%	3	3%
Toplam	110	100%	110	100%

Programın, yararlanıcıların yabancı dil becerilerini geliştirmeye katkısı yüksektir (%87). Ancak programın yararlanıcıları yeni bir yabancı dil öğrenme konusunda kararlılıkları, göreceli olarak, düşük bulunmuştur (%61). Bu sonucun ortaya çıkmasındaki sebep, çoğu ortaklığın çalışma dilinin İngilizce olması ve yararlanıcıların başka bir yabancı dil öğrenme ihtiyacı hissetmemelerinden kaynaklanıyor olabilir.

Programın en önemli özelliği olarak karşımıza çıkan yabancı dil becerilerinin gelişmesi maddesi, yararlanıcıların üzerinde durdukları en önemli yararlardan biridir:

“yabancı dil ,iletişim, kendine güven

“proje yönetimi, dil yeterliliklerinin gelişmesi, statü”

“Program dil kullanım becerilerimi artırdı...”

“İngilizce düzeyimde olumlu gelişme oldu.”

“dil, iletişim, öğretim stratejileri”

“dil gelişimi,kendine güven,yeni eğitim teknikleri”

Tablo1.A.13 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bilgilerimin gittiğim ülkelerdeki meslektaşlarım kadar güncel olduğunu gördüm.		Comenius tecrübem sayesinde alanımdaki konularda bilgilerimi güncelledim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	0	0%
Katılmıyorum	8	7%	8	7%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	4	4%	12	11%
Katılıyorum	67	61%	56	51%
Kesinlikle katılıyorum	28	25%	31	28%
Yanıtlamayan	3	3%	3	3%
Toplam	110	100%	110	100%

Tablo1.A.13, yararlanıcıların mesleki gelişimleri ile ilgili soruları içermektedir. Buna göre yararlanıcılar gittikleri ülkelerdeki meslektaşları kadar güncel bilgiye sahip olduklarını belirtmişlerdir. Ayrıca Tablo1.A.12’de, Comenius Okul Ortaklıklarının yararlanıcıların %79’unda alanındaki konularda bilgilerini güncellemeye destek olduğu görülmektedir. Nitekim Okul Ortaklıkları, mesleğe ilişkin bilgilerin paylaşıldığı, eğitim sistemleri ve eğitim süreçlerinin gözlenmesine de imkan veren bir programdır.

Tablo1.A.14 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Comenius tecrübem sayesinde mesleğimde kullanabileceğim farklı yöntemleri öğrendim.		Comenius tecrübem sayesinde mesleğimde farklı öğretim yöntemleri denedim.		Farklı bir kültürde bulunmak mesleki yeterliklerimi artırdı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	0	0%	0	0%
Katılmıyorum	4	4%	7	6%	8	7%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	9	8%	18	16%	8	7%
Katılıyorum	64	58%	54	49%	62	56%
Kesinlikle katılıyorum	29	26%	27	25%	26	24%
Yanıtlamayan	4	4%	4	4%	6	5%
Toplam	110	100%	110	100%	110	100%

Tablo1.A.14'ten görüleceği üzere yararlanıcıların %84'ü program sayesinde mesleğinde kullanabileceği farklı yöntemlerle tanışmış ve %80'i de farklı kültürlerde bulunarak mesleki yeterliklerini artırmıştır. Buradan, öğretim yöntemlerinin arasındaki farklılıkların, yararlanıcıların repertuarlarına yenilerinin eklenmesini sağladığı sonucuna varılabilir.

Öğrenilen yöntemlerin öğrenme ortamlarında denenme oranı ise %74'tür. Bu madde hem yeni yöntemleri öğrenme ve hem de öğrenilen yöntemlerin uygulanarak hayata geçirilmesi anlamında programın somut faydalarına işaret etmektedir.

Tablo1.A.15 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Comenius projesi, projeye katılanların dil öğrenme konusundaki motivasyonlarını artırdı.		Yaptığımız proje yeni projeler geliştirme konusunda girişimciliğimizi artırdı.		Comenius projesi projeye katılan öğrencilerin gelecek beklentilerini yükseltti.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	0	0%	0	0%
Katılmıyorum	1	1%	4	4%	3	3%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	1	1%	2	2%	7	6%
Katılıyorum	45	41%	45	41%	47	43%
Kesinlikle katılıyorum	59	54%	56	51%	45	41%
Yanıtlamayan	4	4%	3	3%	8	7%
Toplam	110	100%	110	100%	110	100%

Tablo1.A.15 ise projeye katılan yararlanıcıların dil öğrenme konusundaki motivasyonlarının güçlendiğine (%95) işaret etmektedir. Nitekim yabancı dil bilmek sadece proje boyunca değil, projeden sonraki iletişimin devamı açısından da önemlidir. Bu tabloda görülecek bir diğer husus da %84 oranındaki yararlanıcının öğrencilerin gelecek beklentilerinin bu program sayesinde arttığını belirtmiş olmasıdır. Nitekim yararlanıcıların bir kısmı, projenin öğrencilere sağladığı yararlarla ilişkin yorumlarda bulunmuşlardır. Bunlardan birkaçı şöyledir:

“Benden çok öğrencilerime yarar sağladığına ve dolayısıyla amacıma ulaştığıma inanıyorum. Dil becerileri arttı, öz güvenleri geldi. Arkadaslik kavramı gelişti.”

“Öğrencilerin okula ve öğretmene saygısı ve güveni arttı.”

“...çocukların dil öğrenme isteklerinin artması, çocukların hayatlarında göremeyecekleri yerleri görmeleri ve ufuklarının genişlemesi...”

PROGRAM SÜRECİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLER

Bu boyutta yararlanıcılardan program sürecine ilişkin görüşleri sorulmuştur.

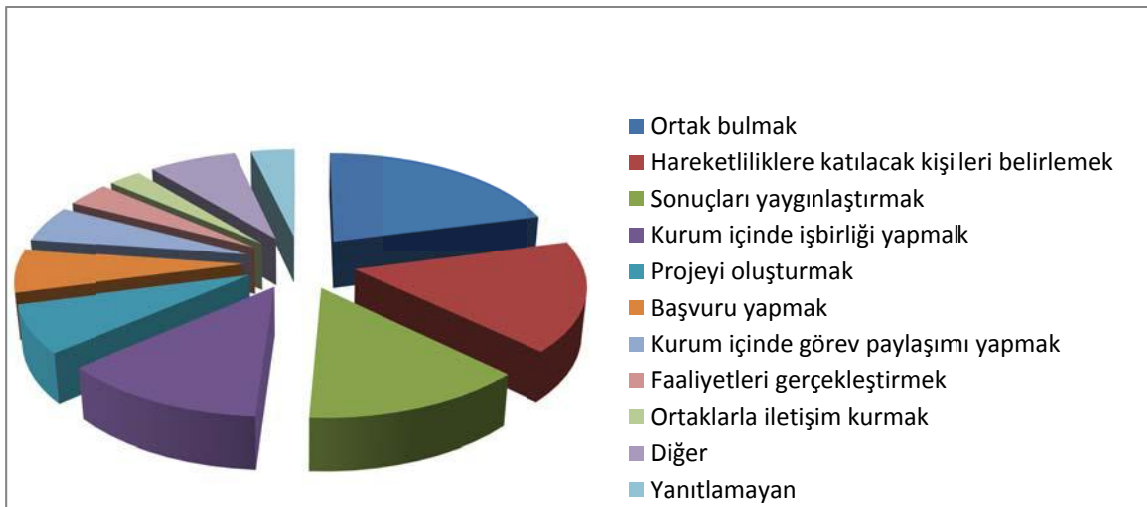
Tablo1.A.16 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Proje uygularken takım çalışması yapmakta zorlandık.		Projenin uygulanması esnasında Ulusal Ajans'tan kaynaklanan bürokratik engellerle karşılaştık.		Projenin uygulanması esnasında kurumumuz içinde görevlendirmelere ilişkin çatışmalar yaşandı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	16	15%	33	30%	15	14%
Katılmıyorum	45	41%	53	48%	40	36%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	15	14%	9	8%	19	17%
Katılıyorum	16	15%	7	6%	19	17%
Kesinlikle katılıyorum	15	14%	5	5%	14	13%
Yanıtlamayan	3	3%	3	3%	3	3%
Toplam	110	100%	110	100%	110	100%

Tablo1.A.16' ya göre %56 oranındaki yararlanıcı projelerini uygularken takım çalışması yapmakta zorlanmadıklarını ifade etmiştir. Ancak takım çalışması yapmakta zorlandığını ifade edenlerin oranının %29 oranında gerçekleşmesi, olası tedbirlerin yönü konusunda ipuçları da vermektedir. Ulusal Ajans kaynaklı bürokratik engellerle karşılaşılıp karşılaşılmadığı konusunda yararlanıcı görüşleri alan madde de yararlanıcıların sadece %11'i bürokratik engellerle karşılaştığını belirtmiştir. Öte yandan yararlanıcılar; proje uygulaması esnasında kurum içinde görevlendirmelerle ilgili çatışmalar yaşadıklarını belirtmektedirler (%30). Nitekim Tablo1.A.16'dan da görüleceği üzere proje yaparken yararlanıcılar zorlandıkları noktalardan biri olarak kurum içinde işbirliği, hareketliliklere katılacak kişilerin belirlenmesi ve görev paylaşımı yapma konularını işaretlemişlerdir (Her üç konuyu en zorlanılan nokta olarak belirleyenlerin oranı %34).

Tablo1.A.17 Program Sürecine İlişkin Görüşler

En Zorlanılan Nokta	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Ortak bulmak	23	21%
Hareketliliklere katılacak kişileri belirlemek	18	16%
Sonuçları yaygınlaştırmak	15	14%
Kurum içinde işbirliği yapmak	14	13%
Projeyi oluşturmak	8	7%
Başvuru yapmak	7	6%
Kurum içinde görev paylaşımı yapmak	6	5%
Faaliyetleri gerçekleştirmek	4	4%
Ortaklarla iletişim kurmak	3	3%
Diğer	8	7%
Yanıtlamayan	4	4%
Toplam	110	100%

Şekil1.A.5 Program Sürecinde En Zorlanılan Noktalar

Tablo1.A.17’den görüleceği üzere, Okul Ortaklıkları projelerinde en zorlanılan noktaların başında ortak bulmak gelmektedir. Yararlanıcılardan, programın geliştirilmeye açık buldukları yönlerini belirtmeleri de istenmiştir. Buna göre alınan cevapların pek çoğunda ortak bulma ve sonuçların yaygınlaştırılmasına ilişkin atıflar yer almaktadır:

“ortak bulma konusunda yardım”

“ortak bulma yönünde yeni yöntemler geliştirilmesi, hibenin harcanmasına yönelik harcama ve belgelendirme becerilerinin geliştirilmesi”

“etkinlikleri okula yayma, sonuçları yayma...”

Ulusal Ajans, ortak bulma süreçlerini kolaylaştırmak ve Hayatboyu Öğrenme ve Gençlik Programları’nın ortak arama motoru olarak kullanılmak üzere 2010 yılının başında HEZARFEN adı verilen bir araç geliştirmiştir. Bu araç programdan yararlanmak isteyen ve Comenius, Leonardo Vinci, Erasmus, Grundtvig ve Gençlik Programları hedef kitlesi tarafından kullanılabilir (http://partnersearch.ua.gov.tr). Bununla birlikte HEZARFEN, anılan programlar çerçevesinde proje yapmış kurumlar için proje sonuçlarının yaygınlaştırılmasına hizmet eden bir kapı olacaktır (http://hezarfen.ua.gov.tr).

Tablo1.A.18 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Projeye ayırdığım vakit yüzünden başka işlerimde ciddi aksamalar oldu.		Kurumum projedeki rolüme ve emeklerime değer verdi.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	5	5%	12	11%
Katılmıyorum	46	42%	16	15%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	22	20%	20	18%
Katılıyorum	28	25%	37	34%
Kesinlikle katılıyorum	6	5%	22	20%
Yanıtlamayan	3	3%	3	3%
Toplam	110	100%	110	100%

Proje çalışmaları sayesinde kurulan işbirlikleri gerek uygulama öncesinde gerek uygulama esnasında sürekli iletişimi zorunlu kılmaktadır. Bu sebeple özellikle irtibat kişisi konumunda olan öğretmenlerimiz, proje çalışmaları için ciddi zaman ayırmak durumunda kalmaktadırlar. Yararlanıcılara projeye ayırdıkları vakit yüzünden başka işlerinde ciddi aksaklıklar yaşayıp yaşamadıklarına ilişkin larak

sorulan soruda, %47 oranındaki yararlanıcının bu fikre katılmadığı, %30 oranındaki yararlanıcının katıldığı gözlenmiştir. Bu konuya katılıp katılmamak konusuna eşit mesafede olanların oranı ise %20'dir. Eğer konuya projeye ayrılan vaktin başka işlerde aksamaya yol açtığı yönündeki pencereden bakılırsa (%30), Tablo1.A.16 ve Tablo1.A.17 ile belirlenen takım çalışması yapmanın gerekliliği, kurum içindeki görev paylaşımı ve işbölümüne önem verilmesinin gerekliliği gibi konuların önemi tekrar karşımıza çıkmaktadır.

PROGRAMIN AVRUPA BİRLİĞİ ÜYELİĞİ FİKRİNDEKİ DEĞİŞİME KATKISI

Araştırma ile Programların Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği konusunda görüşlerini olumlu olarak değiştirip değiştirmediği de sınıanmıştır.

Tablo1.A.19 Programın AB Üyeliği Fikrindeki Değişime Katkısı

Yanıtlar	Bu programa katıldıktan sonra Türkiye'nin AB üyeliği konusundaki görüşlerim olumlu olarak değişti.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	3	3%
Katılmıyorum	22	20%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	22	20%
Katılıyorum	43	39%
Kesinlikle katılıyorum	17	15%
Yanıtlamayan	3	3%
Toplam	110	100%

Tablo1.A.19, Comenius projesi ile Avrupa Birliği konusundaki fikirleri olumlu yönde değişen yararlanıcı oranının %54 olduğunu göstermektedir. Bu durum, okul ortaklıklarının yararlanıcıların Avrupa Birliği hakkındaki algılarını, düşüncelerini etkileyebildiğini göstermektedir. Ancak bu konudaki fikirlerinin değişip değişmediği konusunda hem katılmaya, hem katılmamaya eşit uzaklıkta olanlar da azımsanmayacak çoğunluktadır (%20). Bu noktada proje içeriklerinde Avrupa Birliği hedeflerine ve Avrupa boyutuyla birlikte Avrupa Birliği fikrine de vurgu yapan noktaların ön planda tutulmaya çalışılması önem arz etmektedir.

B. COMENIUS ASİSTANLIĞI

Comenius Asistanlığı, branşı ne olursa olsun, öğretmen adaylarına, Avrupa'daki eğitim kurumlarında öğretme ve öğrenme konusundaki Avrupa boyutunu daha iyi anlamaları için bir fırsat

vermek amacını taşır. Bu faaliyet ile öğretmen adayları yabancı dil, farklı ülkeler ve eğitim sistemleri hakkındaki bilgilerini artırma ve öğretme becerilerini geliştirme imkânına sahip olurlar.

Comenius Asistanlığı için kendilerine görüş sorulan yararlanıcılardan ankete cevap verenlerin sayısı 40'tır. Mükerrer ve boş girişler ayıklandıktan sonra bu rakam 35 olarak nihayetlenmiştir.

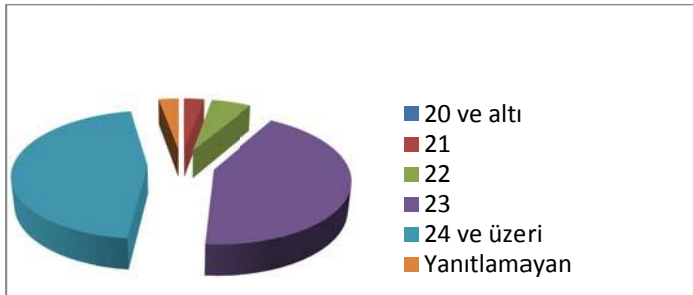
YARARLANICI PROFİLİ

Yararlanıcı Profili boyutunda, faaliyete katılan asistanın yaşı ve cinsiyetine yer verilmiştir.

Tablo1.B.1 Yararlanıcının Yaşı

Yaş Grubu	Yararlanıcı Sayısı	Oran
20 ve altı	0	0%
21	1	3%
22	2	6%
23	15	43%
24 ve üzeri	16	46%
Yanıtlamayan	1	3%
Toplam	35	100%

Tablo1.B.1'den görüleceği üzere araştırmaya katılan 35 yararlanıcıdan 15'i 23 yaşında 16'sı ise 24 veya daha üzeri yaştadır. Bu yaşlar, ülkemizde üniversite son sınıfları ile mezuniyetin hemen ertesindeki yıllara tekabül etmektedir. Yararlanıcıların, Asistanlık faaliyetini mezuniyet ertesine bırakmalarındaki sebeplerden biri, öğrencilerin yıl kaybı yaşamak istemeyişleridir. Nitekim Asistanlık faaliyetinin yükseköğrenim tamamlanmadan gerçekleştirilmesi, öğrencinin eğitimine ara vermesi; yani yıl kaybı yaşaması anlamına gelmektedir.

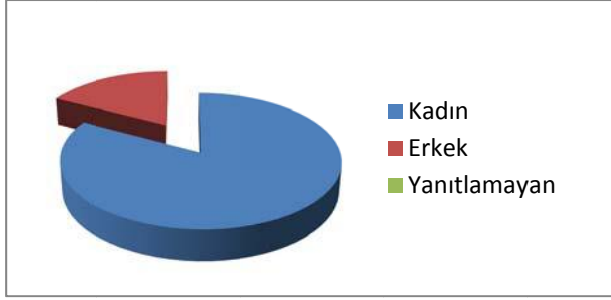
Şekil1.B.1 Yararlanıcının Yaşı

Yararlanıcıların cinsiyet dağılımları ise Tablo1.B.2'de gösterilmiştir.

Tablo1.B.2 Yararlanıcının Cinsiyeti

Cinsiyet	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Kadın	29	83%
Erkek	6	17%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	35	100%

Tablo1.B.2 ve Şekil1.B.2’den görüleceği üzere göre, araştırmaya katılanlardan %83’ünü kadınlar, %17’sini erkekler oluşturmaktadır. Bu dağılıma ilişkin grafik Şekil1.B.2’de sunulmaktadır:

Şekil1.B.2 Yararlanıcının Cinsiyeti

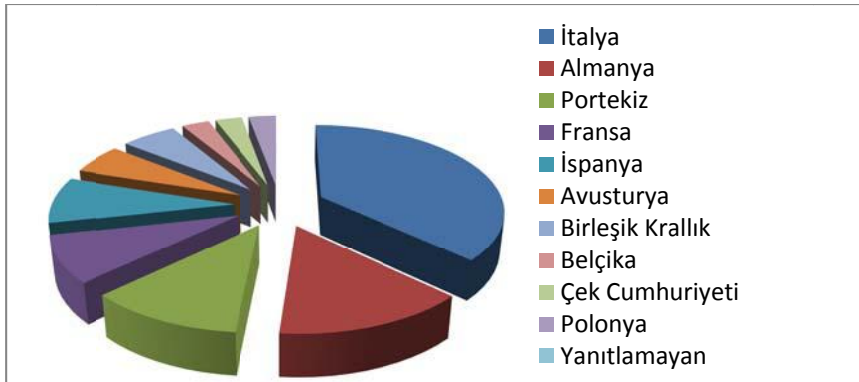
HAREKETLİLİK GERÇEKLEŞTİRİLEN ÜLKELER

Bu maddede yararlanıcılara Asistanlık faaliyetini gerçekleştirdikleri ülke sorulmaktadır. Buna göre oluşan tablo aşağıda verilmektedir:

Tablo1.B.3 Hareketlilik Gerçekleştirilen Ülkeler

Ülke	Yararlanıcı Sayısı	Oran
İtalya	13	37%
Almanya	5	14%
Portekiz	4	11%
Fransa	3	9%
İspanya	3	9%
Avusturya	2	6%
Birleşik Krallık	2	6%
Belçika	1	3%
Çek Cumhuriyeti	1	3%
Polonya	1	3%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	35	100%

Anketi cevaplayan yararlanıcılardan Comenius Asistanlığı faaliyetini İtalya’da gerçekleştirenlerin oranı %37’dir. Bu faaliyette, asistanın tercihi göz önünde bulundurulmakta ve fakat faaliyetin gerçekleşeceği ülke, ülkelerin kurumsal talepleri ile başvuru sahibi bireylerin tercihlerinin eşleştirmesi sonunda kesinleşmektedir. Gidilecek ülkeyi belirleyen bir diğer hususun da ülkelerdeki kurumların asistan misafir etmek için kendi Ulusal Ajanslarına yaptıkları başvuruların çokluğu ile ilgili olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil1.B.3 Hareketlilik Gerçekleştirilen Ülkeler

FAALİYET SÜRESİ

2008 Yılı Teklif Çağrısı'na göre Comenius Asistanlığı faaliyeti 3-10 ay arasında sürmektedir.

Tablo1.B.4 Programın Yurtdışı Tecrübe Sunmaya Katkısı

Faaliyet Süresi	Yararlanıcı Sayısı	Oran
3 aydan az	0	0%
3-5 ay	8	9%
6-8 ay	21	23%
8-10 ay	6	7%
10 aydan fazla	0	0%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	35	100%

Tablo1.B.4'ün işaret ettiğine göre faaliyetler büyük çoğunlukla 3 ay ile 8 ay arasında değişmiştir. Bunun en büyük nedeni bir öğretim döneminin ortalama 3 ay, bir öğretim yılının ortalama 8 ay sürmesi olarak gösterilebilir.

Raporun devam eden bölümlerinde, programın yurtdışı tecrübe sunma, kendini ve diğer kültürleri tanıma ile kişisel ve mesleki gelişime katkıları incelenecektir.

PROGRAMIN YURTDIŞI TECRÜBE FIRSATI SUNMAYA KATKISI

Bu boyutta araştırılan maddeler, yararlanıcının yurtdışı tecrübe edinme planlarını sorgulamaktadır. Ayrıca bu boyutta, yararlanıcının program olmaksızın da yurtdışında benzer bir faaliyete katılma imkânı olup olmadığı irdelenmektedir. Elde edilen veriler Tablo1.B.5 ve Tablo1.B.6' da sunulmaktadır:

Tablo1.B.5 Programın Yurtdışı Tecrübe Fırsatı Sunmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program olmasaydı bile mesleğimle ilgili yurt dışı tecrübe edinmeyi planlıyordum.		Bu program olmasaydı yurt dışında asistanlık yapamazdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	1	3%
Katılmıyorum	0	0%	3	9%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	3	9%	7	20%
Katılıyorum	14	40%	18	51%
Kesinlikle katılıyorum	18	51%	6	17%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	35	100%	35	100%

Araştırmaya katılanların hemen hemen hepsi (%91) Comenius Asistanlığı faaliyeti olmaksızın da yurtdışı tecrübe edinmeyi planladığını belirtmiş, buna mukabil %68 oranındaki yararlanıcı Comenius'un bu faaliyeti olmasa yurt dışında asistanlık yapamayacağını söylemiştir. Buradan çıkarılacak sonuç; Comenius Asistanlığının, öğrencilerin yurt dışı tecrübe edinmeleri ile ilgili planlarını gerçekleştirmede önemli bir araç olduğudur. Bu maddelerle birlikte değerlendirilecek diğer konular Tablo1.B.6' ya şu şekilde yansımıştır.

Tablo1.B.6 Programın Yurtdışı Tecrübe Fırsatı Sunmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu programdan önce de yurt dışına çıkıyordum.		Bu program sayesinde yurt dışındaki günlük yaşamı tanıdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	17	49%	0	0%
Katılmıyorum	10	29%	1	3%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	0	0%	0	0%
Katılıyorum	2	6%	7	20%
Kesinlikle katılıyorum	6	17%	27	77%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	35	100%	35	100%

Tablo1.B.5'teki bulgulardan sonra Tablo1.B.6, araştırmaya katılanların çoğunun (%78) Comenius Asistanlığı faaliyetinden önce yurt dışına çıkmadığına işaret etmektedir. Böylelikle anketi cevaplayanların yurtdışı tecrübe edinme planı yapan (%91) ve fakat daha önce yurt dışına çıkmamış çıkmamış (%78) yararlanıcılar olduğu dikkati çekmektedir..

Öte yandan, bu program, yurt dışındaki günlük yaşamı tanıma konusunda da yararlanıcılara fırsatlar vermiştir (%97). Hayatboyu Öğrenme Programı'nın bir felsefesi de eğitim alma ile ilgili sorumluluğu bireye aktarmak, bireysel yeterliklerin ve bireysel öğrenme kapasitesinin üzerine odaklanmaktır. Bu durum geleneksel anlamda öğrenme ve öğretim kurumlarının yanına, bireylerin, süreç içindeki gelişime ve çıktılara odaklanan farklı öğretim olanaklarına yönelmeleri anlamına gelmektedir. Comenius Asistanlığı da yararlanıcılara bu çeşitliliği sunan bir enstrümandır.

PROGRAMIN KENDİNİ, KENDİ KÜLTÜRÜNÜ TANIMA VE TANITMAYA KATKISI

Comenius Asistanlığının bu boyuttaki faydaları ise aşağıdaki tablolarda incelenmektedir.

Tablo1.B.7 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde kendimi tanıdım.		Bu program sayesinde kendi kültürümü daha iyi tanıdım.		Bu program sayesinde yabancı kültürleri tanıdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	1	3%	0	0%	0	0%
Katılmıyorum	4	11%	2	6%	0	0%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	3	9%	3	9%	0	0%
Katılıyorum	16	46%	15	43%	8	23%
Kesinlikle katılıyorum	11	31%	15	43%	27	77%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%	0	0%
Toplam	35	100%	35	100%	35	100%

Yukarıdaki tablonun işaret ettiğine göre, Comenius faaliyeti, araştırmaya katılan yararlanıcılardan %77'sinin kendini, %86'sının kendi kültürünü tanımasına aracı olmuştur. Zira Comenius Asistanları gittikleri ülkelerde kendi kültürlerine ilişkin faaliyetlere de yer vermekte, gittikleri ülkelerde uzun süre kalmalarından dolayı yabancı kültürleri tanıma fırsatı da elde etmektedirler (%100).

Tablo1.B.8 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program kendimi daha kolay ifade etmeme yardımcı oldu.		Bu program sayesinde kültürümüzü tanıtmaya fırsatı buldum.		Yabancı kültürlerle uyum sağlamakta zorlandım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	1	3%	0	0%	16	46%
Katılmıyorum	3	9%	0	0%	14	40%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	3	9%	4	11%	1	3%
Katılıyorum	15	43%	5	14%	4	11%
Kesinlikle katılıyorum	13	37%	26	74%	0	0%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%	0	0%
Toplam	35	100%	35	100%	35	100%

Tablo1.B.8'e göre Comenius Asistanlığı, yararlanıcıların kendilerini daha kolay ifade etmeleri ve kültürümüzü tanıtmada önemli bir rol oynamaktadır (verilen cevaplar sırasıyla %80 ve %88). Nitekim yabancı kültürlerle uyumla ilgili zorluk yaşanmaması da bu durumu destekleyen bir veri olarak görülmektedir (Yabancı kültürlerle uyum sağlamakta zorlanmadıklarını ifade edenlerin oranı %86).

Tablo1.B.9 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde yabancı kültürlerle karşı önyargılarımı yendim.		Bu program sayesinde ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadeleyle olan inancım arttı.		Bu program sayesinde insanlara olan saygı ve hoşgörü düzeyim yükseldi.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	1	3%	0	0%
Katılmıyorum	3	9%	1	3%	0	0%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	7	20%	3	9%	5	14%
Katılıyorum	16	46%	16	46%	17	49%
Kesinlikle katılıyorum	9	26%	14	40%	13	37%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%	0	0%
Toplam	35	100%	35	100%	35	100%

Program, Hayatboyu Öğrenme Programı'nın ana amaçlarını gerçekleştirmede de başarılı bulunmaktadır. Buna göre yararlanıcıların büyük çoğunluğu önyargılarını yenmiş, ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadeleyle olan inancını artırmış ve insanlara saygı ve hoşgörü düzeyleri yükselmiştir (%72, %86 ve %86).

PROGRAMIN MESLEKİ ve KİŞİSEL GELİŞİME KATKISI

Bu boyutta yararlanıcılara programın mesleki ve kişisel gelişimlerine etki eden boyutları hakkında sorular yöneltilmiştir.

Tablo1.B.10 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde mesleğimde ilerleyeceğime olan inancım arttı.		Bu programın hayatımın akışını değiştirdiğine inanıyorum.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	0	0%
Katılmıyorum	0	0%	1	3%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	0	0%	3	9%
Katılıyorum	18	51%	11	31%
Kesinlikle katılıyorum	16	46%	20	57%
Yanıtlamayan	1	3%	0	0%
Toplam	35	100%	35	100%

Comenius Asistanlığı öğretmen adaylarının doğrudan mesleklerine taşıyabilecekleri faaliyetlerden oluşmaktadır. Bir öğretmenle birlikte ölçme ve değerlendirme süreçlerini gerçekleştirmek, , kendi branşı ile ilgili öğretim faaliyetlerinde bulunmak, öğrencilerin sorunları ile ilgilenmek, kendi alanına ilişkin konularda meslektaşları ile görüş alışverişinde bulunmak, kültürel etkinlikler düzenlemek ve bu etkinliklere katılmak, okulun çevresi ve velilerle işbirliği içinde bulunmak bu etkinliklerden bazılarıdır. Dolayısı ile yararlanıcıların mesleki gelişimlerinde önemli bir yardımcı olarak görülebilir. Nitekim bu konu ile ilgili olumlu görüş bildiren yararlanıcılar %97'dir. Programın, sayılan özelliklerinden dolayı, kişilerin hayatlarının akışını değiştirmesi de kuvvetle ihtimaldir. %%88 oranındaki yararlanıcı, bu fikre katılmaktadır.

Tablo1.B.11 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde sosyal hayatta daha etkin oldum.		Bu program sayesinde sosyal çevrem genişledi.		Bu program sayesinde kendime olan güvenim arttı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	0	0%	0	0%
Katılmıyorum	1	3%	0	0%	0	0%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	5	14%	1	3%	1	3%
Katılıyorum	14	40%	17	49%	16	46%
Kesinlikle katılıyorum	15	43%	15	43%	18	51%
Yanıtlamayan	0	0%	2	6%	0	0%
Toplam	35	100%	35	100%	35	100%

Tablo1.B.11’de ise araştırmaya katılan yararlanıcıların sosyal hayatlarına etkisi göze çarpmaktadır. Gerek program esnasında gerçekleşen faaliyetler gerekse kişilerin kendilerine olan güvenlerini artırmada programın etkisi (%97 oranındaki yararlanıcı bu soruya “katılıyorum” olarak cevap vermiştir), bireylerin sosyal hayatta daha etkin olmalarını ve sosyal çevrelerini genişletmeleri ile sonuçlanmaktadır (%83, %92).

Tablo1.B.11 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde yabancı dil becerilerim arttı.		Bu programa katıldıktan sonra yeni bir yabancı dil öğrenmeye karar verdim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	0	0%
Katılmıyorum	0	0%	1	3%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	0	0%	1	3%
Katılıyorum	8	23%	11	31%
Kesinlikle katılıyorum	27	77%	22	63%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	35	100%	35	100%

Yararlanıcıların mesleki ve işisel gelişimlerine etkilerin incelendiği bir diğer soru grubu ile yabancı dil yeterlikleri ele alınmıştır. Programın faaliyetlerinin sadece yabancı dil kullanılarak gerçekleşmesi ve sözlü iletişimin yoğun olarak kullanılması gibi sebeplerle, tüm yararlanıcılar yabancı dil becerilerinde program sayesinde ilerleme kaydettiklerini belirtmişlerdir. Bununla beraber, yararlanıcıların yeni bir yabancı dil öğrenmeye karar vermeleri de programa katılımdan sonra gerçekleşmiştir.

PROGRAM SÜRECİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLER

Asistanlık faaliyetinin süreci ile ilgili yararlanıcı görüşleri aşağıdaki tablolarda sunulmaktadır.

Tablo1.B.12 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Asistanlık faaliyetim süresince katıldığım faaliyetler beklentilerimi karşılar düzeyde idi.		Asistanlık yaptığım kurumda sağlanan ortam beklentilerimi karşılar düzeyde idi.		Gittiğim ülkedeki asistanlık faaliyetinden istifade ettim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	1	3%	0	0%
Katılmıyorum	1	3%	2	6%	2	6%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	6	17%	9	26%	2	6%
Katılıyorum	21	60%	17	49%	13	37%
Kesinlikle katılıyorum	7	20%	6	17%	18	51%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%	0	0%
Toplam	35	100%	35	100%	35	100%

Tablo1.B.12'den görüleceği üzere faaliyetler ve ev sahibi kurum tarafından sağlanan ortamyararlanıcıların beklentilerini karşılamış ve sonuçta faaliyetten istifade edilmiştir (ilgili maddelere olumlu yanıt verenlerin oranları sırasıyla %80, %66 ve %88).

Tablo1.B.13 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Asistanlık yaptığım kurumdaki personel bana yardımcı olmak konusunda istekliydi.		Stajımı Türkiye'de yapsam daha faydalı olurdu.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	13	37%
Katılmıyorum	0	0%	15	43%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	4	11%	7	20%
Katılıyorum	17	49%	0	0%
Kesinlikle katılıyorum	14	40%	0	0%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	35	100%	35	100%

Tablo1.B.13'e göre %89 oranındaki yararlanıcıya öre ev sahibi kurum asistanlara yardımcı olmak konusunda isteklidir. Bununla birlikte %80 oranındaki yararlanıcı, stajlarını yurt dışında yapmanın faydalı olduğunu belirtmektedir. Bu maddeye olumsuz cevap veren hiçbir yararlanıcı bulunmaması, programın katma değerini ortaya koymaktadır.

Tablo1.B.14 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Aldığım hibe yeterliydi.		Gittiğim ülkede güvenlikle ilgili bir sorun yaşamadım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	0	0%
Katılmıyorum	5	14%	0	0%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	6	17%	0	0%
Katılıyorum	21	60%	18	51%
Kesinlikle katılıyorum	3	9%	17	49%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	35	100%	35	100%

Hibe ve güvenlikle ilgili yöneltilen sorularda yararlanıcıların %69'unun kendilerine verilen hibeyi yeterli bulduğu görülmektedir. Bunun yanısıra araştırmaya katılan yararlanıcılardan hiçbiri güvenlikle ilgili bir sorunla karşılaşmamışlardır.

Tablo1.B.14 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Yurt dışında asistanlık yapmak istemenizin en önemli sebebini işaretleyiniz.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran
Yurt dışı tecrübe edinmek	16	46%
Gelecekte daha iyi iş imkanına sahip olmak	12	34%
Daha iyi eğitim almak	4	11%
Yabancı dilimi geliştirmek	2	6%
Diğer	1	3%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	35	100%

Yararlanıcıların %46'sının asistanlık yapmak istemesinin sebebi yurt dışı tecrübe edinmektir. Bununla birlikte %34'ü gelecekte daha iyi bir iş bulmak, %11'i daha iyi bir eğitim almak, %6'sı yabancı dilini geliştirmek sebebi ile asistanlık faaliyeti yapmışlardır.

PROGRAMIN AVRUPA BİRLİĞİ ÜYELİĞİ FİKRİNDEKİ DEĞİŞİME KATKISI

Araştırma, Programların Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği konusunda yararlanıcıların fikrini olumlu yönde değiştirip değiştirmediğini de sınımıştır.

Tablo1.B.15 Programın AB Üyeliği Fikrindeki Değişime Katkısı

Yanıtlar	Bu programa katıldıktan sonra Türkiye'nin AB üyeliği konusundaki görüşlerim olumlu olarak değişti.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	1	3%
Katılmıyorum	6	17%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	12	34%
Katılıyorum	13	37%
Kesinlikle katılıyorum	3	9%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	35	100%

Araştırmaya katılan Comenius Asistanlığı yararlanıcılarının %46'sı Türkiye'nin AB üyeliği konusundaki görüşlerinin olumlu olarak değiştiğini belirtmektedirler.

2. GRUNDTVIG-YETİŞKİN EĞİTİMİ PROGRAMI

Grundtvig Programı, bilginin sürekli yenilenmesi sonucunda oluşan gereksinimleri karşılamak ve yetişkin kişilere yaşamları boyunca, bilgi ve niteliklerini geliştirmek için imkânlar sunarak istihdam olanaklarını artırmak ve yetişkinlerin toplumda meydana gelen değişikliklere uyum göstermelerini kolaylaştırmayı amaçlar. Grundtvig, mesleki eğitim dışında kalan her çeşit yetişkin ve yaygın eğitim üzerine odaklanır. Yaygın eğitim içindeki öğrenci, öğretmen, eğitimci ve diğer personelle yetişkin eğitim alanındaki eğitim kurumları ve bu tür eğitim fırsatları sunan kuruluşları hedefler.

Aşağıdaki bölümde, Grundtvig Programı için yapılan değerlendirmelere yer verilmiştir.

A. GRUNDTVIG ÖĞRENME ORTAKLIKLARI

Grundtvig Öğrenme Ortaklıkları Projeleri, yetişkin eğitimi alanında faaliyet gösteren kuruluşlar arasında küçük ölçekli işbirliği faaliyetleridir. Öğrenme Ortaklıkları projeleri, sürece odaklanır ve kendi eğitim faaliyetlerine Avrupa işbirliğini katmak isteyen kuruluşların katılımını genişletmeyi amaçlar. Bir Grundtvig Öğrenme Ortaklıkları Projesinde en az üç ülke kuruluşunun eğitimcileri ve öğrencileri kendi kuruluşları ve çevrelerindeki topluluklar için ortak fayda taşıyan bir veya daha fazla konuda işbirliği yaparak birlikte çalışırlar. Bu şekilde tecrübe, uygulama ve yöntem/metot değişimi, Avrupa'nın farklı kültürel, sosyal ve ekonomik yapısını ve ortak ilgi alanlarının daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunurlar.

Katılımcı kuruluşlar, uluslararası faaliyet yapmak ve bunları izlemek, değerlendirmek ve kendi bölgelerindeki faaliyetlerle ilişkilendirmek için mali açıdan desteklenirler. Ayrıca ulusal düzeydeki başka kuruluş ve makamlarla işbirliği yapmaları, fikirleri ve faaliyetleri için daha sağlam bir dayanak temin etmeleri ve bunları yaygınlaştırmalarına olanak sağlayacak alanlar açmaları için teşvik edilirler. Katılımcı kuruluşların desteklenmesiyle, uluslararası değişimin değerinin artırılması, iyi uygulamaların desteklenmesi ve böylelikle sonuçların etkisinin yaygınlaşması amaçlanmaktadır. Öğrenci odaklı veya öğretmen odaklı iki tür faaliyet alanında gerçekleşebilen Öğrenme Ortaklıklarında yerel otoriteler, sivil toplum kuruluşları ve özel kuruluşlar gibi yerel toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapılabilir.

Grundtvig Öğrenme Ortaklıkları için kendilerine görüş sorulan yararlanıcıların 38'inden cevap gelmiş ve mükerrer ve boş girişler ayıklandıktan sonra bu rakam 35 olarak nihayetlenmiştir. Anketi, Grundtvig Öğrenme Ortaklıkları faaliyetinden faydalanmış olan kurumlarımızdaki idarecilerin veya irtibat kişilerinin, her ikisinin de kurumda bulunmadığı durumlarda 2008 yılında proje faaliyetlerine doğrudan katılmış bir kurum personelinin cevaplama istenmiştir.

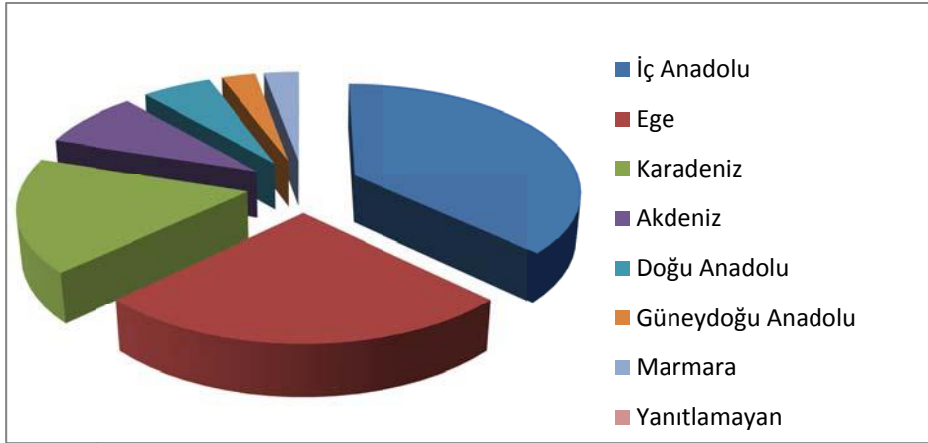
KURUM PROFİLİ

Kurum Profili boyutunda, faaliyete katılan kurumun bulunduğu bölge ve yerleşim yeri ile kurumun türüne ilişkin bulgular ve yorumlara yer verilmektedir.

Tablo2.A.1 Proje Yapan Kurumun Bulunduğu Bölge

Kurumun Bölgesi	Yararlanıcı Sayısı	Oran
İç Anadolu	13	37%
Ege	9	26%
Karadeniz	6	17%
Akdeniz	3	9%
Doğu Anadolu	2	6%
Güneydoğu Anadolu	1	3%
Marmara	1	3%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	35	100%

Araştırmaya katılan yararlanıcılardan %37'si İç Anadolu, %26'sı Ege, %17'si Karadeniz, %9'u Akdeniz, %6'sı Doğu Anadolu, %3'ü de Güneydoğu Anadolu ve Marmara Bölgesi' ndedir. Aşağıdaki şekil, araştırmaya katılan yararlanıcıların bölgelere göre sınıflandırılmasını göstermektedir.

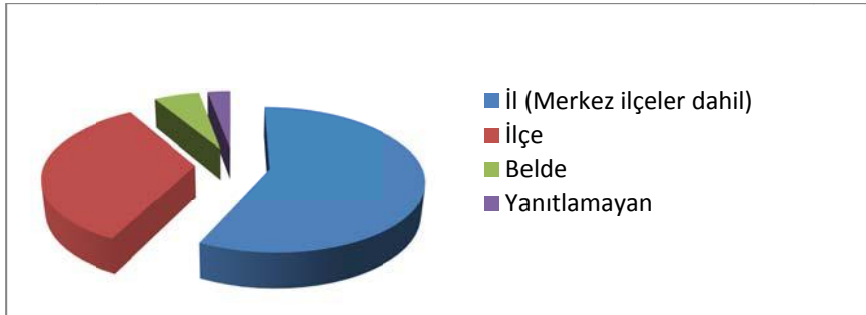
Şekil2.A.1 Proje Yapan Kurumun Bulunduğu Bölge

Kurum Profili boyutunda araştırmaya katılan yararlanıcıların kurumlarının bulunduğu yerleşim yerini işaretlemeleri istenmiştir. Söz konusu maddeye ilişkin dağılım Tablo2.A.2'de ve Şekil2.A.2'de gösterilmektedir.

Tablo2.A.2 Proje Yapan Kurumun Bulunduğu Yerleşim Yeri

Yerleşim yeri	Yararlanıcı Sayısı	Oran
İl (Merkez ilçeler dahil)	20	57%
İlçe	12	34%
Belde	2	6%
Yanıtlamayan	1	3%
Toplam	35	100%

Bu dağılıma göre yararlanıcıların %57'si il merkezlerinde ve %34'ü ilçelerde bulunan kurumlardır. Ülkemizde iller arasında olduğu gibi il ile ilçeleri arasında da eğitim ve gelişmişlik düzeyi, dolayısı ile bununla ilintili olarak proje hazırlama potansiyeli arasında farklılıklar bulunabilmektedir. Buradan hareketle proje dağılımlarının illerde daha yüksek çıkması beklenen bir sonuçtur. Aşağıda bu boyuta ilişkin dağılım grafik yardımıyla gösterilmektedir:

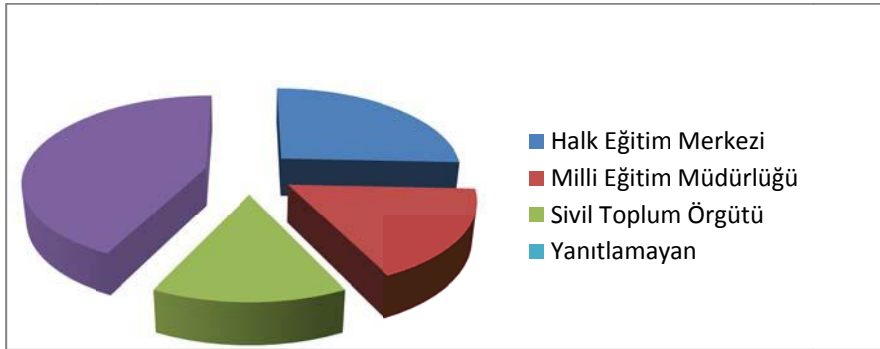
Şekil2.A.2. Proje Yapan Kurumun Bulunduğu Yerleşim Yeri

Kurum profilini gösteren son madde araştırmaya katılan yararlanıcıların kurum türlerine ilişkindir. Bu dağılım Tablo2.A.3 ve Şekil2.A.3'te verilmektedir.

Tablo2.A.3 Proje Yapan Kurumun Türü

Kurum türü	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Halk Eğitim Merkezi	9	26%
Milli Eğitim Müdürlüğü	6	17%
Sivil Toplum Örgütü	5	14%
Diğer	15	43%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	35	100%

Yukarıdaki tablodan görüleceği üzere ankete cevap veren yararlanıcılardan %26'sı Halk Eğitim Merkezlerinden, %17'si İl Milli Eğitim Müdürlüklerinden ve %14'ü dernek ve vakıflar gibi sivil toplum örgütlerindendir. %43'lük kesimin içine ise özel kuruluşlar, belediyeler gibi yetişkin eğitimi faaliyetlerinden bulunan taraflar girmektedir. Aşağıda bu boyuta ilişkin dağılım grafik yardımıyla gösterilmektedir:

Şekil2.A.3 Proje Yapan Kurumun Türü

HAREKETLİLİK GERÇEKLEŞTİRİLEN ÜLKELER

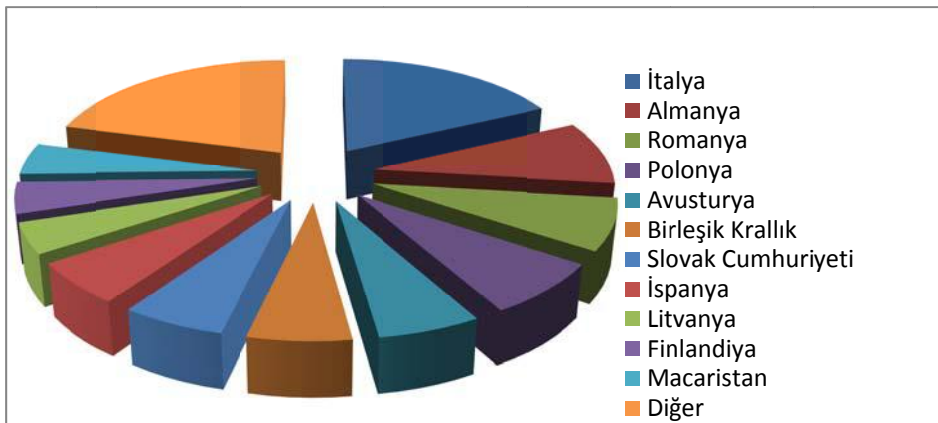
Araştırmanın bir diğer boyutunu hareketlilik gerçekleştirilen ülkeler oluşturmaktadır. Bu boyutta araştırmaya katılanların ortaklıkları süresince hangi ülkelere hareketlilik gerçekleştirdiklerini işaretlemeleri istenmiştir. Buna göre oluşan tablo şu şekildedir:

Tablo2.A.4 Proje Kapsamında Hareketlilik Gerçekleştirilen Ülkeler

Ülkeler	Hareketlilik Sayısı	Oran
İtalya	12	18%
Almanya	6	9%
Romanya	5	7%
Polonya	5	7%
Avusturya	4	6%
Birleşik Krallık	4	6%
Slovak Cumhuriyeti	4	6%
İspanya	4	6%
Litvanya	3	4%
Finlandiya	3	4%
Macaristan	3	4%
Diğer	14	21%
Toplam	67	100%

Grundtvig Öğrenme Ortaklıkları projeleri kapsamında en çok hareketlilik İtalya, Almanya, Romanya ve Polonya'ya gerçekleştirilmiştir.

Aşağıda bu boyuta ilişkin dağılım grafik yardımıyla gösterilmektedir:

Şekil2.A.4 Proje Kapsamında Hareketlilik Gerçekleştirilen Ülkeler

Raporun devam eden bölümlerinde, programın yurtdışı tecrübe sunma, kendini ve diğer kültürleri tanıma ile kişisel ve mesleki gelişime katkıları incelenmektedir.

PROGRAMIN YURTDIŞI TECRÜBE FIRSATI SUNMAYA KATKISI

Araştırmanın yurtdışı tecrübe fırsatı sunmaya katkısı boyutunda, öğrenme ortaklıkları için, yararlanıcılara, Grundtvig gibi bir fırsat olmasaydı bile yurtdışındaki meslektaşlarıyla işbirliği yapmayı planlama ve meslektaşlarıyla birlikte çalışma imkânı bulma konusundaki görüşleri sorulmuştur. Alınan cevaplar aşağıdaki şekilde gruplandırılmaktadır:

Tablo2.A.5 Programın Yurtdışı Tecrübe Fırsatı Sunmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program olmasaydı bile yurtdışındaki meslektaşlarımla işbirliği yapmayı planlıyordum.		Bu program olmasaydı, yurtdışındaki meslektaşlarımla birlikte çalışma imkânı bulamazdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	6	17%	2	4%
Katılmıyorum	7	20%	2	4%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	7	20%	5	11%
Katılıyorum	9	26%	13	28%
Kesinlikle katılıyorum	6	17%	13	28%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	35	100%	35	100%

Tablo2.A.5'ten görüleceği üzere, "Bu program olmasaydı bile yurtdışındaki meslektaşlarımla işbirliği yapmayı planlıyordum" maddesine katılmayanların oranı %37'dir. Bununla birlikte "Grundtvig projesi olmasaydı yurtdışındaki meslektaşlarımla birlikte çalışma imkânı bulamazdım" maddesine katılanların oranı ise %56'dır. Bu sonuçlara göre, "Grundtvig Öğrenme Ortaklıkları, ankete cevap veren yararlanıcılara yurtdışındaki meslektaşlarıyla birlikte çalışma imkânı veren bir araçtır" yargısına varmak yanlış olmayacaktır.

Tablo2.A.6 Programın Yurtdışı Tecrübe Fırsatı Sunmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu programdan önce de yurt dışına çıkıyordum.		Bu program sayesinde yurt dışındaki günlük yaşamı tanıdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	6	17%	3	9%
Katılmıyorum	7	20%	0	0%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	1	3%	2	6%
Katılıyorum	12	34%	12	34%
Kesinlikle katılıyorum	9	26%	18	51%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	35	100%	35	100%

Tablo2.A.6'ya göre yararlanıcıların yarsından fazlası programdan önce de yurt dışına çıkmaktadır (%60). Ancak yararlanıcıların çoğu yurt dışındaki günlük yaşamı, bu program sayesinde tanımıştır (%85).

PROGRAMIN KENDİNİ, KENDİ KÜLTÜRÜNÜ TANIMA VE TANITMAYA KATKISI

Bu bölümde, programların ortak hedeflerinden olan kendini ve kendi kültürünü tanımaya katkı boyutu çeşitli maddelerle açıklanmaya çalışılmaktadır.

Tablo2.A.7 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma Ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde kendimi tanıdım.		Bu program sayesinde kendi kültürümü daha iyi tanıdım.		Bu program sayesinde yabancı kültürleri tanıdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	1	3%	3	9%	1	3%
Katılmıyorum	8	23%	4	11%	2	6%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	5	14%	1	3%	0	0%
Katılıyorum	16	46%	19	54%	15	43%
Kesinlikle katılıyorum	5	14%	8	23%	17	49%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%	0	0%
Toplam	35	100%	35	100%	35	100%

Tablo2.A.7'nin gösterdiğine göre yararlanıcılar bu program ile kendilerini ve kendi kültürlerini tanımışlardır (%60 ve %92). Nitekim programın kültürel faaliyetler içermesinin bu sonuçtaki etkisi yadsınamaz. Tablonun işaret ettiği bir başka önemli husus da karşılıklı yürütülen faaliyetlerin etkisi ile programın yabancı kültürleri tanımaya yaptığı olumlu etkidir (%92).

Tablo2.A.8 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma Ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program kendimi daha kolay ifade etmeme yardımcı oldu.		Bu program sayesinde kültürümüzü tanıtmaya fırsatı buldum.		Yabancı kültürlerle uyum sağlamakta zorlandım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	2	6%	2	6%	8	23%
Katılmıyorum	2	6%	1	3%	20	57%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	1	3%	1	3%	3	9%
Katılıyorum	20	57%	11	31%	2	6%
Kesinlikle katılıyorum	10	29%	19	54%	2	6%
Yanıtlamayan	0	0%	1	3%	0	0%
Toplam	35	100%	35	100%	35	100%

Programın kültürel boyuta katkı yapmadaki diğer göstergeleri yararlanıcıların kendilerini ifade etmelerine (%86), kendi kültürümüzü tanıtmaya katkısıdır (%85) . Bunların yanında yabancı kültürlerle uyum sağlamadıklarını belirten yararlanıcılar %90 oranındadır.

Tablo2.A.9 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma Ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde yabancı kültürlerle karşı önyargılarımı yendim.		Bu program sayesinde ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadeleyle olan inancım arttı.		Bu program sayesinde insanlara olan saygı ve hoşgörü düzeyim yükseldi.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	8	23%	3	9%	2	6%
Katılmıyorum	2	6%	5	14%	6	17%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	5	14%	2	6%	1	3%
Katılıyorum	17	49%	11	31%	14	40%
Kesinlikle katılıyorum	3	9%	14	40%	11	31%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%	1	3%
Toplam	35	100%	35	100%	35	100%

Araştırmaya katılan yararlanıcılardan %30'u, program sayesinde yabancı kültürlerle karşı önyargılarımı yendim maddesine olumsuz yanıt vermiştir. Bu yanıt 2007 yılı yararlanıcılarında da ybu orana yaklaşık çıkmıştır. Buna göre, öğrenme ortaklıklarında önyargıların yıkılması konusundaki faaliyetlerin fazlaştırılması ve/veya etkinliğinin artırılmasına yönelik tedbirler alınması tavsiye edilebilir. Yabancı kültürlerle karşı önyargıların yenilmesine programın yardımı konusuna olumlu yanıt verenler ise %58 oranındadır. Bununla birlikte programın ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadeleyle ve insanlara olan saygı ve sevginin yükselmesine olumlu katkıları ise yadsınamaz.

PROGRAMIN MESLEKİ, KİŞİSEL ve KURUMSAL GELİŞİME KATKISI

Bu bölümde Grundtvig Öğrenme Ortaklıkları'nın yararlanıcıların mesleki ve kişisel gelişimlerine katkısı değerlendirilmektedir.

Tablo2.A.10 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde mesleğimde ilerleyeceğime olan inancım arttı.		Bu programın hayatımın akışını değiştirdiğine inanıyorum.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	1	3%	1	3%
Katılmıyorum	2	6%	9	26%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	4	11%	3	9%
Katılıyorum	17	49%	16	46%
Kesinlikle katılıyorum	11	31%	6	17%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	35	100%	35	100%

Tablo2.A.10'a göre %80 oranındaki yararlanıcı programlar sayesinde mesleklerinde ilerleyeceklerine olan inançlarının arttığını belirtmektedir. %63 oranındaki yararlanıcı ise programın hayatlarının akışını değiştirdiğini belirtmektedir. Grundtvig Öğrenme Ortaklıkları'nın yetişkin eğitiminde rol alan yararlanıcıları yurt dışındaki meslektaşları ile buluşturması, farklı öğretim teknikleri ile tanıştırmaları ve yurda dönüşte yapılan yaygınlaştırma çalışmaları ile çevrelerinin de proje sonuçlarından yararlanmalarını sağlamaları açısından önemli olduğu gözönüne alındığında, yararlanıcıların, çevreleri için bilgi kaynağı olduğu söylenebilir. Nitekim bu durumun hem kişilerin hayatlarını değiştirmede hem de sosyal hayatları üzerinde rol oynaması düşünülebilir. Tablo2.A.11'de bu düşüncüyü doğrulayan sonuçlarla karşılaşılmaktadır.

Tablo2.A.11 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde sosyal hayatta daha etkin oldum.		Bu program sayesinde sosyal çevrem genişledi.		Bu program sayesinde kendime olan güvenim arttı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	2	6%	1	3%	2	6%
Katılmıyorum	3	9%	2	6%	2	6%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	6	17%	0	0%	2	6%
Katılıyorum	16	46%	18	51%	17	49%
Kesinlikle katılıyorum	8	23%	14	40%	12	34%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%	0	0%
Toplam	35	100%	35	100%	35	100%

Tablo2.A.11’den görüleceği üzere program sayesinde %69 oranındaki yararlanıcı sosyal hayatta daha etkin olmuş, %91 oranındaki yararlanıcını sosyal çevreleri genişlemiş ve %83 oranındaki yararlanıcının kendilerine güveni artmıştır. Şöyle ki programın yararlarının sorulduğu maddeye verilen cevaplardan birkaçı şöyledir:

“özgüven ,hoşgörü, farklı bakış”

“özguvenim arttı,...,sistematiik çalışma becerisini elde ettim”

“tecrübe, güven, yeniliğe açıklık”

Tablo2.A.12 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde yabancı dil becerilerim arttı.		Bu programa katıldıktan sonra yeni bir yabancı dil öğrenmeye karar verdim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	1	3%	1	3%
Katılmıyorum	1	3%	4	11%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	3	9%	2	6%
Katılıyorum	15	43%	17	49%
Kesinlikle katılıyorum	15	43%	11	31%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	35	100%	35	100%

Programın yararlanıcıların yabancı dil becerilerini artırma ve onları yeni bir yabancı dil öğrenmeye teşvik etme konusunda da önemli bir işlevi bulunmaktadır. Şöyle ki %86 oranındaki yararlanıcı program sayesinde yabancı dil becerilerini artırmış ve %80 oranındaki yararlanıcı yeni bir yabancı dil öğrenmeye karar vermiştir.

Yararlanıcılardan, programın geliştirilemeye açık yönlerini de yazmaları istenmiş ve alınan cevaplarda çoğunlukla dil eğitime atıfta bulunularak programın dil eğitime yönelik destekleri de içermesi belirtilmiştir. Bu geribildirimlerden bazıları şöyledir:

“Dil konusunda deneyim”

“Dil öğrenme”

“Katılımcılara ayrıca dil eğitimi verilmesi”

Tablo2.A.13 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bilgilerimin gittiğim ülkelerdeki meslektaşlarım kadar güncel olduğunu gördüm.		Grundtvig tecrübem sayesinde alanımdaki konularda bilgilerimi güncelledim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	1	3%
Katılmıyorum	5	14%	2	6%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	1	3%	2	6%
Katılıyorum	11	31%	18	51%
Kesinlikle katılıyorum	18	51%	12	34%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	35	100%	35	100%

Bu tabloya göre %82 oranındaki yararlanıcı bilgilerinin, gittikleri ülkelerdeki meslektaşları kadar güncel olduğunu düşünmektedir. Buna mukabil yararlanıcıların %85'i grundtvig tecrübesi sayesinde bilgilerini güncelleme fırsatı da bulmuşlardır.

Tablo2.A.14 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Grundtvig tecrübem sayesinde mesleğimde kullanabileceğim farklı yöntemleri öğrendim.		Grundtvig tecrübem sayesinde mesleğimde farklı öğretim yöntemleri denedim.		Farklı bir kültürde bulunmak mesleki yeterliklerimi artırdı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	1	3%	0	0%
Katılmıyorum	2	6%	2	6%	2	6%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	1	3%	3	9%	2	6%
Katılıyorum	22	63%	20	57%	16	46%
Kesinlikle katılıyorum	10	29%	9	26%	14	40%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%	1	3%
Toplam	35	100%	35	100%	35	100%

Program, yararlanıcıların mesleklerinde kullanabilecekleri farklı yöntemleri öğrenmeleri ve denemelerinde önemli bir role sahiptir. Nitekim yararlanıcıların %92'si yeni yöntemler öğrenmiş, %93'ü bu yöntemleri uygulamışlardır. Böylelikle yararlanıcıların mesleki yeterliklerinde ilerleme olması maddesi de yüksek oranda katılım içermiştir (%86).

Tablo2.A.15 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Grundtvig projesi, projeye katılanların dil öğrenme konusundaki motivasyonlarını artırdı.		Yaptığımız proje yeni projeler geliştirme konusunda girişimciliğimizi artırdı.		Grundtvig projesi projeye katılan öğrencilerin gelecek beklentilerini yükseltti.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	1	3%	0	0%
Katılmıyorum	0	0%	0	0%	0	0%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	4	11%	0	0%	0	0%
Katılıyorum	19	54%	19	54%	14	40%
Kesinlikle katılıyorum	12	34%	15	43%	21	60%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%	0	0%
Toplam	35	100%	35	100%	35	100%

Tablo2.A.15 ise projeye katılan yararlanıcıların dil öğrenme konusundaki motivasyonlarının güçlendiğine (%88) işaret etmektedir. Nitekim yabancı dil bilmek sadece proje boyunca değil, projeden sonraki iletişimin devamı açısından da önemlidir. Bu tabloda görülecek bir diğer husus da yararlanıcı öğrencilerin tamamının gelecek beklentilerinin bu program sayesinde arttığına işaret etmesidir. Yararlanıcıların büyük bir kısmı (%97), projenin yeni projeler geliştirme yönünde girişimciliklerini arttığını belirtmektedir.

PROGRAM SÜRECİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLER

Bu boyutta yararlanıcılardan program sürecine ilişkin görüşleri sorulmuştur.

Tablo2.A.16 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Proje uygularken takım çalışması yapmakta zorlandık.		Projenin uygulanması esnasında Ulusal Ajans'tan kaynaklanan bürokratik engellerle karşılaştık.		Projenin uygulanması esnasında kurumumuz içinde görevlendirmelere ilişkin çatışmalar yaşandı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	10	29%	13	37%	4	11%
Katılmıyorum	12	34%	15	43%	16	46%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	5	14%	5	14%	6	17%
Katılıyorum	8	23%	2	6%	5	14%
Kesinlikle katılıyorum	0	0%	0	0%	4	11%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%	0	0%
Toplam	35	100%	35	100%	35	100%

Yararlanıcılar program süresince takım çalışması yapmakta zorlanmadıklarını (%63) ifade etmektedirler. Kurum içinde görevlendirmelere ilişkin çatışma yaşamadıklarını belirtenlerin oranı da %57'dir. Aşağıdaki tabloda da bu bulgular doğrulanmaktadır. Öte yandan yararlanıcıların %80'i projelerinin uygulanması esnasında Ulusal Ajans'tan kaynaklanan bürokratik engellerle karşılaşmadıklarını, %23'ü ise bu tür engellerle karşılaştıklarını ifade etmektedirler. Bu noktada programın Avrupa Komisyonu tarafından belirlenen genel kurallar ile Ulusal Teklif Çağrılar ve yararlanıcılara gönderilen sözleşmelerde açıklanan kurallar doğrultusunda yürütüldüğü unutulmamalıdır.

Tablo2.A.17 Program Sürecine İlişkin Görüşler

En Zorlanılan Nokta	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Hareketliliklere katılacak kişileri belirlemek	9	26%
Kurum içinde işbirliği yapmak	6	17%
Sonuçları yaygınlaştırmak	4	11%
Ortaklarla iletişim kurmak	4	11%
Ortak bulmak	2	6%
Faaliyetleri gerçekleştirmek	2	6%
Projeyi oluşturmak	0	0%
Kurum içinde görev paylaşımı yapmak	0	0%
Diğer	8	23%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	35	100%

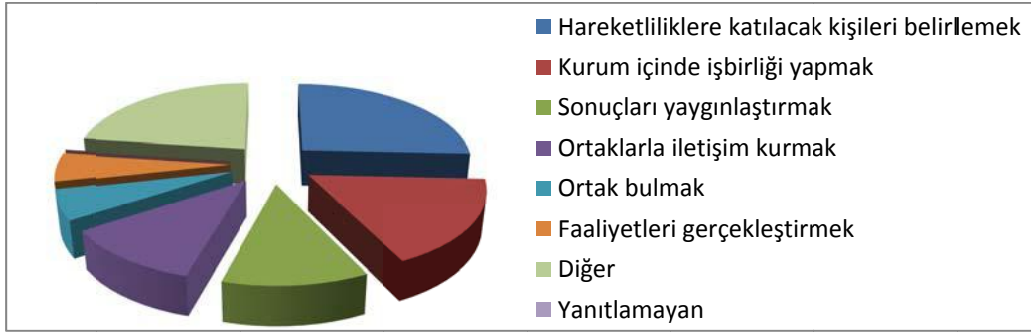
Yararlanıcılar için proje süresince en zorlayıcı nokta hareketliliklere katılacak kişileri belirlemektir (%26). Nitekim bir önceki tabloda da kurum içinde görevlendirmelere ilişkin çatışmalar yaşadıklarını belirtenler çoğunlukta idi. Diğer zorlayıcı noktalar, sırasıyla, kurum içinde işbirliği yapmak, sonuçları yaygınlaştırmak, ortaklarla iletişim kurmak (bunun sebebinin yabancı dil konusundaki sınırlı yeterlilikler olduğu söylenebilir), ortak bulmak ve faaliyetleri gerçekleştirmektir. Bu sonuçlardan bağımsız olarak, yararlanıcılardan ortak bulma konusunda girişimlerde bulunulmasını isteyenler de bulunmaktadır:

“Ortak bulma portalı”

“Ortak bulma sorunu”

“Ortak bulma veri tabanları”

“Ortak bulmanın kolaylaştırılması, programın yaygınlaştırılması, tanıtımın artırılması”

Şekil2.A.5 Program Sürecinde En Zorlanılan Noktalar

Ulusal Ajans, ortak bulma süreçlerini kolaylaştırmak ve Hayatboyu Öğrenme ve Gençlik Programları'nın ortak arama motoru olarak kullanılmak üzere 2010 yılının başında HEZARFEN adı verilen bir araç geliştirmiştir. Bu araç programdan yararlanmak isteyen ve Comenius, Leonardo Vinci, Erasmus, Grundtvig ve Gençlik Programları hedef kitleleri tarafından kullanılabilir (http://partnersearch.ua.gov.tr). Bununla birlikte HEZARFEN, anılan programlar çerçevesinde proje yapmış kurumlar için proje sonuçlarının yaygınlaştırılmasına hizmet eden bir kapı olacaktır (http://hezarfen.ua.gov.tr).

Aşağıdaki tabloda projenin yararlanıcıların diğer işlerini aksatıp aksatmadığı ve yararlanıcıların kurumlarınca projedeki emeklerinin değeri bulunup bulunmadığı incelenmektedir.

Tablo2.A.18 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Projeye ayırdığım vakit yüzünden başka işlerimde ciddi aksamalar oldu.		Kurumum projedeki rolüme ve emeklerime değer verdi.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	2	6%	6	17%
Katılmıyorum	19	54%	2	6%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	6	17%	6	17%
Katılıyorum	4	11%	15	43%
Kesinlikle katılıyorum	4	11%	6	17%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	35	100%	35	100%

Bu tabloya göre yararlanıcıların %60'ı projeye ayırdıkları vakit yüzünden diğer işlerinde aksama yaşamadıklarını belirtmektedirler. Bununla beraber %60 oranındaki yararlanıcı da projedeki rollerinin ve emeklerinin kurumlarınca değerli bulunduğunu ifade etmiştir.

PROGRAMIN AVRUPA BİRLİĞİ ÜYELİĞİ FİKRİNDEKİ DEĞİŞİME KATKISI

Araştırma, Programların Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği konusunda yararlanıcıların fikrini olumlu yönde değiştirip değiştirmediğini de sınıştırmıştır.

Tablo2.A.19 Programın AB Üyeliği Fikrindeki Değişime Katkısı

Yanıtlar	Bu programa katıldıktan sonra Türkiye'nin AB üyeliği konusundaki görüşlerim olumlu olarak değişti.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	1	3%
Katılmıyorum	5	14%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	3	9%
Katılıyorum	17	49%
Kesinlikle katılıyorum	9	26%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	35	100%

Tablo2.A.19, Grundtvig projesine katıldıktan sonra Türkiye'nin Avrupa Birliği konusundaki görüşleri olumlu yönde değişen yararlanıcıların oranının %75 olduğunu göstermektedir. Bu durum, öğrenme ortaklıklarının yararlanıcıların Avrupa Birliği hakkındaki algılarını, düşüncelerini etkileyebildiğini göstermektedir.

B. COMENIUS/GRUNDTVIG HİZMET İÇİ EĞİTİM FAALİYETLERİ

En geniş anlamıyla program, hayatboyu eğitim kalitesinin artırılmasını desteklemek amacıyla okul eğitiminde yer alan personelin (Comenius) veya yetişkin eğitimi veren kurum ve kuruluşlarda çalışan kişilerin veya bu kişilerin hizmet içi eğitimiyle ilgili kişilerin (Grundtvig), çalıştıkları ülke dışındaki bir ülkede eğitim almalarını sağlar. Bu sayede katılımcıların; mesleğe yönelik alanlardaki becerilerini geliştirmek, Avrupalı meslektaşları ile görüş alışverişlerini sağlayarak ülkeye dönüşte edindiği yeni becerileri somut uygulamalara dönüştürmek ve Avrupa'daki hayatboyu öğrenme hakkında daha geniş bilgi edinmelerine yardımcı olmak hedeflenmektedir.

Comenius/Grundtvig Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri uygulama açısından birbirine paralel programlar olduğundan yararlanıcılara aynı anket formu gönderilmiştir. 2008 yılında Comenius ve Grundtvig Programları hizmet içi eğitim faaliyetine katılan yararlanıcıların 75 adedinden cevap alınmış, boş ve mükerrer girişlerden sonra değerlendirmeye alınan anket formu sayısı 67 olarak gerçekleşmiştir.

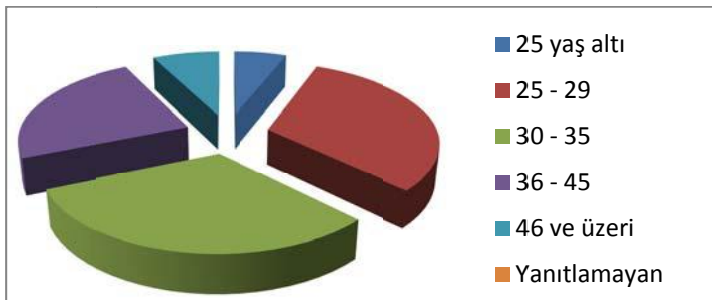
YARARLANICI PROFİLİ

Yararlanıcı Profili boyutunda, faaliyete katılanların yaş ve cinsiyet dağılımları ile görev yaptıkları kurumun türüne ve bölgesine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Tablo2.B.1 Yararlanıcının Yaşı

Yaş Grubu	Yararlanıcı Sayısı	Oran
25 yaş altı	4	6%
25 - 29	21	31%
30 - 35	21	31%
36 - 45	16	24%
46 ve üzeri	5	7%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	67	100%

Tablo2.B.1’den görüleceği üzere yararlanıcıların büyük çoğunluğu 25 ile 35 yaş arasındadır. Bulguya ilişkin grafik Şekil2.B.1’de sunulmaktadır:

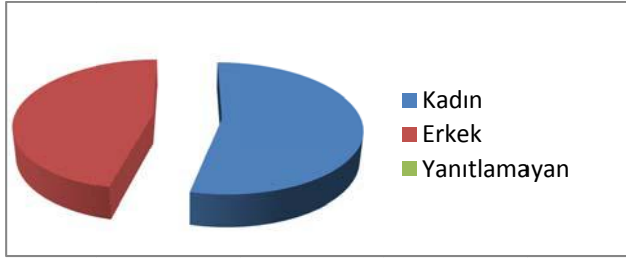

Şekil2.B.1 Yararlanıcının Yaşı

Yararlanıcıların cinsiyet dağılımları ise Tablo2.B.2’de gösterilmiştir.

Tablo2.B.2 Yararlanıcının Cinsiyeti

Yaş Grubu	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Kadın	36	54%
Erkek	31	46%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	67	100%

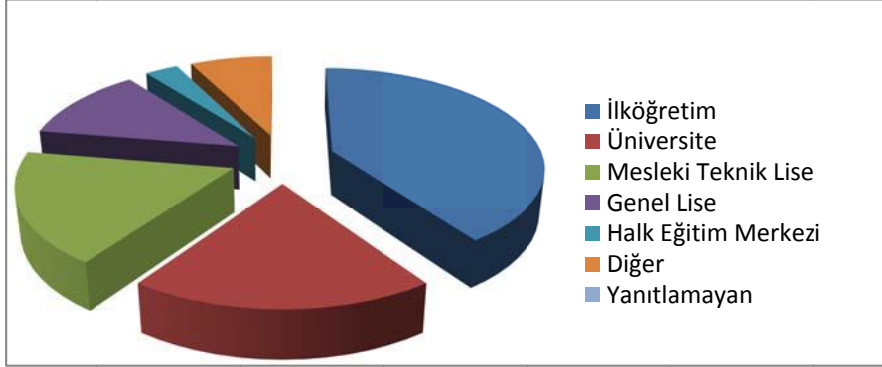
Şekil2.B.2 Yararlanıcının Cinsiyeti

Comenius/Grundtvig Hizmet İçi Eğitim Faaliyeti anketini cevaplayanlardan %54'ü kadın, %46'sı erkektir. Yararlanıcının Profili boyutunda sorulan diğer sorular görev yapılan kurumun türü ve bulunduğu bölgeye ilişkindir.

Tablo2.B.3 Görev Yapılan Kurumun Türü

Kurum Türü	Yararlanıcı Sayısı	Oran
İlköğretim	27	40%
Üniversite	13	19%
Mesleki Teknik Lise	12	18%
Genel Lise	8	12%
Halk Eğitim Merkezi	2	3%
Diğer	5	7%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	67	100%

Görev yapılan kurumun türü maddesine göre elde edilen bulgular, ankete cevap verenlerin büyük oranda ilköğretim ve üniversitelerden geldiğini göstermektedir. Bu durum ülkemizdeki ilköğretim okullarında görev yapan öğretmen sayısının çokluğu ile açıklanabilir. Bu maddeye ilişkin grafik Şekil2.B.3'te verilmektedir:

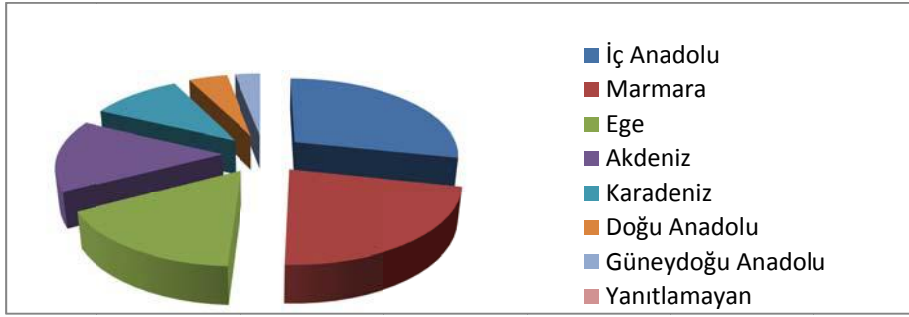
Şekil2.B.3 Görev Yapılan Kurumun Türü

Bu boyuttaki diğer madde görev yapılan kurumun bulunduğu bölge ile ilgilidir.

Tablo2.B.4 Proje Yapan Kurumun Bulunduğu Bölge

Görev Bölgesi	Yararlanıcı Sayısı	Oran
İç Anadolu	19	21%
Marmara	15	17%
Ege	11	12%
Akdeniz	10	11%
Karadeniz	7	8%
Doğu Anadolu	3	3%
Güneydoğu Anadolu	2	2%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	67	100%

Tablo2.B.4'e göre araştırmaya katılan yararlanıcılardan %21'i İç Anadolu, %17'si Marmara, %12'si Ege, %11'i Akdeniz %8'i Karadeniz, %3'ü Doğu Anadolu ve %2'si Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde görev yapmaktadır.

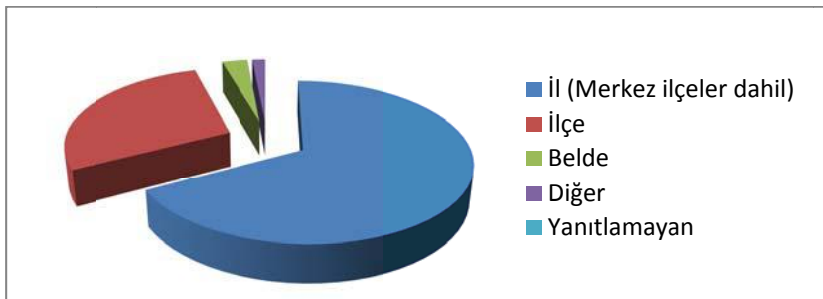
Şekil2.B.4 Proje Yapan Kurumun Bulunduğu Bölge

Yararlanıcı Profili boyutunda araştırmaya katılan yararlanıcıların kurumlarının bulunduğu yerleşim yerini işaretlemeleri istenmiştir. Söz konusu maddeye ilişkin dağılım Tablo2.B.5’de ve Şekil2.B.5’te gösterilmektedir.

Tablo2.B.5 Görev Yapılan Yerleşim Yeri

Yerleşim yeri	Yararlanıcı Sayısı	Oran
İl (Merkez ilçeler dahil)	45	50%
İlçe	19	21%
Belde	2	2%
Diğer	1	1%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	67	74%

Tablo2.B.5’in işaret ettiği gibi ankete katılan yararlanıcılardan %50’si il, %21’i ilçe ve %2’si beldelerde görev yapmaktadır. Beldelerden yararlanıcıların olması, programın yaygınlaşması adına olumlu bir göstergedir.

Şekil2.B.5 Görev Yapılan Yerleşim Yeri

Raporun devam eden bölümlerinde, programın yurtdışı tecrübe sunma, kendini ve diğer kültürleri tanıma ile kişisel ve mesleki gelişime katkıları incelenecektir. Bu boyutların yanında sağlanan

eğitim ortamları, Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği fikrindeki değişime ilişkin maddelerdeki veriler değerlendirilmektedir.

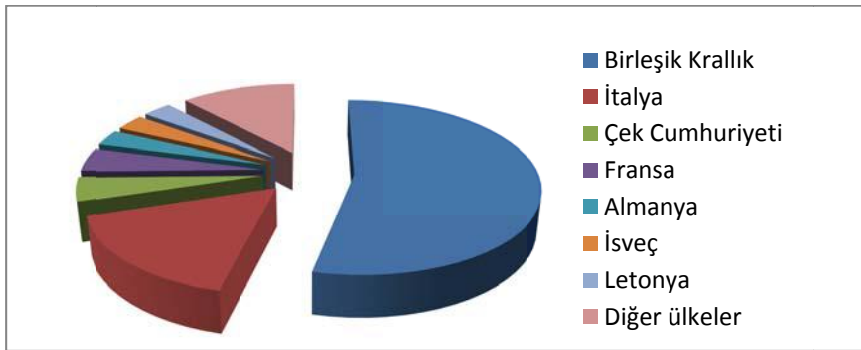
HAREKETLİLİK GERÇEKLEŞTİRİLEN ÜLKELER

Bu maddede yararlanıcılara faaliyeti gerçekleştirdikleri ülke sorulmaktadır. Buna göre oluşan tablo aşağıda verilmektedir:

Tablo2.B.6 Hareketlilik Gerçekleştirilen Ülkeler

Ülke	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Birleşik Krallık	36	54%
İtalya	11	16%
Çek Cumhuriyeti	3	4%
Fransa	3	4%
Almanya	2	3%
İsveç	2	3%
Letonya	2	3%
Diğer ülkeler	8	12%
Tüm ülkeler	67	100%

Talonun işaret ettiği üzere yararlanıcıların yarısından fazlası hizmet içi eğitim faaliyetini Birleşik Krallık'ta gerçekleştirmiştir. Bu ülkeyi sırasıyla İtalya, Çek Cumhuriyeti ve Fransa izlemektedir.

Şekil2.B.6 Hareketlilik Gerçekleştirilen Ülkeler

PROGRAMIN YURTDIŞI TECRÜBE FIRSATI SUNMAYA KATKISI

Bu boyutta araştırılan maddeler, yararlanıcının yurtdışı tecrübe edinme planları ile program olmaksızın da yurtdışında benzer bir faaliyete katılma imkânı olup olmadığı gibi hususları irdelemektedir. Elde edilen veriler Tablo2.B.6'da sunulmaktadır:

Tablo2.B.7 Programın Yurtdışı Tecrübe Fırsatı Sunmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program olmasaydı bile mesleğimle ilgili yurt dışı tecrübe edinmeyi planlıyordum.		Bu program olmasaydı, yurt dışında kariyerimle ilgili tecrübe edinmek bu kadar kolay olmazdı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	4	6%	1	1%
Katılmıyorum	18	27%	5	7%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	2	3%	4	6%
Katılıyorum	18	27%	23	34%
Kesinlikle katılıyorum	25	37%	34	51%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	67	100%	67	100%

Tablo2.B.7'ye göre yararlanıcıların %64'ü, bu faaliyet olmaksızın da yurtdışı tecrübe edinmeyi planlamaktadır. Öte yandan yararlanıcıların pek çoğu (%85), Comenius/Grundtvig hizmet içi eğitim faaliyetlerinin yurt dışında kurs görmeyi kolaylaştırdığı fikrindedir. Buradan çıkarılacak sonuca göre program, yararlanıcıların planlarını gerçekleştirmek için onlara fırsatlar sunan bir araç olarak görülmektedir.

Tablo2.B.8 Programın Yurtdışı Tecrübe Fırsatı Sunmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu programdan önce de yurt dışına çıkıyordum.		Bu program sayesinde yurt dışındaki günlük yaşamı tanıdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	22	33%	1	1%
Katılmıyorum	18	27%	6	9%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	0	0%	5	7%
Katılıyorum	14	21%	26	39%
Kesinlikle katılıyorum	13	19%	29	43%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	67	100%	67	100%

Tabloya göre yararlanıcıların %60'ı programdan önce yurt dışına çıkmamaktadır. %82 oranındaki yararlanıcı ise Comenius / Grundtvig Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri sayesinde yurt dışındaki günlük yaşamı tanımışlardır.

PROGRAMIN KENDİNİ, KENDİ KÜLTÜRÜNÜ TANIMA VE TANITMAYA KATKISI

Comenius / Grundtvig Hizmet İçi Eğitim faaliyetinin bu boyuttaki faydaları ise aşağıdaki tablolarda incelenmektedir. Yararlanıcıların program sayesinde kendilerini, kültürlerini ve yabancı kültürleri tanımlarına ilişkin sorular yöneltilmiştir.

Tablo2.B.9 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde kendimi tanıdım.		Bu program sayesinde kendi kültürümü daha iyi tanıdım.		Bu program sayesinde yabancı kültürleri tanıdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	4	6%	3	4%	0	0%
Katılmıyorum	10	15%	9	13%	1	1%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	18	27%	12	18%	4	6%
Katılıyorum	23	34%	30	45%	22	33%
Kesinlikle katılıyorum	10	15%	13	19%	40	60%
Yanıtlamayan	2	3%	0	0%	0	0%
Toplam	67	100%	67	100%	67	100%

Tablo2.B.9’ dan görüleceği üzere %49 oranındaki yararlanıcı bu program sayesinde kendini ve %64 oranındaki yararlanıcı kendi kültürünü daha iyi tanımıştır. Bu sonuçların alınmasında, faaliyetler esnasında kültürel etkinliklerin yapılmasının rolü vardır. Ancak yararlanıcıların doğrudan yurt dışında bulunmaları sebebi ile gittikleri ve irtibatla oldukları kişilerin kültürleri tanımada program daha etkilidir (Program sayesinde yabancı kültürleri tanıdıklarını belirten yararlanıcıların oranı %93).

Tablo2.B.10 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program kendimi daha kolay ifade etmeme yardımcı oldu.		Bu program sayesinde kültürümüzü tanıtmaya fırsatı buldum.		Yabancı kültürlerle uyum sağlamakta zorlandım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	9	13%	2	3%	31	46%
Katılmıyorum	16	24%	2	3%	28	42%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	7	10%	7	10%	7	10%
Katılıyorum	33	49%	22	33%	1	1%
Kesinlikle katılıyorum	2	3%	33	49%	0	0%
Yanıtlamayan	0	0%	1	1%	0	0%
Toplam	67	100%	67	100%	67	100%

Tablodan, yararlanıcıların program sayesinde kendilerini eskisine kıyasla daha kolay ifade ettikleri (%51) ve kendi kültürlerini tanıtmaya fırsatı buldukları (%82) söylenebilir. İlk maddede %37 oranında olumsuz görüş bildiren yararlanıcıların varlığı dikkat çekicidir. Bu sonuçta, programın farklı organizatörler tarafından veriliyor olması ve farklı öğretim tekniklerine dayanıyor olması gösterilebilir. Şöyle ki kimi programlarda faaliyete katılanların daha etkin olması beklenirken kimi faaliyetler öğretici odaklı olarak gerçekleşebilmektedir.

Program yararlanıcılarının hemen hemen hiçbiri yabancı kültürlerle uyum sağlamakta zorlanmamıştır.

Tablo2.B.11 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde yabancı kültürlerle karşı önyargılarımı yendim.		Bu program sayesinde ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadeleyle olan inancım arttı.		Bu program sayesinde insanlara olan saygı ve hoşgörü düzeyim yükseldi.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	4	6%	2	3%	3	4%
Katılmıyorum	8	12%	26	39%	4	6%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	16	24%	10	15%	6	9%
Katılıyorum	24	36%	24	36%	37	55%
Kesinlikle katılıyorum	15	22%	5	7%	16	24%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%	1	1%
Toplam	67	100%	67	100%	67	100%

Tablo2.B.11'in işaret ettiği üzere %58 oranındaki yararlanıcı, program sayesinde önyargılarını yenmiş (bu maddeye ne önyargılarımı yendim ne de yenmedim maddesini işaretleyerek eşit mesafede yaklaşanların oranı da göz önüne alınmalıdır). Programın ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadelede sınırlı etkisinden söz edilebilir (%43). Faaliyetlerin daha çok mesleki içerikli dolayısı ile teknik bilgi ağırlıklı olmasının bu sonuca etki ettiği söylenebilir. Ancak programın yararlanıcıların %79'unda insanlara olan saygı ve hoşgörü düzeyini yükselttiği görülmektedir.

Yararlanıcılardan programın kendilerine yarar sağlayan yönlerini yazmaları da istenmiştir. Bu bölümde pek çok yararlanıcının kültüre vurgu yapması dikkat çekicidir:

"Bu program bana sosyal hayatta daha etkin olabileceğimi gösterdi. Kişisel gelişimin bir ömür sürmesi gerektiğini hatırlattı. Avrupa kültürü hakkında çok şey öğretti"

"Yeni kültürleri tanımak,hayata daha pozitif bakmak"

"Kültürleri öğrenme...."

PROGRAMIN MESLEKİ ve KİŞİSEL GELİŞİME KATKISI

Bu boyutta yararlanıcılara programın mesleki ve kişisel gelişimlerine etki eden boyutları hakkında sorular yöneltilmiştir.

Tablo2.B.12 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde mesleğimde ilerleyeceğime olan inancım arttı.		Bu programın hayatımın akışını değiştirdiğine inanıyorum.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	2	3%	3	4%
Katılmıyorum	3	4%	11	16%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	3	4%	11	16%
Katılıyorum	34	51%	31	46%
Kesinlikle katılıyorum	25	37%	11	16%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	67	100%	67	100%

Program sayesinde %88 oranındaki yararlanıcı mesleklerinde ilerleyeceklerine olan inançlarını artırmıştır. Öte yandan yeni dostluklar elde etmeleri ve yeni işbirlikleri kurmaları yararlanıcıların hayatlarının değişmesinde de rol oynamıştır denilebilir. Nitekim program sayesinde hayatlarının akışının değiştiğini düşünenler, araştırmaya katılanların yarısından fazlasıdır (%52).

Tablo2.B.13 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde sosyal hayatta daha etkin oldum.		Bu program sayesinde sosyal çevrem genişledi.		Bu program sayesinde kendime olan güvenim arttı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	1	1%	0	0%	2	3%
Katılmıyorum	5	7%	3	4%	3	4%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	5	7%	5	7%	4	6%
Katılıyorum	40	60%	37	55%	28	42%
Kesinlikle katılıyorum	16	24%	22	33%	30	45%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%	0	0%
Toplam	67	100%	67	100%	67	100%

Comenius / Grundtvig Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri yararlanıcıların sosyal hayatları üzerinde de olumlu etkilere sahiptir. Şöyle ki, %84 oranındaki yararlanıcı programlar sayesinde sosyal hayatta daha etkin olmuş, %88'inin sosyal çevreleri genişlemiş ve %87'sinin kendilerine olan güvenleri artmıştır.

Programın faydalı olduğu alanlarla ilgili görüşlerinin alındığı maddeye özgüven ve sosyal çevre ile ilgili ibareler yazanlar azımsanmayacak kadar çoktur. Bunlardan bazıları aşağıda verilmektedir:

“Özguven, motivasyon, sosyallik”

“Özgüven, girişimcilik, azim”

“Kendine güven, eğitimci kişiliğine güven, içgüdülerine güven”

“Kişisel gelişim, sosyal gelişim, dil gelişimim”

“Pratik fırsatı, yeni arkadaşlar,ufkum genişledi”

“Sosyal ilişkiler, kişisel güven, yaratıcı fikirler”

“Sosyal çevre oluştu, ..., yabancı dil becerileri gelişti”

Tablo2.B.14 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde yabancı dil becerilerim arttı.		Bu programa katıldıktan sonra yeni bir yabancı dil öğrenmeye karar verdim.		Hizmet içi eğitim faaliyeti tecrübem sayesinde alanımla ilgili konulardaki dil yeterliğim kuvvetlendi.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	1	1%	0	0%
Katılmıyorum	0	0%	13	19%	2	3%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	7	10%	18	27%	6	9%
Katılıyorum	32	48%	24	36%	34	51%
Kesinlikle katılıyorum	28	42%	11	16%	25	37%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%	0	0%
Toplam	67	100%	67	100%	67	100%

Tablodan görüleceği üzere yararlanıcıların %90'ının yabancı dil becerileri artmış, %88'i ise alanı ile ilgili dil yeterliklerini kuvvetlendirmiştir. Programdan sonra yeni bir yabancı dil öğrenmeye karar verenler ise %52 oranındaki yararlanıcı kitesidir. Aşağıda yararlanıcıların dilinden bazı görüşler yer almaktadır:

“İngilizcemi geliştirdim”

“Yabancı dil akıcılığımın gelişmesi, yabancı dil öğretme becerilerimin gelişmesi...”

“Yabancı dil yeteneğim gelişti,yabancı bir kültürü öğrenmiş oldum...”

Tablo2.B.15 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Hizmet içi eğitim faaliyeti tecrübem sayesinde mesleğimde kullanabileceğim farklı yöntemleri öğrendim.		Hizmet içi eğitim faaliyeti tecrübem sayesinde mesleğimde farklı öğretim yöntemleri denedim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	0	0%
Katılmıyorum	3	4%	4	6%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	4	6%	6	9%
Katılıyorum	30	45%	36	54%
Kesinlikle katılıyorum	30	45%	21	31%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	67	100%	67	100%

Tablo2.B.15'in işaret ettiği konu yararlanıcıların %80'inin mesleklerinde uygulayacakları farklı yöntemleri bu program sayesinde öğrenmeleri ve %85'inin farklı öğretim yöntemlerini denemeleridir.

Bu durum Tablo2.B.16'daki bulguları da desteklemektedir.

Tablo2.B.16 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Farklı bir kültürde bulunmak mesleki yeterliklerimi artırdı.		Hizmet içi eğitim faaliyeti tecrübem sayesinde öğretim becerilerim arttı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	0	0%
Katılmıyorum	1	1%	2	3%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	7	10%	8	12%
Katılıyorum	33	49%	38	57%
Kesinlikle katılıyorum	26	39%	19	28%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	67	100%	67	100%

Tabloya göre farklı bir kültürde bulunmak %88 oranındaki yararlanıcını mesleki yeterliklerini artırmış, %85'inin bu faaliyet sayesinde öğretim becerileri gelişmiştir. Bu konuyla ilgili bazı yararlanıcı görüşleri şöyledir:

“Yeni öğretme teknikleri, sınıfta pairwork yapma, yaratıcılığımı kullanma”

“Yeni teknikler kullanımı, diğer ülkelerdeki dil öğretimi hakkında bilgi, yabancı meslektaşlarla işbirliği fırsatı”

Tablo2.B.17 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bilgilerimin, gittiğim ülkedeki meslektaşlarım kadar güncel olduğunu gördüm.		Hizmet içi eğitim faaliyeti tecrübem sayesinde alanımdaki konularda bilgilerimi güncelledim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	0	0%
Katılmıyorum	3	4%	4	6%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	6	9%	5	7%
Katılıyorum	28	42%	31	46%
Kesinlikle katılıyorum	28	42%	27	40%
Yanıtlamayan	2	3%	0	0%
Toplam	67	100%	67	100%

Tabloya göre %84 oranındaki yararlanıcı bilgilerinin, gittiği ülkedeki meslektaşları kadar güncel olduğunu düşünmektedir. Alanı ile ilgili konularda bilgilerini güncellediğini söyleyenlerin oranı ise%86'dır.

"Farklı kültürleri tanıdım, mesleki tecrübe ve bilgi alışverişi, Avrupa ülkeleriyle eş düzeyde eğitim yaptığımı tespit ettim"

"Mesleğime karşı motive etti"

Tablo2.B.18 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Gittiğim ülkedeki meslektaşlarım işbirliğine açıldı.		Hizmet içi eğitim faaliyeti tecrübem, gelecekteki işbirlikleri için zemin hazırladı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	0	0%
Katılmıyorum	2	3%	2	3%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	5	7%	4	6%
Katılıyorum	32	48%	27	40%
Kesinlikle katılıyorum	28	42%	34	51%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	67	100%	67	100%

Program gelecekteki işbirliklerinin kurulmasında da etkili olmuştur. Halihazırda hizmet içi eğitim faaliyetlerinin bir amacı da kurumsal olarak gerçekleştirilecek ortaklıklar için zemin hazırlamasıdır.

PROGRAMIN AVRUPA BİRLİĞİ ÜYELİĞİ FİKRİNDEKİ DEĞİŞİME KATKISI

Programın Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği fikrindeki değişime katkısı Tablo2.B.16'da incelenmektedir.

Tablo2.B.19 Programın AB Üyeliği Fikrindeki Değişime Katkısı

Yanıtlar	Bu programa katıldıktan sonra Türkiye'nin AB üyeliği konusundaki görüşlerim olumlu olarak değişti.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%
Katılmıyorum	5	7%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	24	36%
Katılıyorum	23	34%
Kesinlikle katılıyorum	15	22%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	67	100%

Tablo2.B.19'dan %56 oranında yararlanıcının Türkiye'nin AB üyeliği konusundaki fikirlerini olumlu olarak değiştirdikleri görülmektedir.

3. ERASMUS-YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMI

Erasmus Programı, yükseköğretimde öğrenim, staj, ders verme ve eğitim alma gibi hareketlilikler ile yükseköğretim kurumları arasındaki ortak projeler temelinde gerçekleşen kurumsal işbirliklerini desteklemektedir. Bununla birlikte yükseköğretim sistemini, iş dünyasının ihtiyaçlarına uygun olarak geliştirmek amacı ile yükseköğretim kurumları ile iş dünyasının işbirliklerini de artırmayı hedeflemektedir.

Devam eden bölümlerde Erasmus Öğrenci Öğrenim ve Staj Hareketlilikleri ile Personel Ders Verme Hareketliliği konusunda 2008 yılı yararlanıcılarının görüşleri incelenmektedir.

A. ERASMUS ÖĞRENCİ ÖĞRENİM HAREKETLİLİĞİ

Erasmus Öğrenci Öğrenim Hareketliliği, Türkiye’de örgün eğitim veren ve Erasmus Üniversite Beyannamesi (EÜB) sahibi yükseköğretim kurumlarında kayıtlı öğrencilere, bir veya iki dönemliğine diğer bir Avrupa ülkesindeki EÜB sahibi yükseköğretim kurumunda öğrenimlerine devam etme imkanı sağlayan programdır. Bu program kapsamındaki hareketlilikler, iki üniversite arasındaki ikili anlaşmalara bağlı olduğundan öğrenciler yıl kaybı yaşamamaktadırlar.

Erasmus Öğrenci Öğrenim Hareketliliği’nin değerlendirilmesi için kendilerine anket gönderilen yararlanıcıların 420’sinden cevap alınmış, boş ve mükerrer girişler ayıklandıktan sonra 400 giriş analize dahil edilmiştir.

Aşağıdaki bölümlerde yararlanıcıların profillerine ilişkin veriler yer almaktadır.

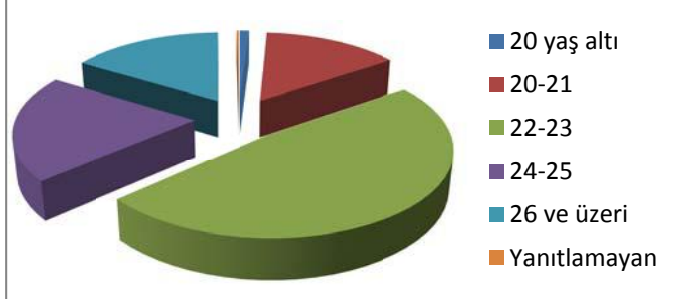
YARARLANICI PROFİLİ

Öğrencilerin yaş ve cinsiyetleri ile faaliyete ilişkin profilleri aşağıda verilmektedir:

Tablo3.A.1 Yararlanıcının Yaşı

Yaş Grubu	Yararlanıcı Sayısı	Oran
20 yaş altı	4	1%
20-21	58	15%
22-23	192	48%
24-25	81	20%
26 ve üzeri	64	16%
Yanıtlamayan	1	0%
Toplam	400	100%

Tablo3.A.1’den görüleceği üzere araştırmaya katılan yararlanıcıların %1’i 20 yaşının altında, %15’i 20-21 yaşlarında, %48’i 22-23 yaşları arasında, %20’si 24-25 yaşlarında ve %16’sı da 26 yaşının üzerindedir.

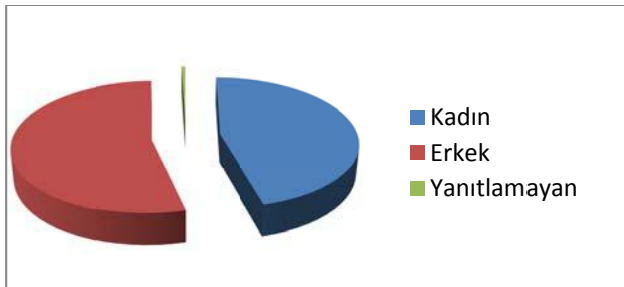
Şekil3.A.1 Yararlanıcının Yaşı

Yararlanıcıların cinsiyet dağılımları ise Tablo3.A.2’de gösterilmiştir.

Tablo3.A.2 Yararlanıcının Cinsiyeti

Cinsiyet	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Kadın	184	46%
Erkek	214	54%
Yanıtlamayan	2	1%
Toplam	400	100%

Tablo3.A.2 ve Şekil3.A.2’den görüleceği üzere göre, araştırmaya katılanlardan %46’sını kadınlar, %54’ünü erkekler oluşturmaktadır. Bu dağılıma ilişkin grafik Şekil3.A.2’de sunulmaktadır:

Şekil3.A.2 Yararlanıcının Cinsiyeti

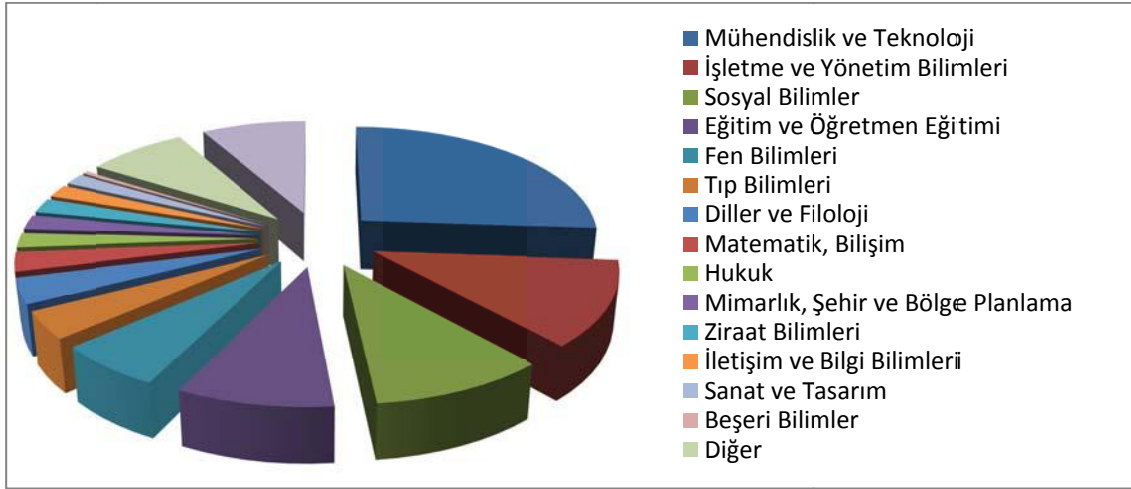
ÇALIŞMA ALANI

Erasmus Programı için önemli özelliklerden biri de programın çalışma alanına ilişkindir. Buna göre öğrencilerin büyük bir kısmı Mühendislik ve Teknoloji alanındadır. Bu dağılıma ilişkin tablo aşağıda verilmektedir:

Tablo3.A.3 Yararlanıcıların Çalışma Alanları

Çalışma Alanı	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Mühendislik ve Teknoloji	114	29%
İşletme ve Yönetim Bilimleri	53	13%
Sosyal Bilimler	44	11%
Eğitim ve Öğretmen Eğitimi	39	10%
Fen Bilimleri	27	7%
Tıp Bilimleri	17	4%
Diller ve Filoloji	16	4%
Matematik, Bilişim	12	3%
Hukuk	9	2%
Mimarlık, Şehir ve Bölge Planlama	9	2%
Ziraat Bilimleri	9	2%
İletişim ve Bilgi Bilimleri	8	2%
Sanat ve Tasarım	7	2%
Beşeri Bilimler	2	1%
Diğer	34	9%
Yanıtlamayan	36	9%
Toplam	400	100%

Mühendislik ve Teknoloji'den sonra programdan en fazla yararlanan öğrenciler, İşletme ve Yönetim Bilimleri (%13), Sosyal Bilimler (%11), Eğitim ve Öğretmen Eğitimi (%10), Fen Bilimleri (%7), Tıp Bilimleri (%4), Diller ve Filoloji (%4), Matematik ve Bilişim (%3), Hukuk (%2), Mimarlık, Şehir ve Bölge Planlama (%2), Ziraat Bilimleri (%2), İletişim ve Bilgi Bilimleri (%2), Sanat ve Tasarım (%2) ve Beşeri Bilimler (%1) alanlarında öğrenim görenlerdir. Bu dağılımın, oranı düşük olan alanlar lehine geliştirilmesi yaygınlaştırma adına olumlu olacaktır.

Şekil3.A.3 Yararlanıcıların Çalışma Alanları

FAALİYET SÜRESİ

Bu maddede yararlanıcılara hareketliliklerinin süresi sorulmaktadır. Buna göre oluşan tablo aşağıda sunulmaktadır:

Tablo3.A.4 Faaliyet Süresi

Faaliyet Süresi	Yararlanıcı Sayısı	Oran
3 aydan az	12	3%
3,25-4,00 ay	55	14%
4,25-5,00 ay	116	29%
5,25-6,00 ay	89	22%
6,25-7,00 ay	10	3%
7,25-8,00 ay	4	1%
8,25-9,00 ay	19	5%
9,25-10,00 ay	43	11%
10,25-11,00 ay	25	6%
11,25-12,00 ay	26	7%
Yanıtlamayan	1	0%
Toplam	400	100%

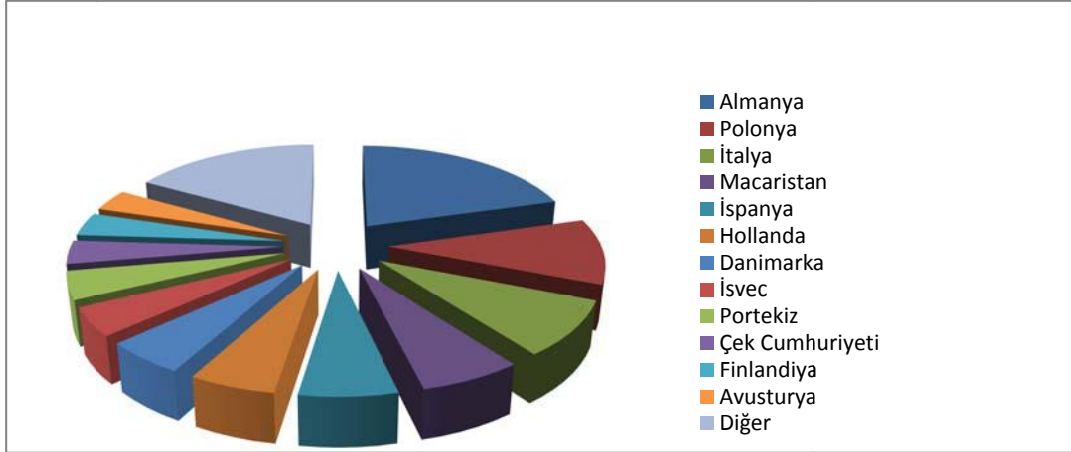
Tablo 3.A.4'ten görüleceği üzere gerçekleşen faaliyetlerin süresi ağırlıklı olarak 4-6 ay arasında değişmektedir. Faaliyet 1 veya 2 dönemliğine gerçekleştirilebilmektedir.

HAREKETLİLİK GERÇEKLEŞTİRİLEN ÜLKE

Faaliyetin gerçekleştiği ülkeler incelendiğinde ise en fazla hareketliliğin Almanya, Polonya ve İtalya'ya gerçekleştiği görülmektedir.

Tablo3.A.5 Hareketlilik Gerçekleştirilen Ülkeler

Ülke	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Almanya	82	21%
Polonya	42	11%
İtalya	35	9%
Macaristan	26	7%
İspanya	25	6%
Hollanda	22	6%
Danimarka	21	5%
İsvec	18	5%
Portekiz	18	5%
Çek Cumhuriyeti	15	4%
Finlandiya	15	4%
Avusturya	14	4%
Diğer	67	17%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	400	100%

Şekil3.A.4 Hareketlilik Gerçekleştirilen Ülkeler

YARARLANICININ PROGRAMLA İLGİLİ PROFİLİ

Programda öğrenciler için önemli olan bir husus da öğrencilere Avrupa’da ve Türkiye’de oryantasyon eğitimi verilip verilmediği ve öğrencilerin Erasmus Yoğun Dil Kursu’na katılıp katılmadıklarıdır. Öğrenciler oryantasyon eğitimleri sayesinde gidecekleri ülke/kurum hakkında bilgi sahibi olmakta, sosyal ve gündelik hayata ilişkin bilgiler almaktadırlar. Bu eğitimlerle öğrencilerin bulundukları ülkeye/kuruma uyum sağlamaları hedeflenmekte böylelikle faaliyetin verimi artırılmaya çalışılmaktadır.

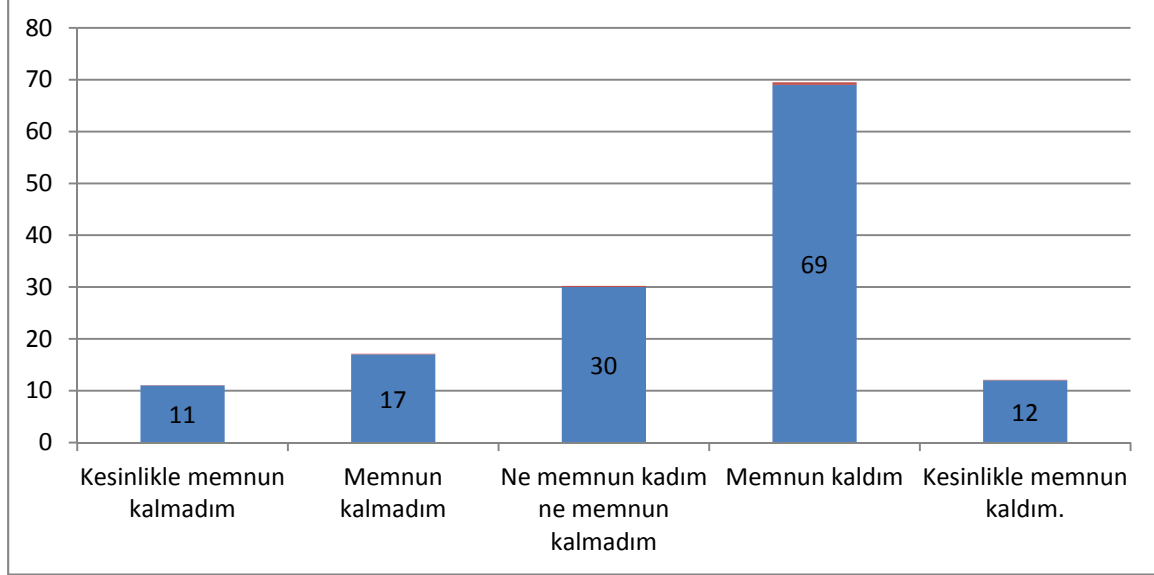
Erasmus Yoğun Dil Kursları (EYDK) ise gidilen ülkenin dilinin öğretildiği yardımcı bir faaliyettir. Bu faaliyetle de öğrencilerin uyumu hedeflenmektedir.

Tablo3.A.6 Faaliyet Öncesi Hazırlıklar

	Türkiye’de oryantasyon eğitimi alıp almadığı		Avrupa’da oryantasyon eğitimi alıp almadığı		EYDK’a katılıp katılmadığı	
Yararlanıcı Grubu	Yararlanıcı Sayısı	Oran	Yararlanıcı Sayısı	Oran	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Evet	129	32%	198	50%	101	25%
Hayır	268	67%	198	50%	298	75%
Yanıtlamayan	3	1%	4	1%	1	0%
Toplam	400	100%	400	100%	400	100%

Yararlanıcıların sadece %32’si Türkiye’de oryantasyon eğitimi aldıklarını belirtmişlerdir. Avrupa’da oryantasyon eğitimi alanlar ise %50 oranındadır. EYDK’a katılanların oranı da göreceli olarak düşüktür (%25).

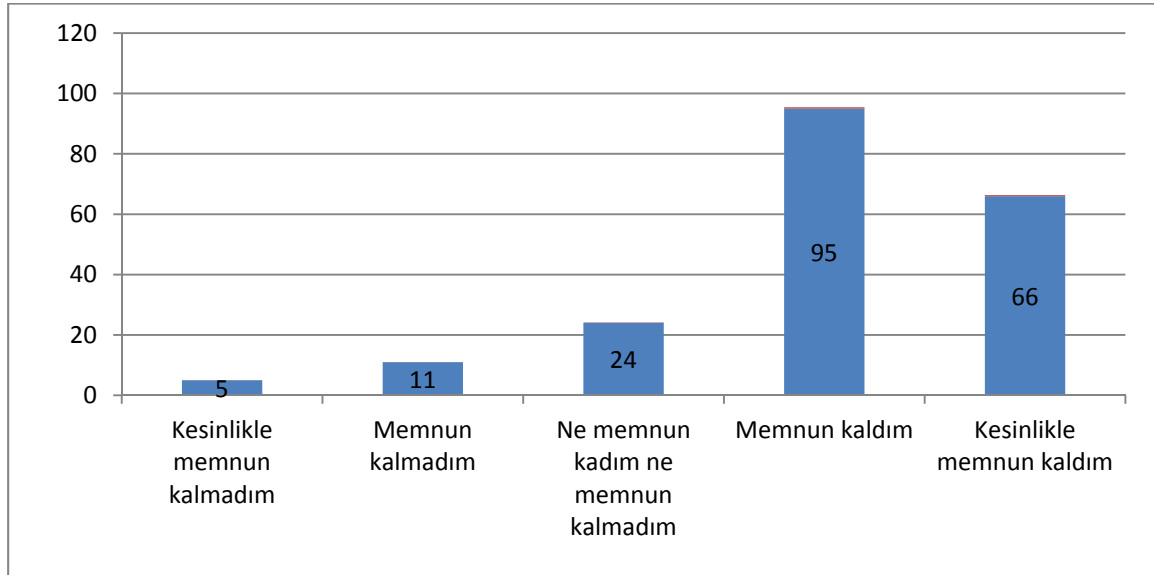
Türkiye’de oryantasyon eğitimi alan yararlanıcıların bu eğitimden memnuniyet düzeylerini işaretlemeleri de istenmiştir. Türkiye’de oryantasyon eğitimi almadığı halde bu soruya cevap veren 10 yararlanıcı olmuştur.

Şekil3.A.5 Türkiye’de Alınan Oryantasyon Eğitiminden Memnuniyet

Şekil3.A.4’e göre Türkiye’de alınan oryantasyon eğitiminden memnuniyet düzeyi %59 civarındadır. Bu sonuçlara göre Türkiye’de alınan oryantasyon eğitimlerinin sayısını artırmak ve memnuniyetle memnuniyetsizlik kararına eşit mesafede olanların görüşlerini memnuniyet yönünde değiştirmek için adımlar atmanın gerektiği söylenebilir.

Avrupa’da alınan oryantasyon eğitiminden memnuniyet derecesi ise daha yüksek bulunmuştur.

Şekil3.A.6 Avrupa’da Alınan Oryantasyon Eğitiminden Memnuniyet

Avrupa’da oryantasyon eğitimi alanların bu eğitimden memnuniyetlerini işaretlemeleri istenmiştir. Bu eğitime katılmadığı halde görüş bildiren 3 yararlanıcı olmuştur. Buna göre görüş bildiren yararlanıcıların %80’i aldıkları eğitimden memnun kalmışlardır.

Raporun devam eden bölümlerinde, programın yurtdışı tecrübe sunma, kendini ve diğer kültürleri tanıma ile kişisel ve mesleki gelişime katkıları incelenecektir.

PROGRAMIN YURTDIŞI TECRÜBE FIRSATI SUNMAYA KATKISI

Bu boyutta araştırılan maddeler, yararlanıcının yurtdışı tecrübe edinme planlarını sorgulamaktadır. Ayrıca bu boyutta, yararlanıcının program olmaksızın da yurtdışında benzer bir faaliyete katılma imkânı olup olmadığı irdelenmektedir. Elde edilen veriler Tablo3.A.7 ve Tablo3.A.8’de sunulmaktadır:

Tablo3.A.7 Programın Yurtdışı Tecrübe Fırsatı Sunmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program olmasaydı bile mesleğimle ilgili yurt dışı tecrübe edinmeyi planlıyordum.		Bu program olmasaydı yurt dışında eğitim göremezdim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	4	1%	53	13%
Katılmıyorum	34	9%	103	26%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	36	9%	107	27%
Katılıyorum	133	33%	94	24%
Kesinlikle katılıyorum	190	48%	42	11%
Yanıtlamayan	3	1%	1	0%
Toplam	400	100%	400	100%

Araştırmaya katılanların çoğu (%81) Erasmus Öğrenci Öğrenim Hareketliliği olmaksızın da meslekleriyle ilgili yabancı tecrübe edinmeyi planladıklarını belirtmektedirler. Bununla birlikte bu yararlanıcılardan sadece %35’i bu program olmaksızın da yurt dışında eğitim göremeyeceklerini belirtmektedirler. Aynı maddeye 2007 yılında da %33 oranındaki yararlanıcı “katılıyorum” şeklinde cevap vermiştir. Bu oranının düşük çıkmasındaki sebep, yükseköğrenime ilişkin alanlarda farklı burs, hibe gibi alternatif kaynakların varlığı (örneğin YÖK, TÜBİTAK, MEB gibi kurumların yükseköğretime yönelik destekleri) olarak görülebilir.

Tablo3.A.8 Programın Yurtdışı Tecrübe Fırsatı Sunmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu programdan önce de yurt dışına çıkıyordum.		Bu program sayesinde yurt dışındaki günlük yaşamı tanıdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	132	33%	9	2%
Katılmıyorum	108	27%	10	3%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	21	5%	16	4%
Katılıyorum	54	14%	127	32%
Kesinlikle katılıyorum	82	21%	234	59%
Yanıtlamayan	3	1%	4	1%
Toplam	400	100%	400	100%

Tablo3.A.8'deki bulgular, programdan önce %60 oranındaki yararlanıcının yurt dışına çıkmadığını göstermektedir. Bu bulgular ile Tablo3.A.7'nin bulguları birleştirildiğinde, daha önce yurt dışına çıkmamış olan yararlanıcıların yurt dışında mesleki tecrübe edinme hayallerinin Erasmus Öğrenci Öğrenim Hareketliliği ile gerçekleştiğini söylemek mümkündür. Erasmus Öğrenci Öğrenim Hareketliliği, aynı zamanda, yurt dışındaki günlük yaşamı tanımak için de önemli fırsatlar sunmaktadır.

PROGRAMIN KENDİNİ, KENDİ KÜLTÜRÜNÜ TANIMA VE TANITMAYA KATKISI

Programın bu boyuttaki faydaları ise aşağıdaki tablolarda incelenmektedir.

Tablo3.A.9 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde kendimi tanıdım.		Bu program sayesinde kendi kültürümü daha iyi tanıdım.		Bu program sayesinde yabancı kültürleri tanıdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	22	6%	11	3%	5	1%
Katılmıyorum	44	11%	51	13%	3	1%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	72	18%	50	13%	4	1%
Katılıyorum	158	40%	175	44%	134	34%
Kesinlikle katılıyorum	100	25%	110	28%	251	63%
Yanıtlamayan	4	1%	3	1%	3	1%
Toplam	400	100%	400	100%	400	100%

Yukarıdaki tablonun işaret ettiğine göre, Erasmus Öğrenci Öğrenim Hareketliliği faaliyeti, araştırmaya katılan yararlanıcılardan %65'inin kendini, %72'sinin kendi kültürünü tanımasına aracı olmuştur. Erasmus öğrencilerinin gittikleri ülkelerde uzun süre kalmalarından dolayı yabancı kültürleri tanıma fırsatı da elde etmektedirler (%97).

Yararlanıcıların programın faydalarına ilişkin görüşlerinden bazıları şöyledir:

"Yeni kültürler tanıdım. Kendi ayaklarım üzerine daha sağlam basmamı sağladı"

"Erasmus ile kazandığım yurt dışı deneyim sayesinde çok rahat yurt dışında yaşayabilecek özgüvene sahip oldum."

"Farklı kültür ve yaşam şartlarını tanımak. Yurt dışına olan merak ve ilginin artması, insanın kendini gerçekleştirmek için en iyi fırsat olması."

Tablo3.A.10 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program kendimi daha kolay ifade etmeme yardımcı oldu.		Bu program sayesinde kültürümüzü tanıtmaya fırsatı buldum.		Yabancı kültürlerle uyum sağlamakta zorlandım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	10	3%	4	1%	156	39%
Katılmıyorum	30	8%	23	6%	177	44%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	63	16%	50	13%	43	11%
Katılıyorum	183	46%	165	41%	21	5%
Kesinlikle katılıyorum	110	28%	156	39%	2	1%
Yanıtlamayan	4	1%	2	1%	1	0%
Toplam	400	100%	400	100%	400	100%

Tablo3.A.10'a göre Erasmus Öğrenci Öğrenim Hareketliliği, yararlanıcıların kendilerini daha kolay ifade etmeleri ve kültürümüzü tanıtmada önemli bir rol oynamaktadır (verilen cevaplar sırasıyla %74 ve %80). Nitekim yabancı kültürlerle uyumla ilgili zorluk yaşanmaması da bu durumu destekleyen bir veri olarak görülmektedir (Yabancı kültürlerle uyum sağlamakta zorlanmadıklarını ifade edenlerin oranı %83).

Tablo3.A.11 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde yabancı kültürlerle karşı önyargılarımı yendim.		Bu program sayesinde ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadeleyle olan inancım arttı.		Bu program sayesinde insanlara olan saygı ve hoşgörü düzeyim yükseldi.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	24	6%	20	5%	18	5%
Katılmıyorum	51	13%	44	11%	47	12%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	108	27%	77	19%	73	18%
Katılıyorum	131	33%	142	36%	161	40%
Kesinlikle katılıyorum	82	21%	111	28%	99	25%
Yanıtlamayan	4	1%	6	2%	2	1%
Toplam	400	100%	400	100%	400	100%

Program, Hayatboyu Öğrenme Programı'nın ana amaçlarını gerçekleştirmede de başarılı bulunmaktadır. Buna göre yararlanıcıların yarısından fazlası program sayesinde yabancı kültürlerle karşı önyargılarını yenmiş, ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadeleyle olan inancını artırmış ve insanlara saygı ve hoşgörü düzeyleri yükselmiştir (%54, %64 ve %65).

Yararlanıcılardan benzer faydaları gördüklerini belirtenlere ilişkin bazı görüşler şöyledir:

"Özgüvenimin artışı, yanlış bildiklerim ve önyargılarımın yıkılması, kültürler arası iletişim."

"Avrupa kültürünü tanıdım ve çeşitli önyargılarımı yendim..."

"... farklı kültürler ve görüşlere saygı"

PROGRAMIN MESLEKİ ve KİŞİSEL GELİŞİME KATKISI

Bu boyutta yararlanıcılara programın mesleki ve kişisel gelişimlerine etki eden boyutları hakkında sorular yöneltilmiştir.

Tablo3.A.12 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde mesleğimde ilerleyeceğime olan inancım arttı.		Bu programın hayatımın akışını değiştirdiğine inanıyorum.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	11	3%	7	2%
Katılmıyorum	29	7%	38	10%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	85	21%	55	14%
Katılıyorum	171	43%	152	38%
Kesinlikle katılıyorum	97	24%	144	36%
Yanıtlamayan	7	2%	4	1%
Toplam	400	100%	400	100%

Erasmus Öğrenci Öğrenim Hareketliliği öğrencilerin doğrudan lisans veya lisansüstü eğitimlerinin bir bölümünü Avrupa’da almalarına olanak sağlamaktadır. Bu sebeple çoğu mesleki hayatlarının başında olan yararlanıcılar yurt dışındaki akademik imkanlardan da faydalanmakta, mesleklerinde kullanabilecekleri bilgileri farklı kaynaklardan edinebilmekte ve böylelikle teorik ve pratik anlamdaki birikimlerini zenginleştirebilmektedirler. Tablo3.A.12’den de görüleceği üzere %67 oranındaki katılımcının Erasmus faaliyetleri sayesinde mesleklerinde ilerleyeceklerine olan inançlarını artırmışlardır.

Program sayesinde hayatlarının akışının değişeceğine inanmaların oranı ise %74’tür. Nitekim Erasmus’un, meslek hayatına henüz atılmamış öğrenciler için yurt dışı eğitim tecrübesi imkanı sunan bir program olmasının yanında uzun süreli olması sebebi ile de yurt dışında yaşama, çalışma gibi konulardaki kararlarını vermelerinde de etkili olabileceği düşünülmektedir.

Tablo3.A.13 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde sosyal hayatta daha etkin oldum.		Bu program sayesinde sosyal çevrem genişledi.		Bu program sayesinde kendime olan güvenim arttı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	9	2%	3	1%	6	2%
Katılmıyorum	38	10%	21	5%	18	5%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	67	17%	39	10%	38	10%
Katılıyorum	181	45%	181	45%	184	46%
Kesinlikle katılıyorum	99	25%	154	39%	150	38%
Yanıtlamayan	6	2%	2	1%	4	1%
Toplam	400	100%	400	100%	400	100%

Tablo3.A.13'te ise araştırmaya katılan yararlanıcıların sosyal hayatlarına ve kendilerine olan güvenlerine etkisi göze çarpmaktadır. Gerek program esnasında gerçekleşen faaliyetler gerek kişilerin kendilerine olan güvenlerini arttırmada programın etkisi (%84 oranındaki yararlanıcı kendilerine güvenle ilgili soruya "katılıyorum" olarak cevap vermiştir), bireylerin sosyal hayatta daha etkin olmalarını ve sosyal çevrelerini genişletmeleri ile sonuçlanmaktadır. Sosyal hayatta daha etkin olduğunu ve sosyal çevresinin genişlediğini belirten (sırasıyla %70, %84) yararlanıcıların varlığı, faaliyetin sadece akademik değil sosyal boyutunun da etkilerine işaret etmektedir.

Tablo3.A.14 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde yabancı dil becerilerim arttı.		Bu programa katıldıktan sonra yeni bir yabancı dil öğrenmeye karar verdim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	2	1%	10	3%
Katılmıyorum	3	1%	58	15%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	19	5%	65	16%
Katılıyorum	161	40%	143	36%
Kesinlikle katılıyorum	210	53%	120	30%
Yanıtlamayan	5	1%	4	1%
Toplam	400	100%	400	100%

Yararlanıcıların mesleki ve işisel gelişimlerine etkilerin incelendiği bir diğer soru grubu ile yabancı dil yeterlikleri ele alınmıştır. Programın faaliyetlerinin sadece yabancı dil kullanılarak gerçekleşmesi ve sözlü iletişimin yoğun olarak kullanılması gibi sebeplerle, hemen hemen tüm yararlanıcılar yabancı dil becerilerinde program sayesinde ilerleme kaydettiklerini belirtmişlerdir (%93). Bununla beraber, %66 oranındaki yararlanıcının yeni bir yabancı dil öğrenmeye karar vermesi de programa katılımdan sonra gerçekleşmiştir.

PROGRAM SÜRECİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLER

Erasmus Öğrenci Öğrenim Hareketliliği faaliyetinin süreci ile ilgili yararlanıcı görüşleri aşağıdaki tablolarda sunulmaktadır.

Tablo3.A.15 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Aldığım hibe yeterliydi.		Gittiğim ülkede güvenlikle ilgili bir sorun yaşamadım.		Gittiğim ülkedeki derslerimden akademik olarak istifade ettim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	98	25%	12	3%	11	3%
Katılmıyorum	139	35%	21	5%	33	8%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	68	17%	17	4%	70	18%
Katılıyorum	77	19%	175	44%	176	44%
Kesinlikle katılıyorum	15	4%	172	43%	108	27%
Yanıtlamayan	3	1%	3	1%	2	1%
Toplam	400	100%	400	100%	400	100%

Tablo3.A.15’den görüleceği üzere yararlanıcıların yarısından fazlası (%60) hibelerin yetersiz olduğunu düşünmektedirler. Nitekim yararlanıcıların, programın geliştirilmeye açık yönlerini ifade ettikleri bölümde pekçok görüş hibe yetersizliğine ilişkindir:

“...hibe ve ülke seçeneklerinin artırılması”

“...hibe miktarının artırılması...”

“...hibeler artırılmalı, gidecek öğrencilere kalacak yerle ilgili daha çok yardım edilmeli...”

“hibe artırılabilir, vizeler kolaylaşsın...”

“hibe artırımı...”

“hibe daha fazla olabilir”

“maddi destek (+hibe), oryantasyon (+konaklama) artırılmalı...”

Yine aynı tablo, yararlanıcıların gidilen ülkede güvenlikle ilgili bir sorun yaşamadıklarını (%87) ve gittikleri ülkedeki derslerinden akademik olarak istifade ettiklerini göstermektedir (%71). Yararlanıcıların bir bölümü, gidilen ülkedeki konaklama imkanlarına ilişkin faaliyet öncesi desteklerin artırılması yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo3.A.16 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Üniversitemin Erasmus Ofisi ile irtibat kurmakta zorlanmadım.		Erasmus tecrübem esnasında aldığım derslerin ülkeme dönüşte sayılması konusunda problem yaşamadım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	55	14%	61	15%
Katılmıyorum	58	15%	32	8%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	50	13%	45	11%
Katılıyorum	140	35%	125	31%
Kesinlikle katılıyorum	94	24%	132	33%
Yanıtlamayan	3	1%	5	1%
Toplam	400	100%	400	100%

Tablo3.A.16'ya göre alınan derslerin yurda dönüşte sayılması konusunda problem yaşamayan yararlanıcıların oranı %64'tür. Bununla birlikte %59 oranındaki yararlanıcı, üniversitelerinin Erasmus Ofisleri ile irtibat kurmakta zorlanmamışlardır. Erasmus Ofisleri öğrencilerin doğrudan iletişim kurdukları, sorunları ilettikleri ve çözüm bekledikleri mercilerdir. Bu sebeple öğrencilerin program öncesinde hibe miktarları, hibelerin ödenmesi ile ilgili süreçler ve barınma imkanları hakkında bilgilendirilmiş olmaları; öğrencilerin programa hazırlıklı olarak gitmelerini sağlamaktadır.

Tablo3.A.17 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Gitmeden önce okulum tarafından hibe miktarları hakkında doğru olarak bilgilendirildim.		Gitmeden önce okulum tarafından hibelerin ödenmesi ile ilgili süreçler hakkında doğru olarak bilgilendirildim.		Gitmeden önce okulum tarafından barınma imkanları hakkında bilgilendirildim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	28	7%	54	14%	83	21%
Katılmıyorum	27	7%	62	16%	87	22%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	18	5%	38	10%	48	12%
Katılıyorum	156	39%	127	32%	107	27%
Kesinlikle katılıyorum	166	42%	114	29%	73	18%
Yanıtlamayan	5	1%	5	1%	2	1%
Toplam	400	100%	400	100%	400	100%

Tablo3.A.18'e göre öğrencilerin %81'i faaliyet öncesinde okulları tarafından hibe miktarları hakkında doğru olarak bilgilendirildiğini belirtmektedir. Ayrıca %61 oranındaki yararlanıcı hibelerin ödenmesi ile ilgili süreçler hakkında doğru olarak bilgilendirildiğini düşünmektedir.

Yararlanıcılardan, barınma ile ilgili süreçler hakkında okulları tarafından bilgilendirildiklerini söyleyenlerin oranı %45'tir. Nitekim bu konuda daha fazla bilgi ihtiyacı içinde olduklarını belirtenler de bulunmaktadır.

Tablo3.A.18 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Yurt dışında öğrenim görmek istemenizin en önemli sebebini işaretleyiniz.	
	Yararlanıcı	Oran
Yurt dışı tecrübe edinmek	211	53%
Yabancı dilimi geliştirmek	64	16%
Gelecekte daha iyi iş imkanına sahip olmak	58	15%
Daha iyi eğitim almak	38	10%
Eğlenmek	11	3%
Diğer	15	4%
Yanıtlamayan	3	1%
Toplam	400	100%

Yararlanıcıların yarısından fazlası (%53) yurt dışında öğrenim görmeyi tecrübe edinmek amacıyla istediğini belirtmektedir. Yabancı dil gelişimi, gelecekte daha iyi iş imkanlarına sahip olmak, daha iyi eğitim almak ve eğlenmek ise yararlanıcıları yurt dışında öğrenim görmeye yönlendiren diğer sebeplerdir.

Araştırmaya katılan yararlanıcılara, Erasmus tecrübelerini hatırladıklarında akıllarına gelen 3 kelimeyi yazmaları istenmiştir. Buna göre en fazla tekrarlanan kelimeler arasında değişim, dostluklar gibi kelimelerin yanı sıra eğlence ve arkadaşlık kelimeleri bulunmaktadır.

Öte yandan faaliyet katılım esnasında yaşanan zorluklara ilişkin maddede aşağıdaki tablo ile karşılaşılmaktadır:

Tablo3.A.19 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Erasmus Öğrenim Hareketliliği Faaliyetine katılım sırasında karşılaştığınız en önemli zorluğu işaretleyiniz.	
	Yararlanıcı	Oran
Hibelerin geç ödenmesi	133	33%
Vize problemi	105	26%
Bölümdeki hocaların yanlış yönlendirmesi	55	14%
Erasmus Ofisi ile iletişimde yaşadığım güçlükler	52	13%
Seçim konusunda haksızlık yapıldığı düşüncesi	17	4%
Daha önce programdan yararlanmış arkadaşlarımdan kötü tecrübeleri	7	2%
Ulusal ajans ile iletişimde yaşadığım güçlükler	4	1%
Yanıtlamayan	27	7%
Toplam	400	100%

Faaliyetle ilgili karşılaşılan en önemli zorluk hibelerin geç ödenmesinden kaynaklanmaktadır. Diğer zorluklar ise vizelerden, bölümdeki hocaların yanlış yönlendirmelerinden ve Erasmus Ofisi ile iletişimde yaşanan güçlüklerden kaynaklanmaktadır. Erasmus Ofislerinin öğrencilerin faaliyet döngüleri boyunca onlarla iletişim kuracak mekanizmaları geliştirmelerinin yerinde olacağı tavsiye edilebilir.

Programın öğrenilmesine ilişkin kaynakların sorgulandığı iki maddeye ilişkin bulgular aşağıda yer almaktadır:

Tablo3.A.20 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Erasmus Programı hakkında bilgi aldığınız kaynağı işaretleyiniz.	
	Yararlanıcı	Oran
Üniversitemdeki Erasmus Ofisi	195	49%
Üniversitemdeki Erasmus Bölüm Koordinatörlüğü	82	21%
Erasmus Programına katılan arkadaşlarım	74	19%
Ulusal Ajans'ın internet sayfası	13	3%
Ulusal ajans dışındaki çeşitli elektronik sayfalar	10	3%
Diğer	23	6%
Yanıtlamayan	3	1%
Toplam	400	100%

Araştırmaya katılan yararlanıcıların çoğu üniversitelerindeki Erasmus Ofislerinden bilgi almaktadırlar. Nitekim öğrencilerin ilk başvuru adresleri de kendi üniversitelerindeki ofislerdir. Bu tabloda dikkat çeken husus ise öğrencilerin %19'unun bilgi kaynağı olarak Erasmus Programına katılmış olan arkadaşlarını göstermeleridir. Bu durum öğrencilerin kendi aralarında oluşturdukları ağların bilgi aktarımında kullanılabilecek önemli bir araç olduğuna işaret etmektedir.

Tablo3.A.21 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Erasmus hibelerini ülkemizde dağıtan kurumu işaretleyiniz.	
	Yararlanıcı	Oran
Ulusal Ajans	331	83%
Üniversiteler	26	7%
Yükseköğretim Kurumu	15	4%
Bilmiyorum	24	6%
Diğer	0	0%
Yanıtlamayan	4	1%
Toplam	400	100%

Yararlanıcıların çoğu (%83) ülkemizde Erasmus hibelerini dağıtan kurumu doğru olarak bilmektedir.

PROGRAMIN AVRUPA BİRLİĞİ ÜYELİĞİ FİKRİNDEKİ DEĞİŞİME KATKISI

Araştırma, Programların Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği konusunda yararlanıcıların fikrini olumlu yönde değiştirip değiştirmediğini de sınamıştır.

Tablo3.A.22 Programın AB Üyeliği Fikrindeki Değişime Katkısı

Yanıtlar	Bu programa katıldıktan sonra Türkiye'nin AB üyeliği konusundaki görüşlerim olumlu olarak değişti.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	57	14%
Katılmıyorum	83	21%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	109	27%
Katılıyorum	84	21%
Kesinlikle katılıyorum	65	16%
Yanıtlamayan	2	1%
Toplam	400	100%

Araştırmaya katılan Erasmus Öğrenci Öğrenim Hareketliliği yararlanıcılarının yaklaşık üçte biri, programa katıldıktan sonra, Türkiye'nin AB üyeliği konusundaki görüşlerinde olumlu bir değişme olduğunu (%37), yine yaklaşık üçte biri ise (%35) olumlu değişme olmadığını belirtmektedir. Bu rakamlar, Erasmus'un öğrencilerden oluşan hedef kitlesi için Avrupa Birliği konularına yönelik çalışmalar, tanıtımlar, etkinlikler yapılmasının gereğini ortaya koymaktadır. Benzer çalışmalar %27 oranındaki yararlanıcı kesiminin görüşlerini etkilemede de önemli rol oynayabilecektir.

B. ERASMUS ÖĞRENCİ STAJ HAREKETLİLİĞİ

Erasmus Öğrenci Staj (Yerleştirme) Hareketliliği, bir yararlanıcının başka bir katılımcı ülkede ortak bir işletme veya organizasyon bünyesinde mesleki eğitim alma ve/veya çalışma tecrübesi edinme sürecidir. Erasmus (Genişletilmiş) Üniversite Beyannamesi sahibi yükseköğretim kurumları veya Erasmus Yerleştirme Konsorsiyumları, örgün öğretim veren yükseköğretim kurumlarının öğrencilerini Erasmus staj faaliyetinden faydalandırmak üzere AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi'ne başvururlar.

Erasmus Öğrenci Öğrenim Hareketliliği'nin değerlendirilmesi için kendilerine anket gönderilen yararlanıcıların 98'inden cevap alınmış, boş ve mükerrer girişler ayıklandıktan sonra analize 91giriş dahil edilmiştir.

Aşağıdaki bölümde yararlanıcıların profillerine ilişkin veriler yer almaktadır.

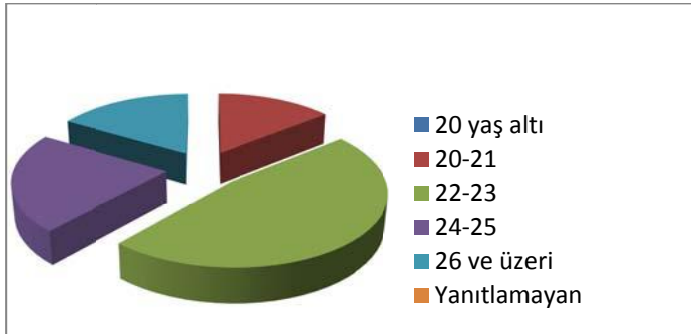
YARARLANICI PROFİLİ

Öğrencilerin yaş ve cinsiyetleri ile faaliyete ilişkin profilleri aşağıda verilmektedir:

Tablo3.B.1 Yararlanıcının Yaşı

Yaş Grubu	Yararlanıcı Sayısı	Oran
20 yaş altı	0	0%
20-21	13	14%
22-23	43	47%
24-25	20	22%
26 ve üzeri	15	16%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	91	100%

Tablo3.B.1’den görüleceği üzere araştırmaya katılan yararlanıcıların %14’ü 20-21 yaşlarında, %47’si 22-23 yaşlarında, %22’si 24-25 yaşlarında ve %16’sı da 26 ve üzeri yaştadır.

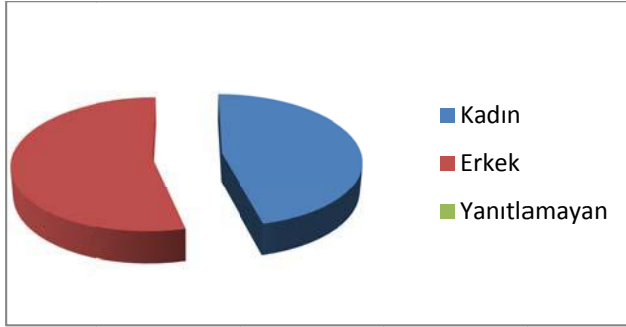
Şekil3.B.1 Yararlanıcının Yaşı

Yararlanıcıların cinsiyet dağılımları ise Tablo3.B.2’de gösterilmiştir.

Tablo3.B.2 Yararlanıcının Cinsiyeti

Cinsiyet	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Kadın	42	46%
Erkek	49	54%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	91	100%

Tablo3.B.2 ve Şekil3.B.2’den görüleceği üzere göre, araştırmaya katılanlardan %46’sını kadınlar, %54’ünü erkekler oluşturmaktadır. Bu dağılıma ilişkin grafik Şekil3.B.2’de sunulmaktadır:

Şekil3.B.2 Yararlanıcının Cinsiyeti

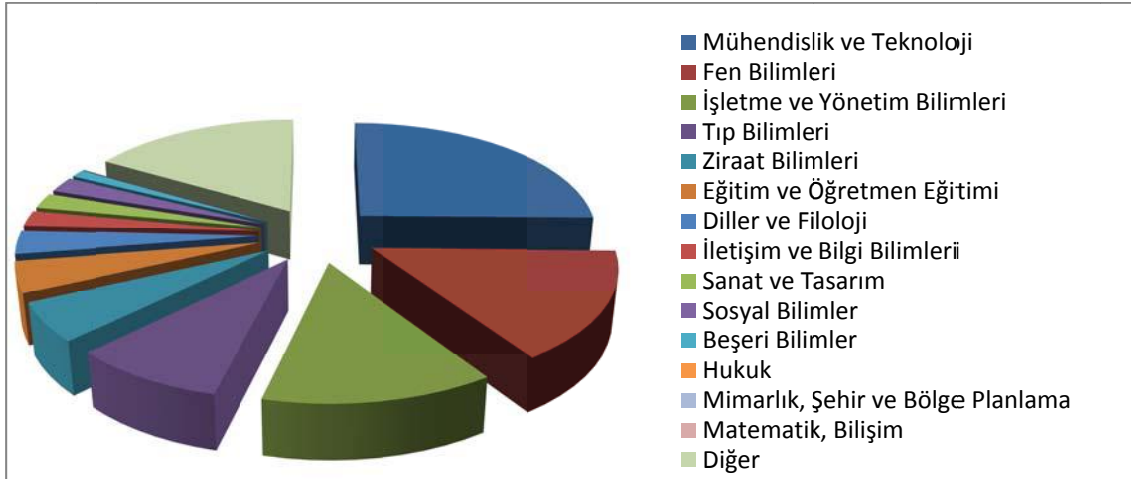
ÇALIŞMA ALANI

Erasmus Programı için önemli özelliklerden biri de programın çalışma alanına ilişkindir. Buna göre öğrencilerin büyük bir kısmı Mühendislik ve Teknoloji alanındadır. Bu dağılıma ilişkin tablo aşağıda verilmektedir:

Tablo3.B.3 Yararlanıcıların Çalışma Alanları

Çalışma Alanı	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Mühendislik ve Teknoloji	23	25%
Fen Bilimleri	14	15%
İşletme ve Yönetim Bilimleri	12	13%
Tıp Bilimleri	8	9%
Ziraat Bilimleri	5	5%
Eğitim ve Öğretmen Eğitimi	4	4%
Diller ve Filoloji	3	3%
İletişim ve Bilgi Bilimleri	2	2%
Sanat ve Tasarım	2	2%
Sosyal Bilimler	2	2%
Beşeri Bilimler	1	1%
Hukuk	0	0%
Mimarlık, Şehir ve Bölge Planlama	0	0%
Matematik, Bilişim	0	0%
Diğer	15	16%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	91	100%

Mühendislik ve Teknoloji’den sonra programdan en fazla yararlanan öğrenciler, Fen Bilimleri (%15), İşletme ve Yönetim Bilimleri (%13) ve Tıp Bilimleri’dir (%9).

Şekil3.B.3 Yararlanıcıların Çalışma Alanları

FAALİYET SÜRESİ

Bu maddede yararlanıcılara hareketliliklerinin süresi sorulmaktadır. Buna göre oluşan tablo aşağıda sunulmaktadır:

Tablo3.B.4 Faaliyet Süresi

Faaliyet Süresi	Yararlanıcı Sayısı	Oran
3 aydan az	37	41%
3,25-4,00 ay	35	38%
4,25-5,00 ay	4	4%
5,25-6,00 ay	3	3%
6,25-7,00 ay	0	0%
7,25-8,00 ay	2	2%
8,25-9,00 ay	4	4%
9,25-10,00 ay	1	1%
10,25-11,00 ay	1	1%
11,25-12,00 ay	4	4%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	91	100%

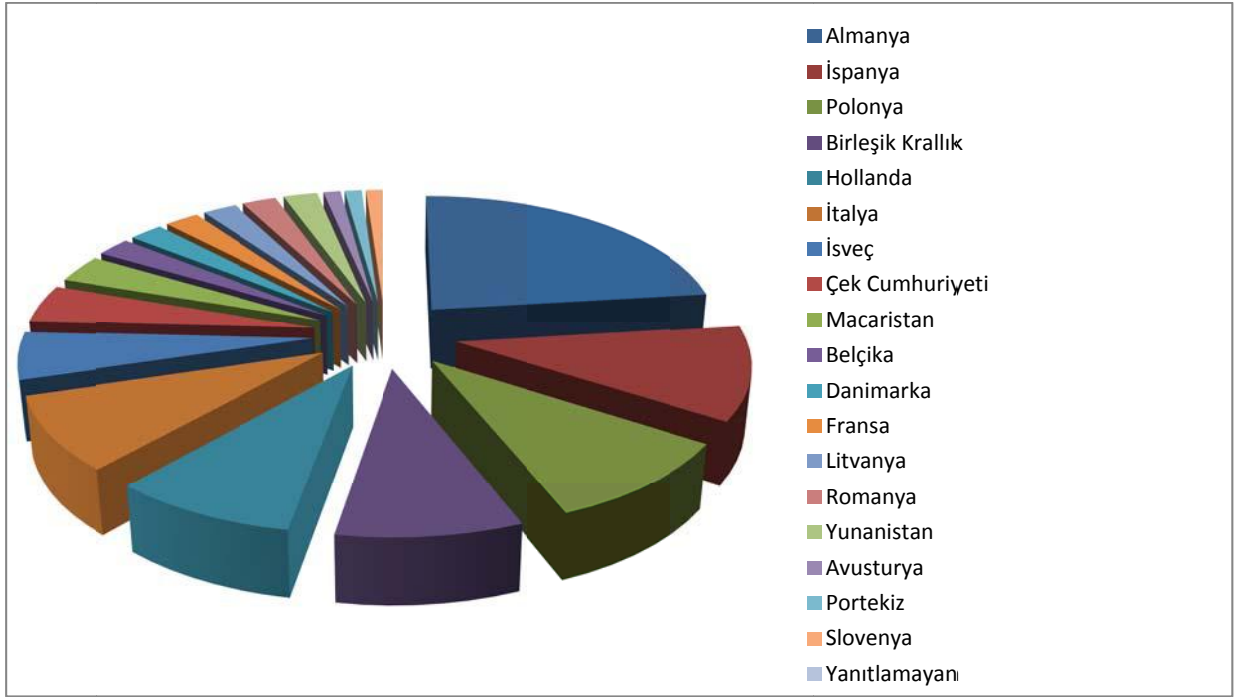
Tablo 3.B.4'ten görüleceği üzere gerçekleşen faaliyetler ağırlıklı olarak 4 aydan az sürelerle gerçekleşmektedir.

HAREKETLİLİK GERÇEKLEŞTİRİLEN ÜLKE

Faaliyetin gerçekleştiği ülkeler incelendiğinde ise en fazla hareketliliğin Almanya, İspanya ve Polonya'ya gerçekleştiği görülmektedir.

Tablo3.B.5 Hareketlilik Gerçekleştirilen Ülkeler

Ülke	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Almanya	21	23%
İspanya	10	11%
Polonya	9	10%
Birleşik Krallık	8	9%
Hollanda	8	9%
İtalya	8	9%
İsveç	5	5%
Çek Cumhuriyeti	4	4%
Macaristan	3	3%
Belçika	2	2%
Danimarka	2	2%
Fransa	2	2%
Litvanya	2	2%
Romanya	2	2%
Yunanistan	2	2%
Avusturya	1	1%
Portekiz	1	1%
Slovenya	1	1%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	91	100%

Şekil3.B.4 Hareketlilik Gerçekleştirilen Ülkeler

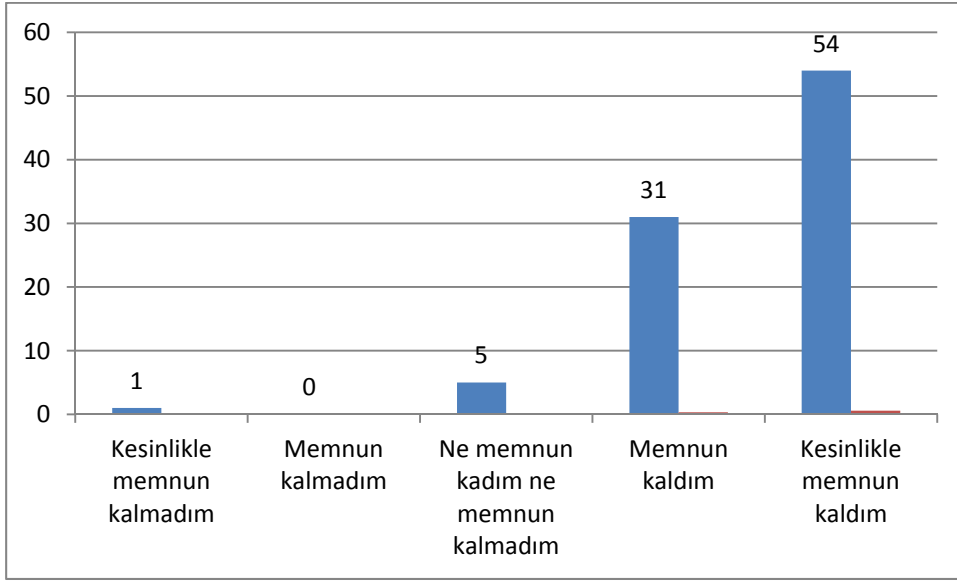
YARARLANICININ PROGRAMLA İLGİLİ PROFİLİ

Programda öğrenciler için önemli olan bir husus da öğrencilerle eğitim anlaşması imzalanıp imzalanmamasıdır. Buna göre program öncesinde %84 oranındaki öğrenci kendileri ile Eğitim Anlaşması imzalandığını belirtmektedir.

Tablo3.B.6 Faaliyet Öncesi Hazırlıklar

Yararlanıcı Grubu	Eğitim Anlaşması imzalanıp imzalanmadığı	
	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Evet	76	84%
Hayır	13	14%
Yanıtlamayan	2	2%
Toplam	91	100%

Yararlanıcılara ayrıca gittikleri ülkeden memnuniyet dereceleri de sorulmuştur. Buna göre oluşan tabloda öğrencilerin büyük çoğunluğu gittikleri ülkeden genel anlamda memnundurlar.

Şekil3.B.5 Gidilen Ülkeden Memnuniyet

Şekil3.B.5'e göre yararlanıcıların hemen hemen hepsi gittikleri ülkeden memnun kalmışlardır.

Raporun devam eden bölümlerinde, programın yurtdışı tecrübe sunma, kendini ve diğer kültürleri tanıma ile kişisel ve mesleki gelişime katkıları incelenecektir.

PROGRAMIN YURTDIŞI TECRÜBE FIRSATI SUNMAYA KATKISI

Bu boyutta araştırılan maddeler, yararlanıcının yurtdışı tecrübe edinme planlarını sorgulamaktadır. Ayrıca bu boyutta, yararlanıcının program olmaksızın da yurtdışında benzer bir faaliyete katılma imkânı olup olmadığı irdelenmektedir. Elde edilen veriler Tablo3.B.7 ve Tablo3.B.8'de sunulmaktadır:

Tablo3.B.7 Programın Yurtdışı Tecrübe Fırsatı Sunmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program olmasaydı bile mesleğimle ilgili yurt dışı tecrübe edinmeyi planlıyordum.		Bu program olmasaydı yurt dışında eğitim göremezdim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	2	2%	8	9%
Katılmıyorum	12	13%	28	31%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	5	5%	26	29%
Katılıyorum	35	38%	18	20%
Kesinlikle katılıyorum	37	41%	11	12%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	91	100%	91	100%

Araştırmaya katılanların çoğu (%79) Erasmus Staj Hareketliliği olmaksızın da meslekleriyle ilgili yurt dışı tecrübe edinmeyi planladıklarını belirtmektedirler. Yararlanıcılardan bu program olmaksızın yurt dışında eğitim alamayacağını düşünenlerin oranı ise %32'dir. Yurt dışında staj içerikli faaliyetlerin varlığı, bu maddeye "katılıyorum" şeklinde cevap verenlerin oranının düşük çıkmasındaki etken olarak düşünülebilir.

Tablo3.B.8 Programın Yurtdışı Tecrübe Fırsatı Sunmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu programdan önce de yurt dışına çıkıyordum.		Bu program sayesinde yurt dışındaki günlük yaşamı tanıdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	26	29%	6	7%
Katılmıyorum	34	37%	4	4%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	3	3%	4	4%
Katılıyorum	13	14%	27	30%
Kesinlikle katılıyorum	15	16%	50	55%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	91	100%	91	100%

Tablo3.B.8'e göre araştırmaya katılan yararlanıcıların %30'u bu faaliyetten önce de yurt dışına çıkmaktadır. %66 oranındaki yararlanıcı ise bu programdan önce yurt dışına çıkmadığını ifade etmiştir. Böylelikle Erasmus Staj Hareketliliği faaliyetinin, öğrenciler için yurt dışı tecrübesi sunan ve yurt dışındaki günlük yaşamı tanıtan bir program olduğundan bahsetmek mümkündür.

Bir madde ile, yararlanıcılardan, tecrübelerini hatırladıklarında ilk akıllarına gelen kelimeleri yazmaları da istenmiştir. Buna göre yurt dışı tecrübe sunma imkanı ile ilgili belirtilenlerden bazıları şöyledir:

"EWEA: Easiest way of Education Abroad"

"Yurtdışı tecrübesi, dil öğrenme, farklı kültürleri tanıma"

PROGRAMIN KENDİNİ, KENDİ KÜLTÜRÜNÜ TANIMA VE TANITMAYA KATKISI

Programın bu boyuttaki faydaları ise aşağıdaki tablolarda incelenmektedir.

Tablo3.B.9 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde kendimi tanıdım.		Bu program sayesinde kendi kültürümü daha iyi tanıdım.		Bu program sayesinde yabancı kültürleri tanıdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	5	5%	2	2%	1	1%
Katılmıyorum	17	19%	10	11%	1	1%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	18	20%	12	13%	2	2%
Katılıyorum	34	37%	41	45%	36	40%
Kesinlikle katılıyorum	17	19%	26	29%	51	56%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%	0	0%
Toplam	91	100%	91	100%	91	100%

Yukarıdaki tablonun işaret ettiğine göre, Erasmus Öğrenci Staj Hareketliliği, araştırmaya katılan yararlanıcılardan %56'sının kendini, %74'ünün kendi kültürünü tanımasına aracı olmuştur. Erasmus öğrencilerinin gittikleri ülkelerde uzun süre kalmalarından dolayı yabancı kültürleri tanıma fırsatı da elde etmektedirler (%96).

Yararlanıcıların programın faydalarına ilişkin görüşlerinden bazıları şöyledir:

"Farklı kültürleri tanımak, eğitim olanaklarını görmek ve kıyaslamak, başka ülkelere seyahat"

"Kültür alışverişi,dil gelişimi..."

"Farklı kültürler ve çevreler tanımak..."

"Süperdi!! Muhteşemdi!! Eğlenceli!! Öğretici!! Özgür!! Neseli!! Ekonomik sıkıntı olmayışından dolayı kafamız rahat!! Mutlu!! Huzurlu!! Kendim oldum"

Tablo3.B.10 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program kendimi daha kolay ifade etmeme yardımcı oldu.		Bu program sayesinde kültürümüzü tanıtmaya fırsatı buldum.		Yabancı kültürlerle uyum sağlamakta zorlandım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	3	3%	2	2%	24	26%
Katılmıyorum	12	13%	3	3%	50	55%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	12	13%	16	18%	13	14%
Katılıyorum	47	52%	41	45%	4	4%
Kesinlikle katılıyorum	16	18%	29	32%	0	0%
Yanıtlamayan	1	1%	0	0%	0	0%
Toplam	91	100%	91	100%	91	100%

Tablo3.B.10'a göre Erasmus Öğrenci Staj Hareketliliği sayesinde öğrenciler kendilerini daha kolay ifade etme (%70) ve kültürümüzü tanıtmaya (%77) fırsatı elde etmişlerdir. Yararlanıcıların yabancı kültürlerle uyumda herhangi bir zorlukla karşılaşmadıkları tespit edilmiştir (%81).

Tablo3.B.11 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde yabancı kültürlerle karşı önyargılarımı yendim.		Bu program sayesinde ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadeleyle olan inancım arttı.		Bu program sayesinde insanlara olan saygı ve hoşgörü düzeyim yükseldi.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	7	8%	13	14%	6	7%
Katılmıyorum	16	18%	16	18%	13	14%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	23	25%	14	15%	17	19%
Katılıyorum	30	33%	33	36%	38	42%
Kesinlikle katılıyorum	15	16%	15	16%	17	19%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%	0	0%
Toplam	91	100%	91	100%	91	100%

Hayatboyu Öğrenme Programı'nın genel amaçlarının irdelendiği bu maddelerden görüleceği üzere, Erasmus Öğrenci Staj Hareketliliği sayesinde %49 oranındaki yararlanıcı yabancı kültürlerle karşı önyargılarını yenmiştir. Bu konuda önyargılarını yenmek ve yenmemek konusuna eşit mesafede olanların oranı, programın içeriğine kültürel iletişime de vurgu yapan noktaların eklenmesinin uygun olacağına işaret etmektedir. Benzer sonuçlar ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadele maddesi ile elde edilen verilerde de görülmektedir. Programın, yararlanıcıların insanlara olan saygı ve hoşgörülerinde artışı sağlaması yönündeki katkısı ise göreceli olarak daha yüksek bulunmuştur (%61). Nitekim bazı yararlanıcılar program içeriğinde oryantasyon eğitimleri olmasının gerekliliğini vurgulamaktadırlar:

“Düzenli ve doğru plan ve program, yurt dışına çıkmadan önce kısa bir oryantasyon eğitimi...”

“Gidecek öğrencilerin daha iyi bilgilendirilmesi, mümkünse Erasmus tecrübesi olan kişilerden bilgi almalarının sağlanması”

PROGRAMIN MESLEKİ ve KİŞİSEL GELİŞİME KATKISI

Bu boyutta yararlanıcılara programın mesleki ve kişisel gelişimlerine etki eden boyutları hakkında sorular yöneltilmiştir.

Tablo3.B.12 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde mesleğimde ilerleyeceğime olan inancım arttı.		Bu programın hayatımın akışını değiştirdiğine inanıyorum.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	3	3%	1	1%
Katılmıyorum	6	7%	11	12%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	20	22%	15	16%
Katılıyorum	38	42%	43	47%
Kesinlikle katılıyorum	23	25%	21	23%
Yanıtlamayan	1	1%	0	0%
Toplam	91	100%	91	100%

Erasmus Öğrenci Staj Hareketliliği, öğrencilerin meslekleri ile ilgili bir alanda Avrupa'daki bir kurumda çalışmalarına imkan tanımaktadır. Böylelikle yararlanıcılar iş hayatına atılmadan önce mesleklerini Avrupa'da tanımaktadırlar. Bu sebeple çoğu mesleki hayatlarının başında olan yararlanıcılar için meslekle ilgili ilk pratikler bu program sayesinde elde edilmektedir. Nitekim yararlanıcıların mesleklerinde başarılı olacaklarına dair inançları da bu programdan sonra şekillenebilmektedir. %67 oranındaki yararlanıcı mesleklerinde ilerleyeceklerine olan inançlarını bu program sayesinde artırmışlardır. Mesleğe başlama noktasını değiştirebileceği düşünülen Erasmus Staj Hareketliliği Programı, yararlanıcıların %70'inin hayatlarının akışını değiştireceği yönünde kannat bildirmelerini sağlamıştır. Nitekim Program, yararlanıcıların yurt dışında yaşama, çalışma gibi konulardaki kararlarını vermelerinde de etkili olabileceği düşünülmektedir.

Tablo3.B.13 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde sosyal hayatta daha etkin oldum.		Bu program sayesinde sosyal çevrem genişledi.		Bu program sayesinde kendime olan güvenim arttı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	3	3%	0	0%	3	3%
Katılmıyorum	14	15%	6	7%	9	10%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	15	16%	5	5%	10	11%
Katılıyorum	41	45%	51	56%	44	48%
Kesinlikle katılıyorum	17	19%	28	31%	25	27%
Yanıtlamayan	1	1%	1	1%	0	0%
Toplam	91	100%	91	100%	91	100%

Tablo3.B.13'te ise araştırmaya katılan yararlanıcıların sosyal hayatlarına ve özgüvenlerine etkisi incelenmiştir. Gerek program esnasında gerçekleşen faaliyetler gerek kişilerin kendilerine olan güvenlerini arttırmada programın etkisi (%75 oranındaki yararlanıcı kendilerine güvenle ilgili soruya "katılıyorum" olarak cevap vermiştir), bireylerin sosyal hayatta daha etkin olmalarını ve sosyal çevrelerini genişletmeleri ile sonuçlanmaktadır. Sosyal hayatta daha etkin olduğunu ve sosyal çevresinin genişlediğini belirten (sırasıyla %64, %87) yararlanıcıların varlığı, faaliyetin sosyal boyutunun da etkilerine işaret etmektedir.

Programın faydaları ile ilgili yararlanıcı görüşlerinden bazıları şöyledir:

"Kendine güven, hayatla içi içe mücadele..."

"Kendime güven, kişisel gelişim, kariyer için önemli bir ilk adım"

"Özgüven, tecrübe, zenginleşen bakış açısı"

"Yabancı dilimin gelişmesi, sosyal yönümün gelişmesi , akademik deneyim"

"Sosyal çevre, yurtdışı tecrübe..."

Tablo3.B.14 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde yabancı dil becerilerim arttı.		Bu programa katıldıktan sonra yeni bir yabancı dil öğrenmeye karar verdim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	1	1%	5	5%
Katılmıyorum	2	2%	13	14%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	7	8%	13	14%
Katılıyorum	47	52%	33	36%
Kesinlikle katılıyorum	34	37%	26	29%
Yanıtlamayan	0	0%	1	1%
Toplam	91	100%	91	100%

Yararlanıcıların mesleki ve işisel gelişimlerine etkilerin incelendiği bir diğer soru grubu ile yabancı dil yeterlikleri ele alınmıştır. Programın faaliyetlerinin sadece yabancı dil kullanılarak gerçekleşmesi ve sözlü iletişimin yoğun olarak kullanılması gibi sebeplerle, yararlanıcıların büyük bir çoğunluğu (%89) yabancı dil becerilerinde program sayesinde ilerleme kaydettiklerini belirtmişlerdir. Bununla beraber, %65 oranındaki yararlanıcının yeni bir yabancı dil öğrenmeye karar vermesi de programa katılımdan sonra gerçekleşmiştir.

Yabancı dile ilişkin faydaları dile getiren bazı yararlanıcıların görüşleri şöyledir:

“...yeni bir dil daha öğrenme ihtiyacı doğdu”

“Yabancı dilimi geliştirmeme katkı sağladı...”

PROGRAM SÜRECİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLER

Erasmus Öğrenci Staj Hareketliliği süreci ile ilgili yararlanıcı görüşleri aşağıdaki tablolarda sunulmaktadır.

Tablo3.B.15 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Gittiğim ülkede güvenlikle ilgili bir sorun yaşamadım.		Gittiğim ülkedeki staj faaliyetinden istifade ettim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	2	2%	4	4%
Katılmıyorum	5	5%	7	8%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	4	4%	3	3%
Katılıyorum	44	48%	36	40%
Kesinlikle katılıyorum	36	40%	40	44%
Yanıtlamayan	0	0%	1	1%
Toplam	91	100%	91	100%

Tablo3.B.15’den görüleceği üzere yararlanıcıların pek çoğu (%88) gittikleri ülkede herhangi bir güvenlik sorunu ile karşılaşmamışlardır. Çoğu yararlanıcı da (%88) staj faaliyetinden istifade ettiklerini belirtmektedirler.

Tablo3.B.16 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Gitmeden önce okulum tarafından hibe miktarları hakkında doğru olarak bilgilendirildim.		Gitmeden önce okulum tarafından hibelerin ödenmesi ile ilgili süreçler hakkında doğru olarak bilgilendirildim.		Gitmeden önce okulum tarafından barınma imkanları hakkında bilgilendirildim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	6	7%	9	10%	13	14%
Katılmıyorum	3	3%	5	5%	20	22%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	2	2%	5	5%	9	10%
Katılıyorum	45	49%	42	46%	37	41%
Kesinlikle katılıyorum	35	38%	30	33%	12	13%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%	0	0%
Toplam	91	100%	91	100%	91	100%

Tablo3.B.16'ya göre öğrenciler faaliyet öncesinde okulları tarafından hibe miktarları ve hibelerin ödenmesi ile ilgili süreçler hakkında doğru olarak bilgilendirilmişlerdir. İlgili maddelere “katılıyorum” şeklinde verilen cevaplar sırasıyla %87 ve %79’dur. Barınma imkanları hakkındaki bilgilendirmeye ilişkin olumlu görüşler göreceli olarak daha düşük bulunmuştur (%54). Bu maddeler öğrencilerin program öncesinde hibe ve barınma ile ilgili hazırlıklarını yapmaları açısından önemlidir. Öğrencilere sorulan ve Erasmus Ofisleri ile irtibat kurmakta zorlanıp zorlanmadıklarını ölçen bir soruda ise %54 oranındaki yararlanıcı bu konuda zorlanmadığını belirtmiştir. Erasmus Ofisleri öğrencilerin program öncesinde ve esnasında iletişim kurdukları ilk merciler olmaları dolayısı ile iletişimin kuvvetli olması gereken yerlerdir.

Tablo3.B.17 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Yurt dışında staj yapmak istemenizin en önemli sebebini isaretleyiniz.	
	Yararlanıcı	Oran
Yurt dışı tecrübe edinmek	42	46%
Gelecekte daha iyi iş imkanına sahip olmak	28	31%
Daha iyi eğitim almak	14	15%
Yabancı dilimi geliştirmek	5	5%
Eğlenmek	1	1%
Diğer	1	1%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	91	100%

Yararlanıcıların %46'sı yurt dışı tecrübe edinmek için Erasmus Öğrenci Staj Hareketliliği Faaliyetine katılmışlardır. Gelecekte daha iyi iş imkanına sahip olmak da önemli sebepler arasındadır.

Faaliyete katılım esnasında yaşanan zorluklara ilişkin maddede aşağıdaki tablo ile karşılaşılmaktadır:

Tablo3.B.18 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Erasmus Staj Faaliyetine katılım sırasında karşılaştığınız en önemli zorluğu işaretleyiniz.	
	Yararlanıcı	Oran
Vize problemi	24	26%
Hibelerin geç ödenmesi	18	20%
Bölümdeki hocaların yanlış yönlendirmesi	12	13%
Daha önce programdan yararlanmış arkadaşlarımdan kötü tecrübeleri	7	8%
Erasmus Ofisi ile iletişimde yaşadığım güçlükler	7	8%
Seçim konusunda haksızlık yapıldığı düşüncesi	7	8%
Ulusal Ajans ile iletişimde yaşadığım güçlükler	4	4%
Yanıtlamayan	12	13%
Toplam	91	100%

Tablo3.B.18’den görüleceği üzere vize problemi ve hibelerin geç ödenmesi yaşanan en büyük zorluklardır. Erasmus Öğrenci Öğrenim Hareketliliği faaliyeti yararlanıcıları da vize problemi ve hibelerin geç ödenmesi konusunu en zorlayıcı konular olarak dile getirmişlerdir.

Programın öğrenilmesine ilişkin kaynakların sorgulandığı iki maddeye ilişkin bulgular aşağıda yer almaktadır:

Tablo3.B.19 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Erasmus Programı hakkında bilgi aldığınız kaynağı işaretleyiniz.	
	Yararlanıcı	Oran
Üniversitemdeki Erasmus Ofisi	49	54%
Üniversitemdeki Erasmus Bölüm Koordinatörlüğü	31	34%
Erasmus Programına katılan arkadaşlarım	6	7%
Ulusal Ajans'ın internet sayfası	3	3%
Ulusal Ajans dışındaki çeşitli elektronik sayfalar	2	2%
Diğer	0	0%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	91	100%

Öğrencilerin %88'i Erasmus Programı hakkında bilgiyi üniversitelerinden edinmektedirler. Bu noktada yükseköğretim kurumlarımızın Erasmus alanındaki ilk bilgi kaynağı oldukları görülmektedir.

Tablo3.B.20 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Erasmus hibelerini ülkemizde dağıtan kurumu işaretleyiniz.	
	Yararlanıcı	Oran
Ulusal Ajans	69	76%
Üniversiteler	13	14%
Yükseköğretim Kurumu	1	1%
Bilmiyorum	8	9%
Diğer	0	0%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	91	100%

Öğrencilerin %15'i ülkemizde Erasmus hibelerinin YÖK veya üniversiteler tarafından dağıtıldığı kanaatine sahiptir. Erasmus Programı hibeleri Ulusal Ajans tarafından üniversitelerimize tahsis edilmektedir. Üniversitelerimiz Ulusal Ajans tarafından belirlenen asgari yeterliklere bağlı kalara faaliyetten faydalanacak kişileri seçmekte ve kendilerine tahsis edilen bütçeyi dağıtmaktadır.

PROGRAMIN AVRUPA BİRLİĞİ ÜYELİĞİ FİKRİNDEKİ DEĞİŞİME KATKISI

Araştırma, Programların Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği konusunda yararlanıcıların fikrini olumlu yönde değiştirip değiştirmediğini de sınıştırmıştır.

Tablo3.B.21 Programın AB Üyeliği Fikrindeki Değişime Katkısı

Yanıtlar	Bu programa katıldıktan sonra Türkiye'nin AB üyeliği konusundaki görüşlerim olumlu olarak değişti.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	7	8%
Katılmıyorum	20	22%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	25	27%
Katılıyorum	23	25%
Kesinlikle katılıyorum	16	18%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	91	100%

Araştırmaya katılan Erasmus Öğrenci Staj Hareketliliği yararlanıcılarının %43'ü programa katıldıktan sonra Türkiye'nin AB üyeliği konusundaki görüşlerinin olumlu yönde değiştiğini, %30'u ise değişmediğini belirtmektedir. Oranlar, faaliyetin içeriğine Avrupa Birliği ve Avrupa Birliği üyeliğimiz ile ilgili etkinliklerin konulmasının gerekliliğine işaret etmektedir.

C. ERASMUS PERSONEL HAREKETLİLİĞİ

Erasmus Personel Hareketliliği kapsamında öğretim elemanlarının ders verme hareketliliği ve eğitim alma amaçlı hareketlilikleri yer almaktadır. Bu hareketlilik türünde amaç, Erasmus Öğrenci Öğrenim Hareketliliğine katılmamış öğrencilere farklı Avrupa ülkelerindeki yükseköğretim kurumlarının akademik personelinin bilgi ve deneyiminden faydalanma imkanı vermek, pedagojik yöntemler konusunda uzmanlık ve deneyim değişimini teşvik etmek, yükseköğretim kurumlarını sundukları derslerin çeşit ve içeriğini genişletme konusunda teşvik etmektir.

Bu kapsamda kendilerine anket formu gönderilen yararlanıcıların 206'sından cevap alınmış ve boş ve mükerrer girişler ayıklandıktan sonra 187 giriş değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

Anketin çeşitli boyutlardaki maddelerine ilişkin değerlendirmeler aşağıda sunulmaktadır.

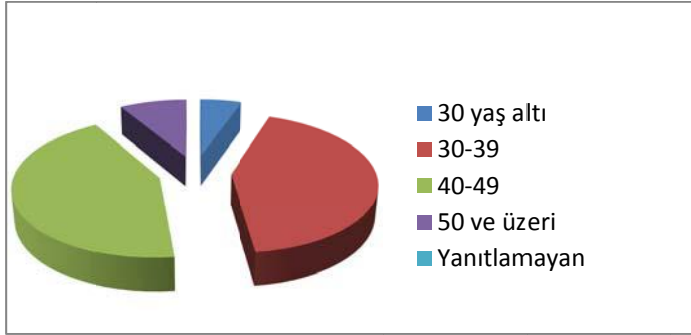
YARARLANICI PROFİLİ

Yararlanıcı Profili boyutunda, faaliyete katılanların yaş ve cinsiyet dağılımları ile görev yaptıkları kurumun türüne ve bölgesine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Tablo3.C.1 Yararlanıcının Yaşı

Yaş Grubu	Yararlanıcı Sayısı	Oran
30 yaş altı	10	5%
30-39	80	43%
40-49	81	43%
50 ve üzeri	16	9%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	187	100%

Tablo3.C.1’den görüleceği üzere yararlanıcıların %43’ü 30-39 yaşlarında ve %43’ü de 40-49 yaşları arasındadır. Bulguya ilişkin grafik Şekil3.C.1’de sunulmaktadır:

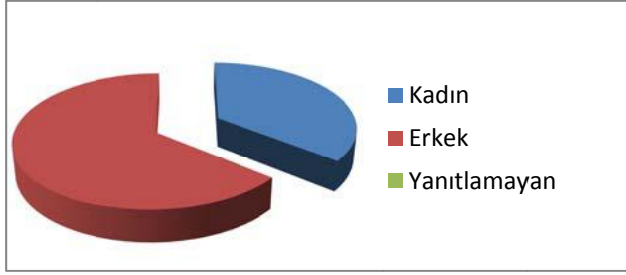
Şekil3.C.1 Yararlanıcının Yaşı

Yararlanıcıların cinsiyet dağılımları ise Tablo3.C.2’de gösterilmiştir.

Tablo3.C.2 Yararlanıcının Cinsiyeti

Yaş Grubu	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Kadın	67	36%
Erkek	120	64%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	187	100%

Araştırmaya katılan yararlanıcıların %36’sı kadın, %64’ü erkektir.

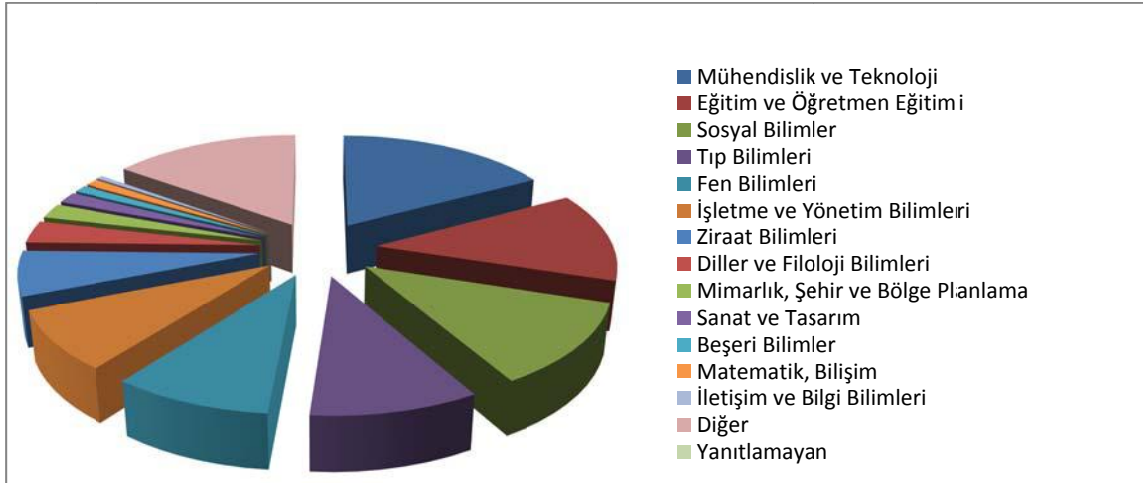
Şekil3.C.2.Yararlanıcının Cinsiyeti

Yararlanıcının görev profile ve görev yapılan kurumun türüne ilişkin bilgiler ile görev yapılan kurumun bulunduğu bölgeye ilişkin veri şöyledir:

Tablo3.C.3 Yararlanıcının Çalışma Alanı

Çalışma Alanı	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Mühendislik ve Teknoloji	32	17%
Eğitim ve Öğretmen Eğitimi	24	13%
Sosyal Bilimler	22	12%
Tıp Bilimleri	18	10%
Fen Bilimleri	17	9%
İşletme ve Yönetim Bilimleri	16	9%
Ziraat Bilimleri	12	6%
Diller ve Filoloji Bilimleri	6	3%
Mimarlık, Şehir ve Bölge Planlama	4	2%
Sanat ve Tasarım	3	2%
Beşeri Bilimler	2	1%
Matematik, Bilişim	2	1%
İletişim ve Bilgi Bilimleri	1	1%
Diğer	28	15%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	187	100%

Yararlanıcıların çalışma alanları incelendiğinde en fazla hareketliliğin Mühendislik ve Teknoloji alanında gerçekleştirildiği görülmektedir. Ayrıca Eğitim ve Öğretmen Eğitimi ile Sosyal bilimler ve Tıp bilimleri alanı da en fazla hareketlilik gerçekleştirilen alanlardır.

Şekil3.C.3.Yararlanıcının Çalışma Alanı

FAALİYET SÜRESİ

Aşağıdaki tabloda faaliyetin süresine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Tablo3.C.4 Faaliyetin Süresi

Faaliyet Süresi	Yararlanıcı Sayısı	Oran
1 haftadan az	93	50%
1-1,9 hafta	84	45%
2-2,9 hafta	6	3%
3-3,9 hafta	1	1%
4-4,9 hafta	1	1%
5-5,9 hafta	0	0%
6 hafta ve üzeri	2	1%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	187	100%

Gerçekleştirilen hareketliliklerde süre %95 oranında 1,9 hafta ve daha azdır.

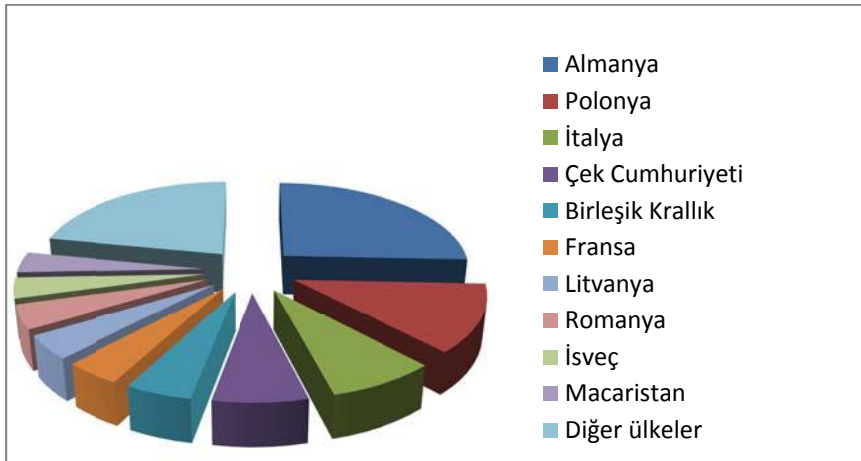
HAREKETLİLİK GERÇEKLEŞTİRİLEN ÜLKE

Hareketliliklerin gerçekleştiği ülkelerin başında Almanya, Polonya ve İtalya yer almaktadır.

Tablo3.C.5 Hareketlilik Gerçekleştirilen Ülkeler

Ülke	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Almanya	48	26%
Polonya	23	12%
İtalya	15	8%
Çek Cumhuriyeti	13	7%
Birleşik Krallık	9	5%
Fransa	8	4%
Litvanya	8	4%
Romanya	8	4%
İsveç	7	4%
Macaristan	7	4%
Diğer ülkeler	41	22%
Tüm ülkeler	187	100%

2007 Yılında yapılan benzer araştırmada bu sıralama Almanya, İtalya ve Polonya şeklinde idi. Erasmus Öğrenci Öğrenim ve Staj Hareketlilikleri incelendiğinde de Almanya ve Polonya'nın en fazla hareketlilik gerçekleştirilen ülkeler olduğu dikkati çekmektedir. Bu maddeye ilişkin grafik Şekil3.C.4'te verilmektedir:

Şekil3.C.4 Hareketlilik Gerçekleştirilen Ülkeler

Raporun devam eden bölümlerinde, programın yurtdışı tecrübe sunma, kendini ve diğer kültürleri tanıma ile kişisel ve mesleki gelişime katkıları incelenecektir.

PROGRAMIN YURTDIŞI TECRÜBE FIRSATI SUNMAYA KATKISI

Araştırmanın bu boyutunda yararlanıcıların yurt dışı tecrübe edinmelerine ilişkin planları ve programın bu konuda bir fırsat olarak görülüp görülmediğine ilişkin bilgiler yer almaktadır. Elde edilen veriler Tablo3.C.6'da sunulmaktadır:

Tablo3.C.6 Programın Yurtdışı Tecrübe Fırsatı Sunmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program olmasaydı bile kariyerimle ilgili yurt dışı tecrübe edinmeyi planlıyordum.		Bu program olmasaydı, yurt dışında kariyerimle ilgili tecrübe edinmek bu kadar kolay olmazdı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	6	3%	14	7%
Katılmıyorum	23	12%	27	14%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	22	12%	30	16%
Katılıyorum	64	34%	71	38%
Kesinlikle katılıyorum	71	38%	42	22%
Yanıtlamayan	1	1%	3	2%
Toplam	187	100%	187	100%

Tablo3.C.6'ya göre yararlanıcıların %72' si bu faaliyet olmaksızın da yurtdışı tecrübe edinmeyi planlamaktadır ve %60'ı Erasmus Personel Hareketliliği'ni yurtdışında kariyeri ile ilgili tecrübe edinmek için bir fırsat olarak görmektedir.

Tablo3.C.7 Programın Yurtdışı Tecrübe Fırsatı Sunmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu programdan önce de yurt dışına çıkıyordum.		Bu program sayesinde yurt dışındaki günlük yaşamı tanıdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	31	17%	24	13%
Katılmıyorum	23	12%	30	16%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	5	3%	29	16%
Katılıyorum	64	34%	74	40%
Kesinlikle katılıyorum	64	34%	30	16%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	187	100%	187	100%

Araştırmaya katılanların çoğu programdan önce de yurt dışına çıkmaktadır. Öte yandan bu program, sadece teknik bilgilerin edinildiği bir program olmaktan öte faydalar sağlamaktadır. Nitekim yurt dışındaki günlük yaşamın tanınmasını ile ilgili maddeye yararlanıcıların yarısından fazlası “katılıyorum” şeklinde cevap vermiştir.

PROGRAMIN KENDİNİ, KENDİ KÜLTÜRÜNÜ TANIMA VE TANITMAYA KATKISI

Bu bölümde, programların ortak hedeflerinden olan kendini ve kendi kültürünü tanımaya katkı boyutu çeşitli maddelerle açıklanmaya çalışılmaktadır.

Tablo3.C.8 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma Ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde kendimi tanıdım.		Bu program sayesinde kendi kültürümü daha iyi tanıdım.		Bu program sayesinde yabancı kültürleri tanıdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	26	14%	20	11%	8	4%
Katılmıyorum	64	34%	42	22%	12	6%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	46	25%	44	24%	15	8%
Katılıyorum	44	24%	56	30%	106	57%
Kesinlikle katılıyorum	7	4%	23	12%	44	24%
Yanıtlamayan	0	0%	2	1%	2	1%
Toplam	187	100%	187	100%	187	100%

Tablo3.C.9’ dan görüleceği üzere bu programın kişilerin kendilerini tanımalarına katkısı sınırlı kalmaktadır (%28). Bunun nedeni, faaliyetin kısa süreli olarak gerçekleştirilmesi ve çoğunlukla teorik içerikte olmasıdır. Bunun yanında faaliyetin yararlanıcıların kendi kültürlerini ve yabancı kültürleri tanımalarında rol oynadığı belirtilebilir (ilgili maddelere “katılıyorum” şeklinde cevap verenlerin oranı sırasıyla %42 ve %81).

Tablo3.C.9 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma Ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program kendimi daha kolay ifade etmeme yardımcı oldu.		Bu program sayesinde kültürümüzü tanıtmaya fırsatı buldum.		Yabancı kültürlerle uyum sağlamakta zorlandım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	15	8%	3	2%	72	39%
Katılmıyorum	38	20%	23	12%	89	48%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	43	23%	18	10%	15	8%
Katılıyorum	81	43%	88	47%	7	4%
Kesinlikle katılıyorum	9	5%	54	29%	1	1%
Yanıtlamayan	1	1%	1	1%	3	2%
Toplam	187	100%	187	100%	187	100%

Tablodan, %48 oranındaki yararlanıcının program sayesinde kendilerini eskisine kıyasla daha kolay ifade ettiklerini düşündükleri görülmektedir. Ayrıca %76 oranındaki yararlanıcı Erasmus Personel Hareketliliği sayesinde kültürümüzü tanıtmaya fırsatı bulmuştur. Yabancı kültürlerle uyum sorunu yaşanmamıştır.

Tablo3.C.10 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma Ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde yabancı kültürlerle karşı önyargılarımı yendim.		Bu program sayesinde ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadeleyle olan inancım arttı.		Bu program sayesinde insanlara olan saygı ve hoşgörü düzeyim yükseldi.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	18	10%	19	10%	17	9%
Katılmıyorum	48	26%	35	19%	35	19%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	71	38%	45	24%	46	25%
Katılıyorum	38	20%	71	38%	79	42%
Kesinlikle katılıyorum	12	6%	15	8%	10	5%
Yanıtlamayan	0	0%	2	1%	0	0%
Toplam	187	100%	187	100%	187	100%

Tablo3.C.10'da görüldüğü üzere, %26 oranındaki yararlanıcı Program sayesinde yabancı kültürlerle karşı önyargılarını yendiğini belirtmektedir. Programın ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadeleyle olan inancı artırdığını düşünenler ise %46'dır. Bunun yanında insanlara olan saygı ve hoşgörü düzeyinin arttığını belirtenler, araştırmaya katılanların %47'sidir.

PROGRAMIN MESLEKİ ve KİŞİSEL GELİŞİME KATKISI

Bu boyutta yararlanıcılara programın mesleki ve kişisel gelişimlerine etki eden boyutları hakkında sorular yöneltilmiştir.

Tablo3.C.11 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde mesleğimde ilerleyeceğime olan inancım arttı.		Bu programın hayatımın akışını değiştirdiğine inanıyorum.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	10	5%	26	14%
Katılmıyorum	23	12%	57	30%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	32	17%	50	27%
Katılıyorum	104	56%	46	25%
Kesinlikle katılıyorum	17	9%	8	4%
Yanıtlamayan	1	1%	0	0%
Toplam	187	100%	187	100%

Program sayesinde %65 oranındaki yararlanıcı mesleklerinde ilerleyeceklerine olan inançlarını artırmıştır. Bunun yanında programın, yararlanıcıların hayatlarının akışını değiştirmede çok etkili olmadığını söylemek doğru olacaktır (İlgili maddeye “katılıyorum” ve “kesinlikle katılıyorum” olarak cevap verenlerin oranı %29).

Tablo3.C.12 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde sosyal hayatta daha etkin oldum.		Bu program sayesinde sosyal çevrem genişledi.		Bu program sayesinde kendime olan güvenim arttı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	15	8%	10	5%	10	5%
Katılmıyorum	34	18%	19	10%	22	12%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	61	33%	32	17%	33	18%
Katılıyorum	63	34%	98	52%	101	54%
Kesinlikle katılıyorum	12	6%	27	14%	21	11%
Yanıtlamayan	2	1%	1	1%	0	0%
Toplam	187	100%	187	100%	187	100%

Program, yararlanıcıların sosyal çevrelerinin genişlemesi için bir fırsat olarak görülebilir. Programın, yararlanıcıların sosyal hayatta daha etkin olmalarını sağladığını düşünenlerin oranı düşük bulunmuştur (%40). Nitekim yararlanıcıların programın faydalarına ilişkin görüşlerinin değerlendirildiği maddede, programın ikili anlaşmalar yapmak ve yurt dışındaki meslektaşları ile bir araya gelmek için bir fırsat olarak görüldüğü belirtilmektedir.

Tablo3.C.13 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde yabancı dil becerilerim arttı.		Bu programa katıldıktan sonra yeni bir yabancı dil öğrenmeye karar verdim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	9	5%	21	11%
Katılmıyorum	26	14%	61	33%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	36	19%	46	25%
Katılıyorum	90	48%	49	26%
Kesinlikle katılıyorum	24	13%	7	4%
Yanıtlamayan	2	1%	3	2%
Toplam	187	100%	187	100%

Programın yabancı dil alanındaki gelişime katkısı ise yüksek bulunmuştur. %61 oranındaki yararlanıcı yabancı dil becerilerinde artış olduğunu belirtmektedir. Programdan sonra yeni bir yabancı dil öğrenmeye karar verenlerin oranı ise %30'dur.

Tablo3.C.14 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Farklı bir kültürde bulunmak mesleki yeterliklerimi artırdı.		Erasmus tecrübem sayesinde mesleğimde kullanabileceğim farklı yöntemleri öğrendim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	9	5%	8	4%
Katılmıyorum	14	7%	23	12%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	35	19%	37	20%
Katılıyorum	99	53%	85	45%
Kesinlikle katılıyorum	29	16%	31	17%
Yanıtlamayan	1	1%	3	2%
Toplam	187	100%	187	100%

Tablo3.C.14'ten görüleceği üzere program, yararlanıcıların mesleki yeterliklerin artması ve mesleklerinde kullanabilecekleri farklı yöntemleri görmeleri açısından öneme sahiptir.

Tablo3.C.15 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Erasmus tecrübem, gelecekteki işbirlikleri için zemin hazırladı.		Erasmus tecrübem meslektaşlarım nezdinde saygınlığımı artırdı.		Erasmus tecrübem sayesinde alanımdaki konularda bilgilerimi güncelledim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	3	2%	8	4%	7	4%
Katılmıyorum	7	4%	18	10%	23	12%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	23	12%	41	22%	42	22%
Katılıyorum	96	51%	86	46%	84	45%
Kesinlikle katılıyorum	57	30%	32	17%	31	17%
Yanıtlamayan	1	1%	2	1%	0	0%
Toplam	187	100%	187	100%	187	100%

Tablo3.C.15'ten görüleceği üzere programın, gelecekteki işbirlikleri için zemin oluşturduğunu düşünenlerin oranı %81'dir. Nitekim programın yararlarını irdelendiği maddeye verilen cevaplar içinde frekansı en yüksek olan kelimeler işbirliği, uluslar arası işbirliği, iletişim kelimeleridir. Program aynı zamanda yararlanıcıların meslektaşları nezdinde saygınlıklarının artmasını sağlamıştır denilebilir. Bununla birlikte program, yararlanıcıların alanlarındaki bilgilerini güncellemeleri için de bir fırsattır.

PROGRAMIN AVRUPA BİRLİĞİ ÜYELİĞİ FİKRİNDEKİ DEĞİŞİME KATKISI

Programın Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği fikrindeki değişime katkısı Tablo3.C.16'da incelenmektedir.

Tablo3.C.16 Programın AB Üyeliği Fikrindeki Değişime Katkısı

Yanıtlar	Bu programa katıldıktan sonra Türkiye'nin AB üyeliği konusundaki görüşlerim olumlu olarak değişti.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	17	9%
Katılmıyorum	39	21%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	51	27%
Katılıyorum	57	30%
Kesinlikle katılıyorum	20	11%
Yanıtlamayan	3	2%
Toplam	187	100%

Tablodan görüldüğü üzere da %41 oranında yararlanıcı programa katıldıktan sonra Türkiye'nin AB üyeliği konusundaki fikirlerini olumlu yönde değiştirmiştir.

4. LEONARDO da VINCI - MESLEKİ EĞİTİM PROGRAMI

Hayatboyu Öğrenme Programı altında yer alan diğer sektörel program mesleki eğitim alanındaki Leonardo da Vinci Programı'dır. Leonardo da Vinci Programı, Programa üye ülkelerin mesleki eğitime yönelik politikalarını desteklemek ve geliştirmek için yürütülen faaliyetleri kapsar. Program ile ülkeler arası işbirliğinin kullanılarak mesleki eğitim sistemleri ile uygulamalarında kalitenin geliştirilmesi, yeniliklerin teşvik edilmesi ve Avrupa boyutunun yükseltilmesi amaçlanmaktadır. Program; kişilerin bilgi ve becerilerinin artırılması, mesleki tecrübe ve yeterliklerde kalitenin artırılması, mesleki eğitim kurumları ile işletmeler arasındaki işbirliğinin geliştirilmesi, istihdam imkânlarının artırılması, sürekli mesleki eğitim ve hayatboyu öğrenme isteğinin güçlendirilmesi, yarının mesleklerine hazırlanma ve teknolojik değişimlere uyumun teşvik edilmesi, mesleki eğitim alanında dil yeterliliklerinin geliştirilmesi ve ortak bir terminolojinin oluşturulması ve özellikle gençler için temel mesleki eğitimin desteklenmesi ve teşvik edilmesine çalışmaktadır. Özetle Leonardo da Vinci Programı; ülkeler arası işbirliğinin geliştirilmesi yoluyla mesleki eğitim sistemleri ile uygulamalarında kalitenin geliştirilmesini, yeniliklerin teşvik edilmesini ve mesleki eğitimde Avrupa boyutunun güçlendirilmesini amaç edinmiştir. Program kapsamında, tüm özel sektör ve kamu kuruluşları ile mesleki eğitim kurumları arasında gerçekleştirilen öğrenci ve çalışan hareketliliği ile tüm mesleklerde yurtdışında farklı ülkelerde yapılan uygulamaların ülkeler arasında değişimini sağlamaktadır. Leonardo da Vinci programı bünyesinde, temel düzeyde mesleki eğitim almakta olan öğrenciler ile işsizler de dâhil olmak üzere işgücü dünyasındaki kişiler ve mesleki eğitimden sorumlu kişilerin katıldığı ülkelerarası staj ve çalışma ziyareti olarak adlandırılabilir hareketlilik projeleri, yenilikçi proje sonuçlarının ya da çıktılarının yeni ülkelere transferi amacıyla hazırlanan yenilik transferi projeleri ve mesleki eğitime taraf olan kurumların küçük çaplı işbirliğine yönelik LdV Ortaklıkları adlı programlar yer almaktadır.

Aşağıdaki bölümde, Leonardo da Vinci Programı için yapılan değerlendirmelere yer verilmiştir.

A. LDV ORTAKLIKLARI

LdV Ortaklık Projeleri, mesleki eğitim alanında faaliyet gösteren kurumların ürün amaçlı ve işbirliğini geliştirici nitelikte küçük çaplı işbirlikleridir. Mesleki eğitimi güçlendirmeye yönelik bu faaliyetler proje sonunda bir ürün ortaya konmasını hedefler. Bu amaçla karşılıklı hareketlilikler gerçekleştirilir. LdV Ortaklıkları, en az biri Avrupa Briliği üyesi olmak üzere en az üç program üyesi ülkenin katılımı ile gerçekleştirilir.

LdV Ortaklıkları için kendilerine görüş sorulan yararlanıcıların 49'undan cevap gelmiş, mükerrer ve boş girişler ayıklandıktan sonra bu rakam 42 olarak nihayetlenmiştir.

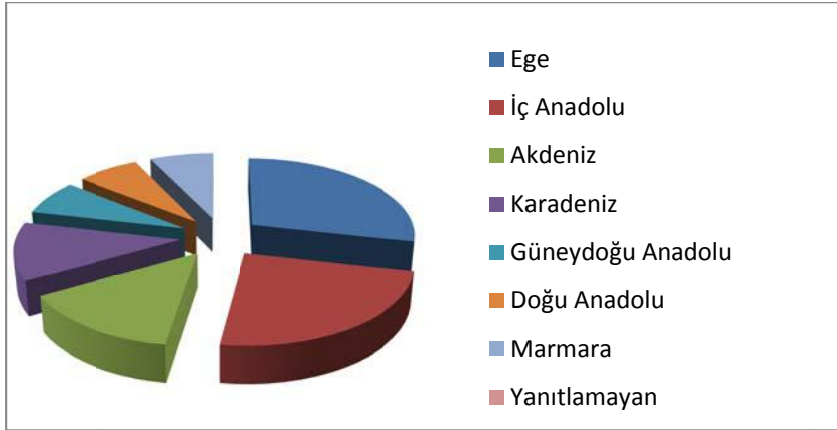
KURUM PROFİLİ

Kurum Profili boyutunda, faaliyete katılan kurumun bulunduğu bölge ve yerleşim yeri ile kurumun türüne ilişkin bulgular ve yorumlara yer verilmektedir.

Tablo4.A.1Proje Yapan Kurumun Bulunduğu Bölge

Kurumun Bölgesi	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Ege	12	29%
İç Anadolu	10	24%
Akdeniz	6	14%
Karadeniz	5	12%
Güneydoğu Anadolu	3	7%
Doğu Anadolu	3	7%
Marmara	3	7%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	42	100%

Araştırmaya katılan 42 yararlanıcıdan %29'u Ege, %24'ü İç Anadolu, Ege, %14' ü Akdeniz, %12'si Karadeniz, %7'si Güneydoğu Anadolu, %7'si Doğu Anadolu ve %7'si Marmara Bölgesi'ndendir. Aşağıdaki şekil, araştırmaya katılan yararlanıcıların bölgelere göre sınıflandırılmasını göstermektedir.

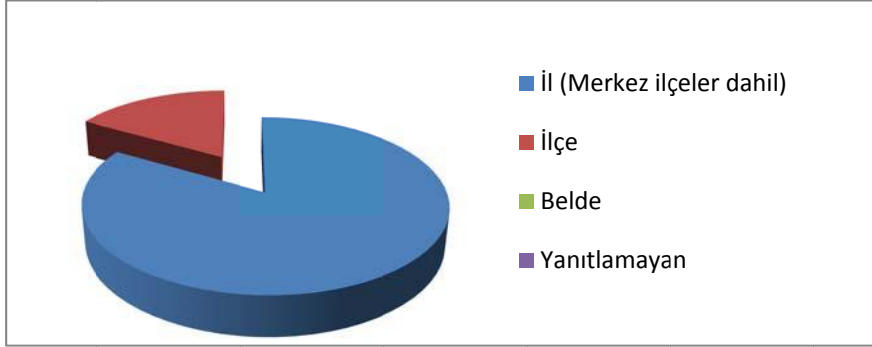
Şekil4.A.1 Proje Yapan Kurumun Bulunduğu Bölge

Kurum Profili boyutunda araştırmaya katılan yararlanıcıların kurumlarının bulunduğu yerleşim yerini işaretlemeleri istenmiştir. Söz konusu maddeye ilişkin dağılım Tablo4.A.2'de ve Şekil4.A.2'de gösterilmektedir.

Tablo4.A.2 Proje Yapan Kurumun Bulunduğu Yerleşim Yeri

Yerleşim yeri	Yararlanıcı Sayısı	Oran
İl (Merkez ilçeler dahil)	35	83%
İlçe	7	17%
Belde	0	0%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	42	100%

Aşağıda bu boyuta ilişkin dağılım grafik yardımıyla gösterilmektedir:

Şekil4.A.2 Proje Yapan Kurumun Bulunduğu Yerleşim Yeri

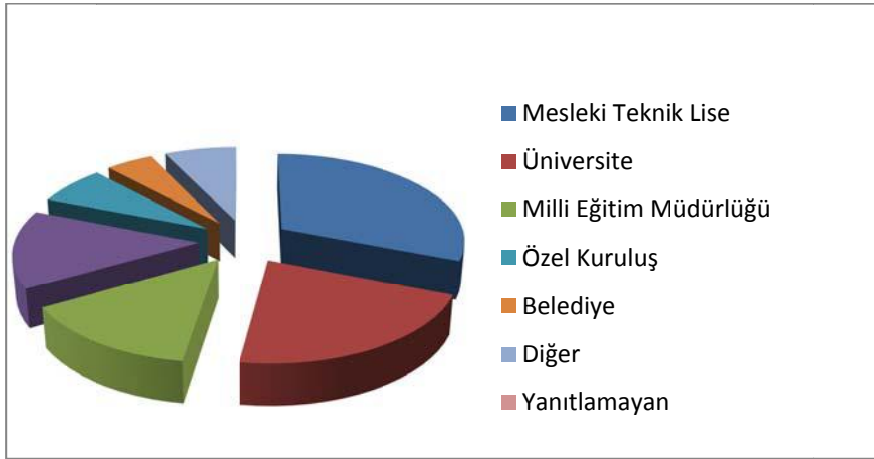
Bu dağılıma göre yararlanıcıların %83'ü il merkezlerindeki, %17'si ilçelerdeki kurumlardır. Ulusal Ajans, faaliyetlerin ülke genelinde yaygınlaşması ve sadece il merkezleri ile sınırlı kalmaması için yapılan toplantılarda mutlaka ilçe ve beldelelerden gelen katılımcıların da olması şartını gözetmektedir. Bu amaçla 2008 ve 2009 yıllarında gerçekleştirilen çalıştay türü toplantılarda, katılımcıların özellikle ilçe ve beldelelerde görev yapıyor olmaları şartını öncelik olarak kabul edilmiştir.

Araştırmaya katılan yararlanıcıların kurum türlerine ilişkin dağılım ise şu şekildedir:

Tablo4.A.3 Proje Yapan Kurumun Türü

Kurum türü	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Mesleki Teknik Lise	13	31%
Üniversite	9	21%
Milli Eğitim Müdürlüğü	6	14%
Sivil Toplum Örgütü	6	14%
Özel Kuruluş	3	7%
Belediye	2	5%
Diğer	3	7%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	42	100%

Aşağıda bu boyuta ilişkin dağılım grafik yardımıyla gösterilmektedir:

Şekil4.A.3 Proje Yapan Kurumun Türü

Leonardo Ortaklıkları kapsamında araştırmaya katılanların %31'i mesleki teknik liselerden, %21'i üniversitelerden, %14'ü Milli Eğitim Müdürlükleri ve sivil toplum, %7'si özel kuruluşlardan, %5'i belediyelerdendir.

PROGRAMIN YURTDIŞI TECRÜBE FIRSATI SUNMAYA KATKISI

Araştırmada programlar arasındaki ortak boyutlardan biri programın yurtdışı tecrübe fırsatı sunmaya katkısıdır. Bu boyut altında, okul ortaklıkları için, yararlanıcılara, LdV Ortaklıkları olmasaydı

bile yurtdışındaki meslektaşlarıyla işbirliği yapmayı planlama ve meslektaşlarıyla birlikte çalışma imkânı bulma konusundaki görüşleri sorulmuştur. Alınan cevaplar aşağıdaki şekilde gruplandırılmaktadır:

Tablo4.A.4 Programın Yurtdışı Tecrübe Fırsatı Sunmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program olmasaydı bile yurt dışındaki meslektaşlarımla işbirliği yapmayı planlıyordum.		Bu program olmasaydı, yurt dışındaki meslektaşlarımla birlikte çalışma imkanı bulamazdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	7	17%	5	12%
Katılmıyorum	11	26%	7	17%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	4	10%	6	14%
Katılıyorum	15	36%	15	36%
Kesinlikle katılıyorum	5	12%	9	21%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	42	100%	42	100%

Tablo4.A.4'ten görüleceği üzere, “Bu program olmasaydı bile yurtdışındaki meslektaşlarımla işbirliği yapmayı planlıyordum” maddesine katılmayanların oranı %43’tür. Bununla birlikte “Bu program olmasaydı yurtdışındaki meslektaşlarımla birlikte çalışma imkânı bulamazdım” maddesine katılanların oranı ise %57’dir. Bu sonuçlara göre LdV Ortaklıklarının, yararlanıcılara yurtdışındaki meslektaşlarıyla işbirliği yapma ve onlarla birlikte çalışma konusunda imkânlar sunan bir enstrüman olduğu yargısına varmak yanlış olmayacaktır.

Bu boyutta, ayrıca, yararlanıcıların programdan önce yurt dışına çıkıp çıkmadıkları sorularak program sayesinde yurt dışındaki günlük yaşamı tanımaları konusundaki fikirleri alınmıştır.

Tablo4.A.5 Programın Yurtdışı Tecrübe Fırsatı Sunmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu programdan önce de yurt dışına çıkıyordum.		Bu program sayesinde yurt dışındaki günlük yaşamı tanıdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	10	24%	0	0%
Katılmıyorum	11	26%	7	17%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	0	0%	7	17%
Katılıyorum	13	31%	16	38%
Kesinlikle katılıyorum	8	19%	12	29%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	42	100%	42	100%

Tablo4.A.5'e göre, araştırmaya katılan yararlanıcıların yarısı bu programdan önce yurt dışına çıkmamaktadır. LdV Ortaklıkları, yararlanıcılara yurt dışındaki günlük yaşamı tanıma konusunda da fırsatlar sunmaktadır (olumlu görüş bildirenlerin oranı %67).

PROGRAMIN KENDİNİ, KENDİ KÜLTÜRÜNÜ TANIMA VE TANITMAYA KATKISI

Hayatboyu Öğrenme Programının ana amaçlarından biri de kurulacak ortaklıklar ve gerçekleşecek hareketlilikler ile kültürel iletişimin gelişmesine katkıda bulunulmasıdır. Araştırmanın en kapsamlı boyutlarından biri olan bu alanda, yararlanıcılara yöneltilen 9 soru ile programın kendini ve kendi kültürünü tanıma ve tanıtmaya olan katkıları ölçülmeye çalışılmıştır. LdV Ortaklıkları için bu boyuta ilişkin maddeler, "Bu program sayesinde kendimi tanıdım", "Bu program sayesinde kendi kültürümü daha iyi tanıdım", "Bu program sayesinde yabancı kültürleri tanıdım", "Bu program kendimi daha kolay ifade etmeme yardımcı oldu", "Bu program sayesinde kültürümüzü tanıtmaya fırsatı buldum", "Yabancı kültürlerle uyum sağlamakta zorlandım", "Bu program sayesinde yabancı kültürlerle karşı önyargılarımı yendim", "Bu program sayesinde ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadelede olan inancım arttı" ve "Bu program sayesinde insanlara olan saygı ve hoşgörü düzeyim yükseldi" şeklinde ifadelendirilmiştir. Aşağıda yer alan tablolar bu boyuttaki sonuçları içermektedir:

Tablo4.A.6 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde kendimi tanıdım.		Bu program sayesinde kendi kültürümü daha iyi tanıdım.		Bu program sayesinde yabancı kültürleri tanıdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	9	21%	2	5%	1	2%
Katılmıyorum	10	24%	6	14%	2	5%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	10	24%	6	14%	3	7%
Katılıyorum	8	19%	21	50%	21	50%
Kesinlikle katılıyorum	4	10%	6	14%	15	36%
Yanıtlamayan	1	2%	1	2%	0	0%
Toplam	42	100%	42	100%	42	100%

Tablo4.A.6'dan görüleceği üzere LdV Ortaklıkları kapsamında yapılan projeler, yararlanıcıların kendi kültürlerini tanımalarında etkili olmaktadır (%64). Ancak programın kişilerin kendilerini tanımaları konusunda etkili olmadığı söylenebilir (Bu maddeye olumsuz cevap veren yararlanıcıların oranı %45). Program ayrıca farklı kültürlerin tanınmasına da aracılık etmektedir (%86).

Tablo4.A.7 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program kendimi daha kolay ifade etmeme yardımcı oldu.		Bu program sayesinde kültürümüzü tanıtmaya fırsatı buldum.		Yabancı kültürlerle uyum sağlamakta zorlandım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	2	5%	0	0%	14	33%
Katılmıyorum	7	17%	3	7%	22	52%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	11	26%	7	17%	0	0%
Katılıyorum	16	38%	16	38%	5	12%
Kesinlikle katılıyorum	6	14%	16	38%	0	0%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%	1	2%
Toplam	42	100%	42	100%	42	100%

Tablo4.A.7, yararlanıcıların %85'inin yabancı bir kültüre uyum sağlamakta zorlanmadıklarına işaret etmektedir. Buradan, yabancı bir kültürün yararlanıcıları korkutmadığı sonucuna ulaşılabilir.

Bu tablodaki diğer önemli husus, programın, yararlanıcıların kendilerini ifade etmelerine ve bu sayede kendi kültürlerini tanıtmaya fırsatı vermesine yaptığı vurgudur. Nitekim, programın yararlanıcılara kendilerini daha kolay ifade etme fırsatı sunduğu (%52) ve bununla birlikte kendi kültürümüzü tanıtmaya fırsatı verdiği gözlenmektedir (%76).

Tablo4.A.8 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde yabancı kültürlerle karşı önyargılarımı yendim.		Bu program sayesinde ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadeleyle olan inancım arttı.		Bu program sayesinde insanlara olan saygı ve hoşgörü düzeyim yükseldi.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	5	12%	2	5%	2	5%
Katılmıyorum	3	7%	3	7%	6	14%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	12	29%	6	14%	6	14%
Katılıyorum	14	33%	17	40%	15	36%
Kesinlikle katılıyorum	8	19%	13	31%	13	31%
Yanıtlamayan	0	0%	1	2%	0	0%
Toplam	42	100%	42	100%	42	100%

Tablo4.A.8'e göre yararlanıcıların %52'si program sayesinde yabancı kültürlerle karşı önyargılarını yenmiş, %70' inden fazlasının ise ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadeleyle olan inancı artmıştır. LdV Ortaklıkları, %67 oranındaki yararlanıcının insanlara saygısını ve hoşgörüsünü yükseltmiştir. Bu maddelere verilen cevaplar, Hayatboyu Öğrenme Programı'nın genel amaçlarından olan önyargılar, ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadele konularında 2008 yılı LdV Ortaklıkları yararlanıcılarının olumlu görüşleri olduğunu göstermektedir.

Yararlanıcılara, programın kendilerine yarar sağlayan yönlerini yazmalarının istendiği maddeye alınan cevaplardan pek çoğunda farklı kültürleri tanımaya, özgüvene atıfta bulunulmuştur. Bunlardan birkaçı aşağıda verilmektedir:

"Kendime olan güvenim inanılmaz arttı."

"farklı kültürleri tanıdım , kendimi geliştirme fırsatı buldum , dil becerim arttı."

"Farklılıkların zenginlik olduğunu gördüm"

PROGRAMIN MESLEKİ, KİŞİSEL ve KURUMSAL GELİŞİME KATKISI

Araştırmanın bu bölümünde, programın, mesleki, kişisel ve kurumsal işbirliğine ne yönde katkı sağladığına bakılmaktadır.

Tablo4.A.9 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde mesleğimde ilerleyeceğime olan inancım arttı.		Bu programın hayatımın akışını değiştirdiğine inanıyorum.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	1	2%
Katılmıyorum	4	10%	8	19%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	12	29%	16	38%
Katılıyorum	16	38%	10	24%
Kesinlikle katılıyorum	8	19%	5	12%
Yanıtlamayan	2	5%	2	5%
Toplam	42	100%	42	100%

Tablo4.A.9, LdV Ortaklıkları faaliyetinin yararlanıcıların mesleklerinde ilerleyeceklerine olan inançlarını artırdığına işaret etmektedir (%57). Yararlanıcıların %36'sı bu program ile hayatlarının akışının değiştiğini belirtmektedirler. Her iki maddeye ne katılıyorum ne katılmıyorum olarak cevap verenlerin oranı yüksektir (sırasıyla %29 ve %38).

Tablo4.A.10 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde sosyal hayatta daha etkin oldum.		Bu program sayesinde sosyal çevrem genişledi.		Bu program sayesinde kendime olan güvenim arttı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	2	5%	0	0%	2	5%
Katılmıyorum	7	17%	2	5%	5	12%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	6	14%	6	14%	3	7%
Katılıyorum	15	36%	20	48%	19	45%
Kesinlikle katılıyorum	10	24%	12	29%	11	26%
Yanıtlamayan	2	5%	2	5%	2	5%
Toplam	42	100%	42	100%	42	100%

Tablo4.A.10, Programın, yararlanıcıların kişisel gelişimlerine katkısına ilişkin maddelere verilen yanıtlardan oluşmaktadır. Buna göre yararlanıcıların %60'ı LdV Ortaklıkları sayesinde sosyal hayatta daha etkin olduklarını, %77'si sosyal çevresinin genişlediğini ifade etmektedir. %71 oranındaki yararlanıcı kendilerine güvende ilerleme kaydetmiştir.

Böylelikle LdV Ortaklıkları, yararlanıcıların kişisel gelişimlerine destek olan bir faaliyet olarak karşımıza çıkmaktadır. Yararlanıcıların programın yararlarına ilişkin görüşlerinden bazılarında atıfta bulunulan konular da sosyal boyuta ilişkindir:

“Sosyal çevrem genişledi”

“Yabancı dil becerilerim gelişti, ulusal ve uluslararası çevrem gelişti...”

“...dostluklar kurma”

“Mesleki tecrübe, yabancı kültürü tanıma,sosyalleşme”

Aşağıdaki tabloda ise LdV Ortaklıklarının yabancı dil becerileri ve yeni bir yabancı dil öğrenme motivasyonlarına ilişkin bilgiler bulunmaktadır.

Tablo4.A.11 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde yabancı dil becerilerim arttı.		Bu programa katıldıktan sonra yeni bir yabancı dil öğrenmeye karar verdim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	1	2%
Katılmıyorum	3	7%	9	21%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	6	14%	11	26%
Katılıyorum	19	45%	14	33%
Kesinlikle katılıyorum	13	31%	6	14%
Yanıtlamayan	1	2%	1	2%
Toplam	42	100%	42	100%

Tablonun işaret ettiği üzere program, yabancı dil becerilerinin gelişmesi üzerinde büyük etkisi vardır (%76). Programın, yararlanıcıların yeni bir yabancı dil öğrenmeleri üzerindeki etkisi ise göreceli olarak düşük bulunmuştur (%47). Bu durumun sebebi, ortaklıkların çoğunda çalışma dilinin İngilizce olması ve yeni bir yabancı dil öğrenme ihtiyacının hissedilmemesi olarak gösterilebilir.

Programın en önemli özelliği olarak karşımıza çıkan yabancı dil becerilerinin gelişmesi maddesi, yararlanıcıların üzerinde durdukları en önemli yararlardan biridir:

“Yabancı dilim çok gelişti...kendime güvenim çok arttı.”

“Farkındalık, proje yürütme becerisi geliştirme, ingilizce günlük konuşma dilinin geliştirilmesi”

“Yabancı dil motivasyonu, mesleki tecrübelerin paylaşımı...”

Tablo4.A.12 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bilgilerimin gittiğim ülkelerdeki meslektaşlarım kadar güncel olduğunu gördüm.		LdV tecrübem sayesinde alanımdaki konularda bilgilerimi güncelledim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	1	2%	0	0%
Katılmıyorum	2	5%	2	5%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	7	17%	6	14%
Katılıyorum	17	40%	22	52%
Kesinlikle katılıyorum	14	33%	9	21%
Yanıtlamayan	1	2%	3	7%
Toplam	42	100%	42	100%

Tablo4.A.12, yararlanıcıların mesleki gelişimleri ile ilgili soruları içermektedir. Buna göre yararlanıcılar gittikleri ülkelerdeki meslektaşları kadar güncel bilgiye sahip olduklarını belirtmişlerdir. Ayrıca yararlanıcıların %73'ü alanlarındaki konularda bilgilerini güncellediklerini de belirtmektedirler. Nitekim LdV Ortaklıkları, mesleğe ilişkin bilgilerin paylaşıldığı, eğitim sistemleri ve eğitim süreçlerinin gözlenmesine de imkan veren bir programdır.

Tablo4.A.13 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	LdV tecrübem sayesinde mesleğimde kullanabileceğim farklı yöntemleri öğrendim.		LdV tecrübem sayesinde mesleğimde farklı öğretim yöntemleri denedim.		Farklı bir kültürde bulunmak mesleki yeterliklerimi artırdı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	1	2%	0	0%	1	2%
Katılmıyorum	0	0%	2	5%	1	2%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	4	10%	9	21%	10	24%
Katılıyorum	23	55%	19	45%	22	52%
Kesinlikle katılıyorum	12	29%	9	21%	6	14%
Yanıtlamayan	2	5%	3	7%	2	5%
Toplam	42	100%	42	100%	42	100%

Tablo4.A.13'ten görüleceği üzere yararlanıcıların %84'ü program sayesinde mesleğinde kullanabileceği farklı yöntemlerle tanışmış ve %66'sı da farklı kültürlerde bulunarak mesleki yeterliklerini artırmıştır. Buradan, öğretim yöntemlerinin arasındaki farklılıkların, yararlanıcıların repertuarlarına yenilerinin eklenmesini sağladığı sonucuna varılabilir.

Öğrenilen yöntemlerin öğrenme ortamlarında denenme oranı ise %76'dır. Bu madde hem yeni yöntemleri öğrenme ve hem de öğrenilen yöntemlerin uygulanarak hayata geçirilmesi anlamında programın somut faydalarına işaret etmektedir.

Yararlanıcılardan, programın kendilerine fayda sağlayan yönlerine ilişkin maddeye alınan cevapların çoğunda da mesleki yeterliklerinin gelişmiş olmasına atıfta bulunmaktadır:

"Mesleki eğitimde bilgilerimizi arttırdık,..., mesleki tecrübelerin paylaşımı"

"Mesleki yönden kendimi geliştirme,yurt dışında yapılan çalışmaları yerinde inceleme fırsatı"

"Mesleki olarak konu ile ilgili farklı uygulamaları yerinde görme"

Tablo4.A.14 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	LdV projesi, projeye katılanların dil öğrenme konusundaki motivasyonlarını artırdı.		Yaptığımız proje yeni projeler geliştirme konusunda girişimciliğimizi artırdı.		LdV projesi projeye katılanların gelecek beklentilerini yükseltti.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	0	0%	0	0%
Katılmıyorum	1	2%	0	0%	0	0%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	3	7%	1	2%	6	14%
Katılıyorum	23	55%	16	38%	27	64%
Kesinlikle katılıyorum	13	31%	24	57%	8	19%
Yanıtlamayan	2	5%	1	2%	1	2%
Toplam	42	100%	42	100%	42	100%

Tablo4.A.14 ise projeye katılan yararlanıcıların dil öğrenme konusundaki motivasyonlarının güçlendiğine (%86) işaret etmektedir. Nitekim yabancı dil bilmek sadece proje boyunca değil, projeden sonraki iletişimin devamı açısından da önemlidir. Bu tabloda görülecek bir diğer husus da %79 oranındaki yararlanıcının öğrencilerin gelecek beklentilerinin bu program sayesinde arttığını belirtmiş olması ve gelecekteki işbirlikleri için kurumların girişimciliklerini artırmış olmasıdır (%95 oranındaki yararlanıcı bu maddeye “katılıyorum” şeklinde cevap vermiştir).

PROGRAM SÜRECİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLER

Bu boyutta yararlanıcılardan program sürecine ilişkin görüşleri sorulmuştur.

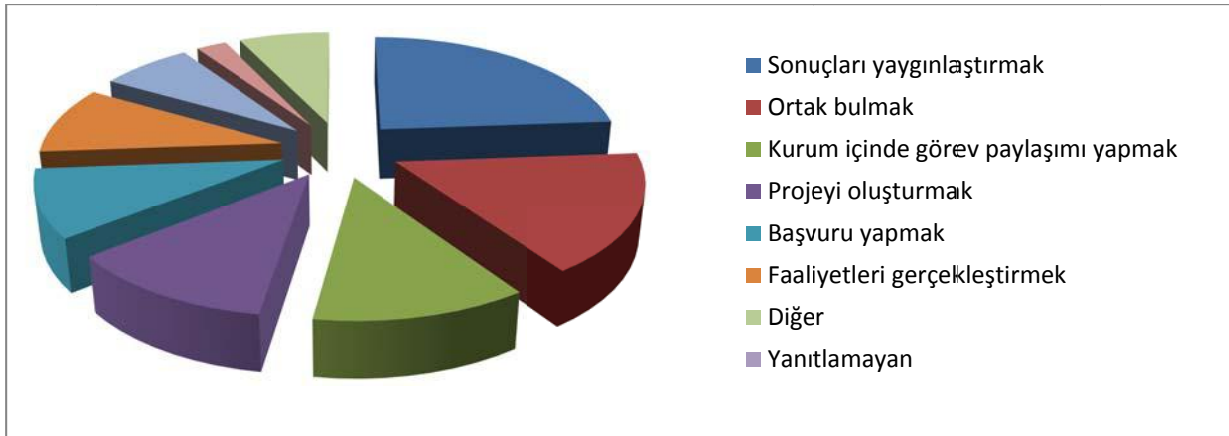
Tablo4.A.15 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Proje uygularken takım çalışması yapmakta zorlandık.		Projenin uygulanması esnasında Ulusal Ajans'tan kaynaklanan bürokratik engellerle karşılaştık.		Projenin uygulanması esnasında kurumumuz içinde görevlendirmelere ilişkin çatışmalar yaşandı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	6	14%	17	40%	14	33%
Katılmıyorum	21	50%	18	43%	11	26%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	8	19%	0	0%	9	21%
Katılıyorum	2	5%	2	5%	3	7%
Kesinlikle katılıyorum	3	7%	3	7%	3	7%
Yanıtlamayan	2	5%	2	5%	2	5%
Toplam	42	100%	42	100%	42	100%

Tablo1.A.15' e göre %64 oranındaki yararlanıcı projelerini uygularken takım çalışması yapmakta zorlanmadıklarını ifade etmiştir. Ulusal Ajans kaynaklı bürokratik engellerle karşılaşılıp karşılaşmadığı konusunda yararlanıcı görüşleri alan madde de yararlanıcıların sadece %12'si bürokratik engellerle karşılaştığını belirtmiş, %83'ü ise bu engellerle karşılaşmadığına işaret etmiştir. Öte yandan yararlanıcılar; proje uygulaması esnasında kurum içinde görevlendirmelerle ilgili çatışmalar yaşamadıklarını belirtmektedirler (%56).

Tablo4.A.16 Program Sürecine İlişkin Görüşler

En Zorlanılan Nokta	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Sonuçları yaygınlaştırmak	10	24%
Ortak bulmak	7	17%
Kurum içinde görev paylaşımı yapmak	5	12%
Projeyi oluşturmak	5	12%
Başvuru yapmak	4	10%
Faaliyetleri gerçekleştirmek	4	10%
Kurum içinde işbirliği yapmak	3	7%
Ortaklarla işbirliği yapmak	1	2%
Diğer	3	7%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	42	100%

Şekil4.A.4 Program Sürecinde En Zorlanılan Noktalar

Tablo4.A.16'dan görüleceği üzere, LdV Ortaklıkları projelerinde en zorlanılan noktaların başında sonuçları yaygınlaştırmak ve ortak bulmak gelmektedir. Yararlanıcılardan, programın geliştirilmeye açık buldukları yönlerini belirtmeleri de istenmiştir. Buna göre alınan cevaplarda ortak bulma ve sonuçların yaygınlaştırılmasına ilişkin atıflar yer almaktadır:

"Sonuçların yaygınlaştırılması konusunda Ulusal Ajans desteğinin artırılması..."

“Sonuçların paylaşımı...”

Ulusal Ajans, ortak bulma süreçlerini kolaylaştırmak ve Hayatboyu Öğrenme ve Gençlik Programları’nın ortak arama motoru olarak kullanılmak üzere 2010 yılının başında HEZARFEN adı verilen bir araç geliştirmiştir. Bu araç programdan yararlanmak isteyen ve Comenius, Leonardo Vinci, Erasmus, Grundtvig ve Gençlik Programları hedef kitlesi tarafından kullanılabilir (http://partnersearch.ua.gov.tr). Bununla birlikte HEZARFEN, anılan programlar çerçevesinde proje yapmış kurumlar için proje sonuçlarının yaygınlaştırılmasına hizmet eden bir kapı olacaktır (http://hezarfen.ua.gov.tr).

Tablo4.A.17 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Projeye ayırdığım vakit yüzünden başka işlerimde ciddi aksamalar oldu.		Kurumum projedeki rolüme ve emeklerime değer verdi.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	5	12%	2	5%
Katılmıyorum	21	50%	5	12%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	11	26%	8	19%
Katılıyorum	3	7%	24	57%
Kesinlikle katılıyorum	0	0%	2	5%
Yanıtlamayan	2	5%	1	2%
Toplam	42	100%	42	100%

Proje çalışmaları sayesinde kurulan işbirlikleri gerek uygulama öncesinde gerek uygulama esnasında sürekli iletişimi zorunlu kılmaktadır. Bu sebeple özellikle irtibat kişisi konumunda olan öğretmenlerimiz, proje çalışmaları için ciddi zaman ayırmak durumunda kalmaktadırlar. Yararlanıcılara projeye ayırdıkları vakit yüzünden başka işlerinde ciddi aksaklıklar yaşayıp yaşamadıklarına ilişkin olarak sorulan soruda, %62 oranındaki yararlanıcının bu fikre katılmadığı, %7 oranındaki yararlanıcının katıldığı gözlenmiştir. Bu konuya katılıp katılmamak konusuna eşit mesafede olanların oranı ise %26’dır.

Araştırmaya katılan yararlanıcıların %62’si, projedeki emeklerinin ve rollerinin kurumlarınca değerli bulunduğunu belirtmektedir.

PROGRAMIN AVRUPA BİRLİĞİ ÜYELİĞİ FİKRİNDEKİ DEĞİŞİME KATKISI

Araştırma ile Programların Türkiye’nin Avrupa Birliği üyeliği konusunda görüşlerini olumlu olarak değiştirip değiştirmediği de sınıanmıştır.

Tablo4.A.18 Programın AB Üyeliği Fikrindeki Değişime Katkısı

Yanıtlar	Bu programa katıldıktan sonra Türkiye'nin AB üyeliği konusundaki görüşlerim olumlu olarak değişti.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	1	2%
Katılmıyorum	4	10%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	7	17%
Katılıyorum	18	43%
Kesinlikle katılıyorum	9	21%
Yanıtlamayan	3	7%
Toplam	42	100%

Tablo4.A.18, LdV Ortaklıkları ile Avrupa Birliği konusundaki fikirleri olumlu yönde değişen yararlanıcı oranının %54 olduğunu göstermektedir. Bu durum, LdV ortaklıklarının yararlanıcıların Avrupa Birliği hakkındaki algılarını, düşüncelerini etkileyebildiğini göstermektedir. Ancak bu konudaki fikirlerinin değişip değişmediği konusunda hem katılmaya, hem katılmamaya eşit uzaklıkta olanlar da mevcuttur (%17). Bu noktada proje içeriklerinde Avrupa Birliği hedeflerine ve Avrupa boyutuyla birlikte Avrupa Birliği fikrine de vurgu yapan noktaların ön planda tutulmaya çalışılması önem arz etmektedir.

B. LDV-MESLEKİ EĞİTİMDE PROFESYONELLER (VETPRO)

Hareketlilik faaliyetlerinin bir bölümünü oluşturan VETPRO (Vocational Education and Training for Professionals), mesleki eğitimden sorumlu kişilerin katıldığı ülkelerarası staj ve çalışma ziyareti olarak adlandırılabilir hareketlilik faaliyetleridir. Programın amacı, temel mesleki eğitim ve sürekli mesleki eğitimin Avrupa boyutunun güçlendirilmesi, kişilerin teori ve uygulama içeren faaliyetlerden, özellikle iş bağlantılı eğitimle deneyim kazanmaya teşvik edilmesi, dil becerilerinin, ülkelerarası bağlantıların, eğitmenler ve insan kaynakları yöneticileri için başarılı uygulamaların değişimlerinin geliştirilmesidir. Bu tür bir faaliyet alanı mesleki eğitim alanındaki tüm sosyal ortakların bir araya gelmesini sağlayarak hem ülkelerarası işbirliğinin hem de iş dünyası ile eğitim kurumları arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesi için önem taşımaktadır.

Araştırma kapsamında kendilerine anket gönderilen yararlanıcıların 525'inden cevap alınmış, boş ve mükerrer girişler ayıklandıktan sonra kalan 499 giriş değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

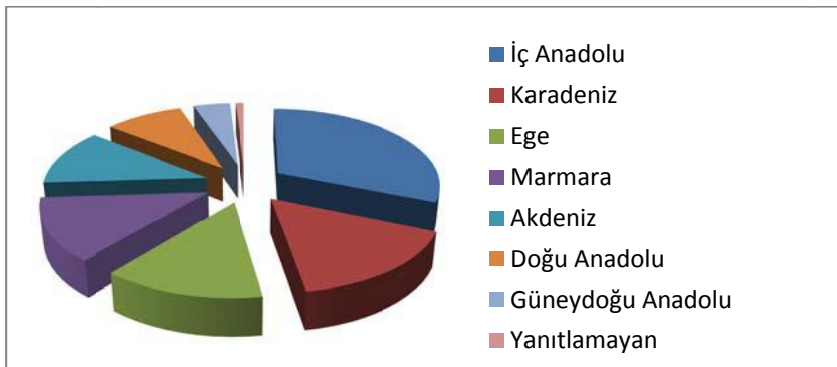
KURUM PROFİLİ

Kurum Profili boyutunda, faaliyete katılan kurumun bulunduğu bölge ve yerleşim yeri ile kurumun türüne ilişkin bulgular ve yorumlara yer verilmektedir.

Tablo4.B.1Proje Yapan Kurumun Bulunduğu Bölge

Kurumun Bölgesi	Yararlanıcı Sayısı	Oran
İç Anadolu	156	31%
Karadeniz	81	16%
Ege	67	13%
Marmara	65	13%
Akdeniz	59	12%
Doğu Anadolu	45	9%
Güneydoğu Anadolu	21	4%
Yanıtlamayan	5	1%
Toplam	499	100%

Araştırmaya katılan 499 yararlanıcıdan %31'i İç Anadolu, %16'sı Ege, %13'ü Ege ve Marmara %12'si Akdeniz, %9'u Doğu Anadolu ve %4'ü Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndendir. Bu veriye ilişkin şekil şöyledir:

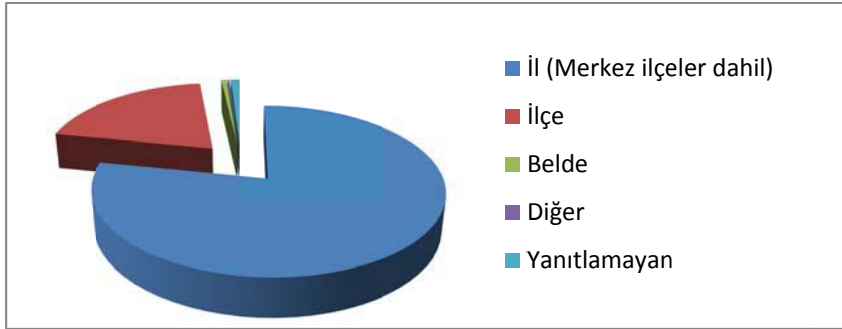
Şekil4.B.1 Proje Yapan Kurumun Bulunduğu Bölge

Kurum Profili boyutunda araştırmaya katılan yararlanıcıların kurumlarının bulunduğu yerleşim yerini işaretlemeleri istenmiştir. Söz konusu maddeye ilişkin dağılım Tablo4.B.2'de ve Şekil4.B.2'de gösterilmektedir.

Tablo4.B.2 Proje Yapan Kurumun Bulunduğu Yerleşim Yeri

Yerleşim yeri	Yararlanıcı Sayısı	Oran
İl (Merkez ilçeler dahil)	390	78%
İlçe	100	20%
Belde	3	1%
Diğer	1	0%
Yanıtlamayan	5	1%
Toplam	499	100%

Aşağıda bu boyuta ilişkin dağılım grafik yardımıyla gösterilmektedir:

Şekil4.B.2 Proje Yapan Kurumun Bulunduğu Yerleşim Yeri

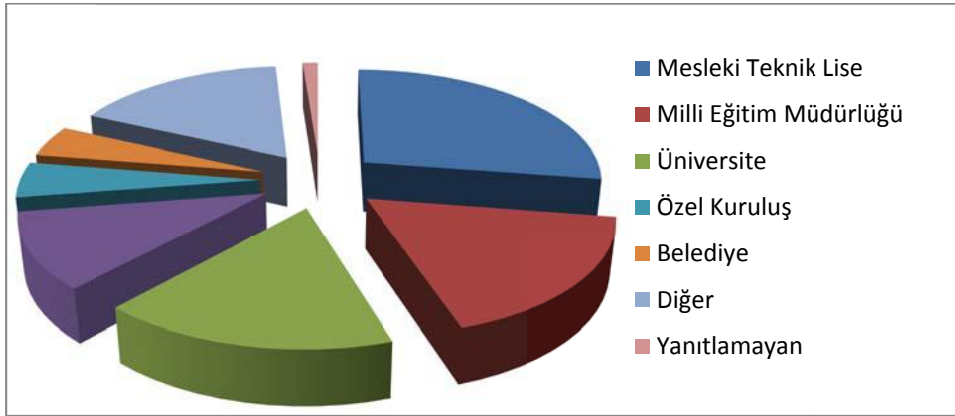
2008 yılı LdV-VETPRO yararlanıcılarından araştırmaya katılanların %78'i il merkezlerinde ve %20'si ilçelerde görev yapmaktadır. Ulusal Ajans, faaliyetlerin ülke genelinde yaygınlaşması ve sadece il merkezleri ile sınırlı kalmaması için yapılan toplantılarda mutlaka ilçe ve beldelerden gelen katılımcıların da olması şartını gözetmektedir. Bu amaçla 2008 ve 2009 yıllarında gerçekleştirilen çalıştay türü toplantılarda, katılımcıların özellikle ilçe ve beldelerde görev yapıyor olmaları şartını öncelik olarak kabul edilmiştir.

Araştırmaya katılan yararlanıcıların kurum türlerine ilişkin dağılım ise şu şekildedir:

Tablo4.B.3 Proje Yapan Kurumun Türü

Kurum türü	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Mesleki Teknik Lise	137	27%
Milli Eğitim Müdürlüğü	88	18%
Üniversite	83	17%
Sivil Toplum Örgütü	54	11%
Özel Kuruluş	25	5%
Belediye	22	4%
Diğer	84	17%
Yanıtlamayan	6	1%
Toplam	499	100%

Aşağıda bu boyuta ilişkin dağılım grafik yardımıyla gösterilmektedir:

Şekil4.B.3 Proje Yapan Kurumun Türü

LdV-VETPRO yararlanıcılarından araştırmaya katılanların çoğunluğu mesleki teknik liselerden, Milli Eğitim Müdürlüklerinden ve üniversitelerdendir.

HAREKETLİLİK GERÇEKLEŞTİRİLEN ÜLKELER

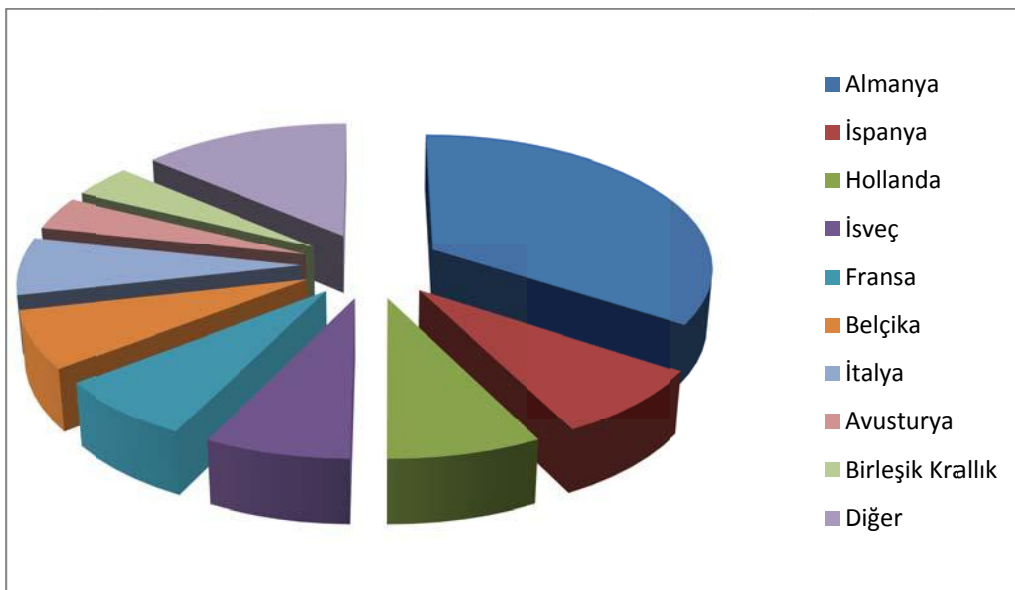
Yararlanıcıların profillerine ilişkin bir diğer maddesini hareketlilik gerçekleştirilen ülkeler oluşturmaktadır. Bu boyutta araştırmaya katılanların ortaklıkları süresince hangi ülkelere hareketlilik gerçekleştirdiklerini işaretlemeleri istenmiştir. Buna göre oluşan tablo şu şekildedir:

Tablo4.B.4 Proje Kapsamında Hareketlilik Gerçekleştirilen Ülkeler

Ülkeler	Hareketlilik Sayısı	Oran
Almanya	265	34%
İspanya	64	8%
Hollanda	59	8%
İsveç	56	7%
Fransa	55	7%
Belçika	54	7%
İtalya	53	7%
Avusturya	31	4%
Birleşik Krallık	31	4%
Diğer	106	14%
Toplam	774	100%

Hareketlilik gerçekleştirilen ülkelerin başında Almanya, İspanya ve Hollanda gelmektedir.

Aşağıda bu boyuta ilişkin dağılım grafik yardımıyla gösterilmektedir:

Şekil4.B.4 Proje Kapsamında Hareketlilik Gerçekleştirilen Ülkeler

2007 yılındaki araştırmada da ilk iki sıradaki ülke Almanya ve İspanya'dır. Hareketlilik gerçekleştirilen tüm ülkeler incelendiğinde 27 program ülkesine hareketlilik yapıldığı görülmektedir. Böylelikle hareketliliklerin program ülkeleini kapsayacak bir yayılım gösterdiğinden bahsedilebilir.

Raporun devam eden bölümlerinde, programın yurtdışı tecrübe imkanı sunma, kendini ve kendi kültürünü tanıma ve tanıtmaya, mesleki, kişisel ve kurumsal gelişim alanlarındaki katkıları incelenmiş, proje sürecine ve Avrupa Birliği fikrindeki değişime yönelik sorulara verilen cevaplar irdelenmiştir.

PROGRAMIN YURTDIŞI TECRÜBE FIRSATI SUNMAYA KATKISI

Araştırmada programlar arasındaki ortak boyutlardan biri programın yurtdışı tecrübe fırsatı sunmaya katkısıdır. Bu boyut altında, yararlanıcılara, bu program olmasaydı bile yurtdışındaki meslektaşlarıyla işbirliği yapmayı planlama ve meslektaşlarıyla birlikte çalışma imkânı bulma konusundaki görüşleri sorulmuştur. Alınan cevaplar aşağıdaki şekilde gruplandırılmaktadır:

Tablo4.B.5 Programın Yurtdışı Tecrübe Fırsatı Sunmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program olmasaydı bile yurtdışındaki meslektaşlarımla işbirliği yapmayı planlıyordum.		Bu program olmasaydı, yurtdışındaki meslektaşlarımla birlikte çalışma imkanı bulamazdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	75	15%	26	5%
Katılmıyorum	179	36%	64	13%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	64	13%	44	9%
Katılıyorum	120	24%	199	40%
Kesinlikle katılıyorum	58	12%	164	33%
Yanıtlamayan	3	1%	2	0%
Toplam	499	100%	499	100%

Tablo4.B.5'ten görüleceği üzere, "Bu program olmasaydı bile yurtdışındaki meslektaşlarımla işbirliği yapmayı planlıyordum" maddesine katılmayanların oranı %51'dir. Bununla birlikte "Bu program olmasaydı yurtdışındaki meslektaşlarımla birlikte çalışma imkânı bulamazdım" maddesine katılanların oranı ise %73'tür. Bu sonuçlara göre LdV-VETPRO programının, yararlanıcılara yurtdışındaki meslektaşlarıyla işbirliği yapma ve onlarla birlikte çalışma konusunda imkânlar sunan bir enstrüman olduğu yargısına varmak yanlış olmayacaktır. Özellikle ilk maddeye verilen %51'lik oran, programın yurtdışı tecrübe fikri uyandırması açısından dikkate değerdir.

Bu boyutta, ayrıca, yararlanıcıların programdan önce yurt dışına çıkıp çıkmadıkları sorularak program sayesinde yurt dışındaki günlük yaşamı tanımaları konusundaki fikirleri alınmıştır.

Tablo4.B.6 Programın Yurtdışı Tecrübe Fırsatı Sunmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu programdan önce de yurt dışına çıkıyordum.		Bu program sayesinde yurt dışındaki günlük yaşamı tanıdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	144	29%	18	4%
Katılmıyorum	152	30%	44	9%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	20	4%	22	4%
Katılıyorum	111	22%	227	45%
Kesinlikle katılıyorum	66	13%	185	37%
Yanıtlamayan	6	1%	3	1%
Toplam	499	100%	499	100%

Tablo4.B.6'ya göre LDV-VETPRO yararlanıcılarından %59'u programdan önce yurt dışına çıkmamaktadır. Program yararlanıcılara yurt dışındaki günlük yaşamı tanıma konusunda da fırsatlar sunmaktadır (olumlu görüş bildirenlerin oranı %82).

PROGRAMIN KENDİNİ, KENDİ KÜLTÜRÜNÜ TANIMA VE TANITMAYA KATKISI

Hayatboyu Öğrenme Programının amaçları arasında kültürel iletişimi geliştirmek de yer almaktadır. Araştırmanın en kapsamlı boyutlarından biri olan bu alanda, yararlanıcılara yöneltilen 9 soru ile programın kendini ve kendi kültürünü tanıma ve tanıtımaya olan katkıları ölçülmeye çalışılmıştır. Bu boyuta ilişkin maddeler, "Bu program sayesinde kendimi tanıdım", "Bu program sayesinde kendi kültürümü daha iyi tanıdım", "Bu program sayesinde yabancı kültürleri tanıdım", "Bu program kendimi daha kolay ifade etmeme yardımcı oldu", "Bu program sayesinde kültürümüzü tanıtmaya fırsatı buldum", "Yabancı kültürlerle uyum sağlamakta zorlandım", "Bu program sayesinde yabancı kültürlerle karşı önyargılarımı yendim", "Bu program sayesinde ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadelede olan inancım arttı" ve "Bu program sayesinde insanlara olan saygı ve hoşgörü düzeyim yükseldi" şeklinde ifadelendirilmiştir. Aşağıda yer alan tablolar bu boyuttaki sonuçları içermektedir:

Tablo4.B.7 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde kendimi tanıdım.		Bu program sayesinde kendi kültürümü daha iyi tanıdım.		Bu program sayesinde yabancı kültürleri tanıdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	52	10%	24	5%	7	1%
Katılmıyorum	140	28%	87	17%	17	3%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	93	19%	45	9%	14	3%
Katılıyorum	162	32%	235	47%	268	54%
Kesinlikle katılıyorum	50	10%	104	21%	188	38%
Yanıtlamayan	2	0%	4	1%	5	1%
Toplam	499	100%	499	100%	499	100%

Tablonun işaret ettiği üzere LdV-VETPRO kapsamındaki faaliyetler yararlanıcıların kendi kültürleri yanında yabancı kültürleri tanımaları açısından da etkili olmuştur (sırasıyla %68 ve %92). Program kapsamında yapılan faaliyetlerin göreceli olarak düşük olsa da (%42) yararlanıcıların kendilerini tanımlarında etkili olduğu söylenebilir.

Yararlanıcıların, programın kendilerine fayda sağlayan yönelerine ilişkin görüşlerinden bazıları şöyledir:

“Başka kültürleri tanımak , kendi kültürümüzü başkalarına tanıtmak...”

“Farklı kültürleri tanımak,...,insanların birbirine saygısı”

“Yeni bir ülke ve kültür tanıdım, değişik kültürleri tanımanın düşünce ufukumuzu genişleteceğini öğrendim.”

“Baska ülkeleri tanıma, başka ülkedeki okulların ve meslektaşlarımın durumunu görme, ülkem farklılığını tanıma”

“Farklı kültürleri tanımak, kültürlerarası etkileşimi arttırmak...”

Tablo4.B.8 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program kendimi daha kolay ifade etmeme yardımcı oldu.		Bu program sayesinde kültürümüzü tanıtmaya fırsatı buldum.		Yabancı kültürlerle uyum sağlamakta zorlandım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	27	5%	10	2%	108	22%
Katılmıyorum	116	23%	39	8%	259	52%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	70	14%	59	12%	55	11%
Katılıyorum	216	43%	260	52%	59	12%
Kesinlikle katılıyorum	63	13%	122	24%	13	3%
Yanıtlamayan	7	1%	9	2%	5	1%
Toplam	499	100%	499	100%	499	100%

Yararlanıcıların %56'sının kendilerini eskiye kıyasla daha kolay ifade ettikleri Tablodan görülmektedir. Bununla birlikte yararlanıcılardan %74'ü yabancı kültürlerle uyum sağlamakta zorlanmamışlar ve %76'sı da programlar sayesinde kendi kültürümüzü tanıtmaya fırsatı bulmuşlardır.

Tablo4.B.9 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde yabancı kültürlerle karşı önyargılarımı yendim.		Bu program sayesinde ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadeleyle olan inancım arttı.		Bu program sayesinde insanlara olan saygı ve hoşgörü düzeyim yükseldi.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	17	3%	35	7%	24	5%
Katılmıyorum	100	20%	81	16%	92	18%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	90	18%	65	13%	60	12%
Katılıyorum	217	43%	215	43%	236	47%
Kesinlikle katılıyorum	67	13%	98	20%	79	16%
Yanıtlamayan	8	2%	5	1%	8	2%
Toplam	499	100%	499	100%	499	100%

Hayatboyu Öğrenme Programı'nın genel amaçlarına ilişkin olarak yöneltilen maddelerde yararlanıcıların yarısından fazlası, önyargılarını yenmelerine, ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadeleyle olan inançlarının artmasınabü programın olumlu katkıda bulunduğunu belirtmiştir.

Tablo4.B.9'un işaret ettiği bir diğer önemli konu, programın insanlara olan saygı ve hoşgörü düzeyine yaptığı olumlu katkıdır. Bu maddeye olumlu yanıt verenlerin oranı %63'tür. Nitekim yararlanıcılar, programın yararları ile ilgili soruya aşağıdaki cümlelerle yanıt vermişlerdir:

"İnsana saygı"

"İnsanlık değerlerinin ortak oluşu ve bu payda etrafında birleşilebileceği gerçeği, önyargı duvarlarının sarp olmaması.."

"Yurtdışına çıkış cesareti, kendine güven kazandırması, önyargıların yıkılması"

PROGRAMIN MESLEKİ, KİŞİSEL ve KURUMSAL GELİŞİME KATKISI

Araştırmanın bu bölümünde, programın, mesleki, kişisel ve kurumsal işbirliğine ne yönde katkı sağladığına bakılmaktadır.

Tablo4.B.10 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde mesleğimde ilerleyeceğime olan inancım arttı.		Bu programın hayatımın akışını değiştirdiğine inanıyorum.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	8	2%	19	4%
Katılmıyorum	52	10%	54	11%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	60	12%	143	29%
Katılıyorum	288	58%	174	35%
Kesinlikle katılıyorum	86	17%	107	21%
Yanıtlamayan	5	1%	2	0%
Toplam	499	100%	499	100%

Tablo4.B.10, LdV-VETPRO faaliyetinin yararlanıcıların mesleklerinde ilerleyeceklerine olan inançlarını artırdığına işaret etmektedir (%75). Yararlanıcıların yarısından fazlası da bu program ile hayatlarının akışının değiştiğini belirtmektedirler. Yararlanıcıların bazılarının ifadeleriyle bu durum şöyle dile getirilmiştir:

“Dünya görüşüm değişti.

“Ufkum genişledi,kendime olan güvenim arttı, mesleki becerilerim arttı”

Tablo4.B.11 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde sosyal hayatta daha etkin oldum.		Bu program sayesinde sosyal çevrem genişledi.		Bu program sayesinde kendime olan güvenim arttı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	13	3%	8	2%	20	4%
Katılmıyorum	96	19%	50	10%	73	15%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	77	15%	57	11%	61	12%
Katılıyorum	226	45%	284	57%	242	48%
Kesinlikle katılıyorum	81	16%	90	18%	94	19%
Yanıtlamayan	6	1%	10	2%	9	2%
Toplam	499	100%	499	100%	499	100%

Tablo4.B.11, Programın, yararlanıcıların kişisel gelişimlerine katkısına ilişkin maddelere verilen yanıtlardan oluşmaktadır. Buna göre yararlanıcıların %61'i LdV-VETPRO sayesinde sosyal hayatta daha etkin olduklarını, %75'i sosyal çevresinin genişlediğini ifade etmektedir. %67 oranındaki yararlanıcı nın kendine güveni artmıştır. Böylelikle LdV-VETPRO, yararlanıcıların kişisel gelişimlerine destek olan bir faaliyet olarak karşımıza çıkmaktadır. Yararlanıcıların programın yararlarına ilişkin görüşlerinden bazılarında atıfta bulunulan konular da sosyal boyuta ilişkindir:

“Kendine güven, beraber yaşama...”

“Özgüven, sosyal çevre...”

“Özgüvenim arttı, yabancılarla ilişki kurmam kolaylaştı,...”

“Sosyal ilişkiler ...”

“Sosyallik, yurt dışı tecrübesi...”

“...çevremi geliştirdi”

Aşağıdaki bölümde yabancı dil becerileri ve yeni bir yabancı dil öğrenme konusundaki yararlanıcı görüşleri incelenmektedir.

Tablo4.B.12 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde yabancı dil becerilerim arttı.		Bu programa katıldıktan sonra yeni bir yabancı dil öğrenmeye karar verdim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	8	2%	13	3%
Katılmıyorum	58	12%	94	19%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	70	14%	96	19%
Katılıyorum	263	53%	210	42%
Kesinlikle katılıyorum	91	18%	83	17%
Yanıtlamayan	9	2%	3	1%
Toplam	499	100%	499	100%

Programın, yararlanıcıların yabancı dil becerilerini geliştirmeye katkısı yüksektir (%71). Araştırmaya katılan yararlanıcılardan %59'u yeni bir yabancı dil öğrenmeye karar vermiştir.

Programın en önemli özelliği olarak karşımıza çıkan yabancı dil becerilerinin gelişmesi maddesi, yararlanıcıların üzerinde durdukları en önemli yararlardan biridir:

“Yabancı dil öğrenme isteği”

“Yabancı dil becerilerimi geliştirdim”

“Yabancı dil yeterliliğim arttı”

Tablo4.B.13 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bilgilerimin gittiğim ülkelerdeki meslektaşlarım kadar güncel olduğunu gördüm.		LdV - VetPro tecrübem sayesinde alanımdaki konularda bilgilerimi güncelledim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	5	1%	5	1%
Katılmıyorum	44	9%	27	5%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	54	11%	50	10%
Katılıyorum	288	58%	324	65%
Kesinlikle katılıyorum	105	21%	86	17%
Yanıtlamayan	3	1%	7	1%
Toplam	499	100%	499	100%

Tablo4.B.13, yararlanıcıların mesleki gelişimleri ile ilgili soruları içermektedir. Buna göre yararlanıcılar gittikleri ülkelerdeki meslektaşları kadar güncel bilgiye sahip olduklarını belirtmişlerdir (%79). Ayrıca bu tabloda %82 oranındakış yararlanıcının bilgilerini LdV-VETPRO sayesinde güncellediklerini ortaya koymaktadır. Nitekim LdV-VETPRO, mesleğe ilişkin bilgilerin paylaşıldığı, doğrudan mesleki uygulamaya dönük faaliyetleri içeren bir programdır.

Tablo4.B.14 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	LdV-VetPro tecrübem sayesinde mesleğimde kullanabileceğim farklı yöntemleri öğrendim.		LdV-VetPro tecrübem sayesinde mesleğimde farklı öğretim yöntemleri denedim.		Farklı bir kültürde bulunmak mesleki yeterliklerimi artırdı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	3	1%	0	0%	1	0%
Katılmıyorum	22	4%	46	9%	53	11%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	53	11%	92	18%	59	12%
Katılıyorum	308	62%	282	57%	300	60%
Kesinlikle katılıyorum	110	22%	74	15%	83	17%
Yanıtlamayan	3	1%	5	1%	3	1%
Toplam	499	100%	499	100%	499	100%

Tablonun işaret ettiği üzere LdV-VETPRO hem yeni yöntemleri göstermesi ve hem de bu yöntemlerin birebir uygulanması açısından mesleki eğitimcilerimiz açısından faydalı bir işlev görmektedir. Mesleki yeterliklerini artırarak mesleki tecrübe edindiklerini belirtenler azımsanmayacak çoğunluktadır. Bu konuda görüş bildiren yararlanıcılardan bazılarının ifadeleri şöyledir:

“Mesleki tecrübelerimiz arttı, farklı teknikler öğrendik...”

“Mesleki paylaşım, kültürel paylaşım, kişisel gelişim için motivasyon”

“Mesleki gelişim, kişisel gelişim, bilginin paylaşımı”

“Mesleki becerilerim ve dil becerilerim gelişti...”

Tablo4.B.15 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	LdV-VetPro projesi, projeye katılanların dil öğrenme konusundaki motivasyonlarını artırdı.		Yaptığımız proje yeni projeler geliştirme konusunda girişimciliğimizi artırdı.		LdV-VetPro projesi projeye katılan yararlanıcıların gelecek beklentilerini yükseltti.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	2	0%	0	0%	3	1%
Katılmıyorum	28	6%	12	2%	16	3%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	45	9%	30	6%	46	9%
Katılıyorum	294	59%	264	53%	310	62%
Kesinlikle katılıyorum	125	25%	186	37%	120	24%
Yanıtlamayan	5	1%	7	1%	4	1%
Toplam	499	100%	499	100%	499	100%

Tablo4.B.15 ise projeye katılan yararlanıcıların dil öğrenme konusundaki motivasyonlarının güçlendiğine (%84) işaret etmektedir. Nitekim yabancı dil bilmek sadece proje boyunca değil, projeden sonraki iletişimin devamı açısından da önemlidir. Bu tabloda görülecek bir diğer husus da %86 oranındaki yararlanıcının öğrencilerin gelecek beklentilerinin bu program sayesinde arttığını belirtmiş olmasıdır.

Öte yandan proje yapma, yabancı kişilerle iletişim kurma gibi konularda LdV-VETPRO programının etkili olduğu, yararlanıcıların şu ifadeleriyle dile getirilmektedir:

“Proje yönetim sürecini daha iyi anladım”

“Projeciliği öğretti”

“Proje kültürünü öğrendim. Bağlantılarım arttı...”

“Proje mantığını öğrendim, meslektaşlarımla aramda fark oluşturdu...”

PROGRAM SÜRECİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLER

Bu boyutta yararlanıcılardan program sürecine ilişkin görüşleri alınmıştır.

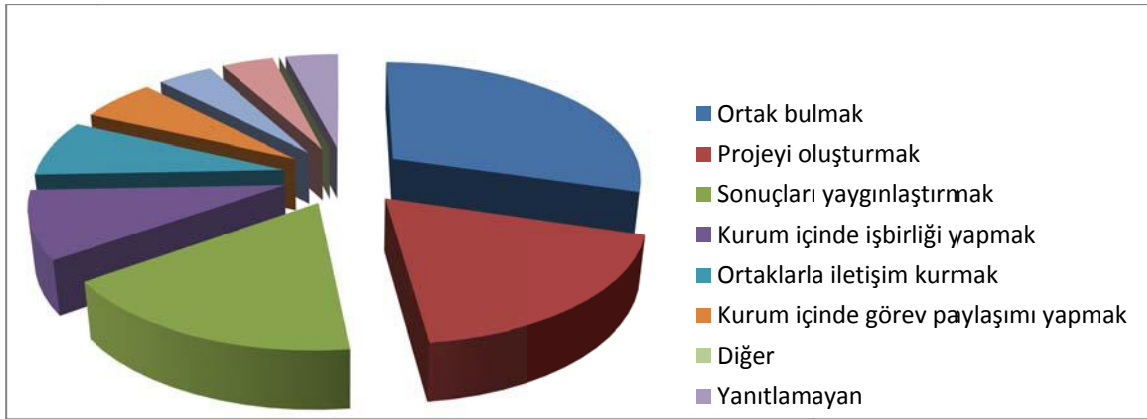
Tablo4.B.16 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Proje uygularken takım çalışması yapmakta zorlandık.		Projenin uygulanması esnasında Ulusal Ajans'tan kaynaklanan bürokratik engellerle karşılaştık.		Projenin uygulanması esnasında kurumumuz içinde görevlendirmelere ilişkin çatışmalar yaşandı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	82	16%	111	22%	111	22%
Katılmıyorum	310	62%	259	52%	237	47%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	38	8%	58	12%	58	12%
Katılıyorum	52	10%	42	8%	68	14%
Kesinlikle katılıyorum	13	3%	25	5%	23	5%
Yanıtlamayan	4	1%	4	1%	2	0%
Toplam	499	100%	499	100%	499	100%

Tablo4.B.16' ya göre %78 oranındaki yararlanıcı projelerini uygularken takım çalışması yapmakta zorlanmadıklarını ifade etmiştir. Ulusal Ajans kaynaklı bürokratik engellerle karşılaşılıp karşılaşmadığı konusunda yararlanıcı görüşleri alan madde de yararlanıcıların sadece %13'ü bürokratik engellerle karşılaştığını belirtmiştir. %74 oranındaki yararlanıcı Ulusal ajans'tan kaynaklanan herhangi bir bürokratik engelle karşılaşmamıştır. Öte yandan %19 oranındaki yararlanıcı; proje uygulaması esnasında kurum içinde görevlendirmelerle ilgili çatışmalar yaşadıklarını belirtmektedirler. Nitekim Tablo4.B.17'de de görüleceği üzere proje yaparken yararlanıcıların %15'i zorlandıkları noktaları kurum içinde işbirliği ve görev paylaşımı olarak işaretlemişlerdir.

Tablo4.B.17 Program Sürecine İlişkin Görüşler

En Zorlanılan Nokta	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Ortak bulmak	148	30%
Projeyi oluşturmak	92	18%
Sonuçları yaygınlaştırmak	85	17%
Kurum içinde işbirliği yapmak	46	9%
Ortaklarla iletişim kurmak	38	8%
Kurum içinde görev paylaşımı yapmak	29	6%
Faaliyetleri gerçekleştirmek	21	4%
Başvuru yapmak	20	4%
Diğer	0	0%
Yanıtlamayan	20	4%
Toplam	499	100%

Şekil4.B.5 Program Sürecinde En Zorlanılan Noktalar

Tablodan görüleceği üzere, LdV-VETPRO projelerinde en zorlanılan noktaların başında ortak bulmak gelmektedir.

Ulusal Ajans, ortak bulma süreçlerini kolaylaştırmak ve Hayatboyu Öğrenme ve Gençlik Programları'nın ortak arama motoru olarak kullanılmak üzere 2010 yılının başında HEZARFEN adı verilen bir araç geliştirmiştir. Bu araç programdan yararlanmak isteyen ve Comenius, Leonardo Vinci,

Erasmus, Grundtvig ve Gençlik Programları hedef kitlesi tarafından kullanılabilir (http://partnersearch.ua.gov.tr). Bununla birlikte HEZARFEN, anılan programlar çerçevesinde proje yapmış kurumlar için proje sonuçlarının yaygınlaştırılmasına hizmet eden bir kapı olacaktır (http://hezarfen.ua.gov.tr).

Tablo4.B.18 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Kurumum projedeki rolüme ve emeklerime değer verdi.		Projeye ayırdığım vakit yüzünden başka işlerimde ciddi aksamalar oldu.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	43	9%	90	18%
Katılmıyorum	70	14%	283	57%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	65	13%	63	13%
Katılıyorum	249	50%	52	10%
Kesinlikle katılıyorum	71	14%	7	1%
Yanıtlamayan	1	0%	4	1%
Toplam	499	100%	499	100%

Proje çalışmaları sayesinde kurulan işbirlikleri gerek uygulama öncesinde gerek uygulama esnasında sürekli iletişimi zorunlu kılmaktadır. Bu sebeple özellikle irtibat kişisi konumunda olan öğretmenlerimiz, proje çalışmaları için ciddi zaman ayırmak durumunda kalmaktadırlar. Yararlanıcılara projeye ayırdıkları vakit yüzünden başka işlerinde ciddi aksaklıklar yaşayıp yaşamadıklarına ilişkin larak sorulan soruda, %75 oranındaki yararlanıcının bu fikre katılmadığı görülmüştür. Programlara katılımı kurumun desteklemesi ve projedeki rol ve emeklerine değer vermesi kişileri projelerde çalışmaya ve farklı programlar altında yeni projeler geliştirmeye bir etken olarak da görülebilir. %64 oranındaki yararlanıcı kurumlarının emeklerini değerli gördüğünü belirtmektedir.

PROGRAMIN AVRUPA BİRLİĞİ ÜYELİĞİ FİKRİNDEKİ DEĞİŞİME KATKISI

Araştırma ile Programların Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği konusunda görüşlerini olumlu olarak değiştirip değiştirmediği de sınıanmıştır.

Tablo4.B.19 Programın AB Üyeliği Fikrindeki Değişime Katkısı

Yanıtlar	Bu programa katıldıktan sonra Türkiye'nin AB üyeliği konusundaki görüşlerim olumlu olarak değişti.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	19	4%
Katılmıyorum	68	14%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	87	17%
Katılıyorum	228	46%
Kesinlikle katılıyorum	95	19%
Yanıtlamayan	2	0%
Toplam	499	100%

Tablo4.B.19, LdV-VETPRO projesi ile Avrupa Birliği konusundaki fikirleri olumlu yönde değişen yararlanıcı oranının %65 olduğunu göstermektedir. Bu durum, LdV-VETPRO yararlanıcıların Avrupa Birliği hakkındaki algılarını, düşüncelerini etkileyebildiğini göstermektedir.

C. LDV-TEMEL MESLEKİ EĞİTİM ALMAKTA OLANLAR ve İŞGÜCÜ PİYASASINDAKİ KİŞİLER (IVT ve PLM)

Hareketlilik faaliyetlerinin bir bölümünü oluşturan IVT ve PLM (Initial Vocational Training ve People In Labor Market), temel mesleki eğitim alanlar ile işsizlerin de dahil olduğu işgücü piyasasındaki kişilerin katıldığı ülkelerarası staj ve çalışma ziyareti olarak adlandırılabilir hareketlilik faaliyetleridir. Programın amacı, temel mesleki eğitim ve sürekli mesleki eğitimin Avrupa boyutunun güçlendirilmesi, kişilerin teori ve uygulama içeren faaliyetlerden, özellikle iş bağlantılı eğitimle deneyim kazanmaya teşvik edilmesi, dil becerilerinin, ülkelerarası bağlantıların, eğitmenler ve insan kaynakları yöneticileri için başarılı uygulamaların değişimlerinin geliştirilmesidir. Bu tür bir faaliyet alanı mesleki eğitim alanındaki tüm sosyal ortakların bir araya gelmesini sağlayarak hem ülkelerarası işbirliğinin hem de iş dünyası ile eğitim kurumları arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesi için önem taşımaktadır.

LdV-IVT ve PLM kapsamında kendilerine görüş sorulan yararlanıcıların 521'inden cevap alınmış, boş ve mükerrer girişlerden sonra 486 yararlanıcıya ait görüş değerlendirmeye alınmıştır.

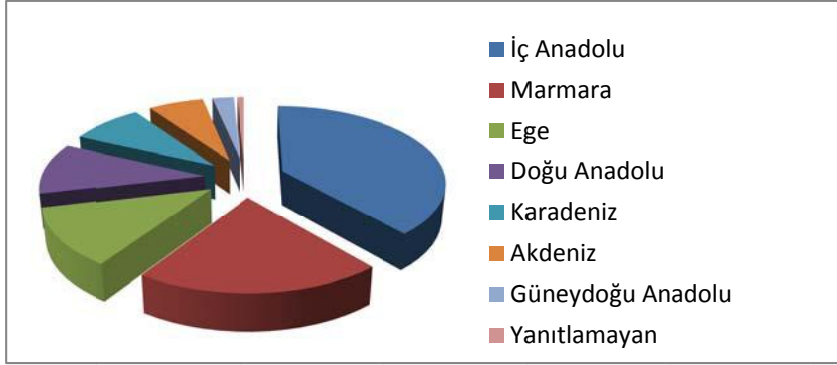
KURUM PROFİLİ

Kurum Profili boyutunda, faaliyete katılan kurumun bulunduğu bölge ve yerleşim yeri ile kurumun türüne ilişkin bulgular ve yorumlara yer verilmektedir.

Tablo4.C.1Proje Yapan Kurumun Bulunduğu Bölge

Kurumun Bölgesi	Yararlanıcı Sayısı	Oran
İç Anadolu	188	39%
Marmara	100	21%
Ege	58	12%
Doğu Anadolu	52	11%
Karadeniz	41	8%
Akdeniz	31	6%
Güneydoğu Anadolu	12	2%
Yanıtlamayan	4	1%
Toplam	486	100%

Araştırmaya katılan 486 yararlanıcıdan %39'u İç Anadolu, %21'i Marmara, %12'si Ege, %11'i Doğu Anadolu, %8'i Karadeniz, %6'sı Akdeniz, %2'si Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndendir. Aşağıdaki şekil, araştırmaya katılan yararlanıcıların bölgelere göre sınıflandırılmasını göstermektedir.

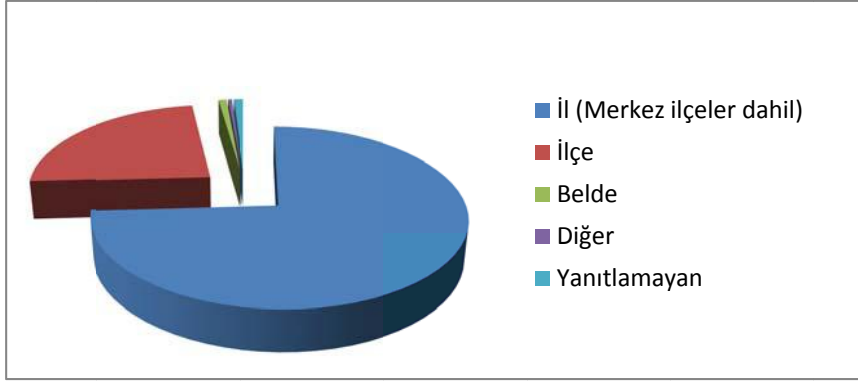
Şekil4.C.1 Proje Yapan Kurumun Bulunduğu Bölge

Kurum Profili boyutunda araştırmaya katılan yararlanıcıların kurumlarının bulunduğu yerleşim yerini işaretlemeleri istenmiştir. Söz konusu maddeye ilişkin dağılım Tablo4.C.2'de ve Şekil4.C.2'de gösterilmektedir.

Tablo4.C.2 Proje Yapan Kurumun Bulunduğu Yerleşim Yeri

Yerleşim yeri	Yararlanıcı Sayısı	Oran
İl (Merkez ilçeler dahil)	360	74%
İlçe	115	24%
Belde	4	1%
Diğer	2	0%
Yanıtlamayan	5	1%
Toplam	486	100%

Aşağıda bu boyuta ilişkin dağılım grafik yardımıyla gösterilmektedir:

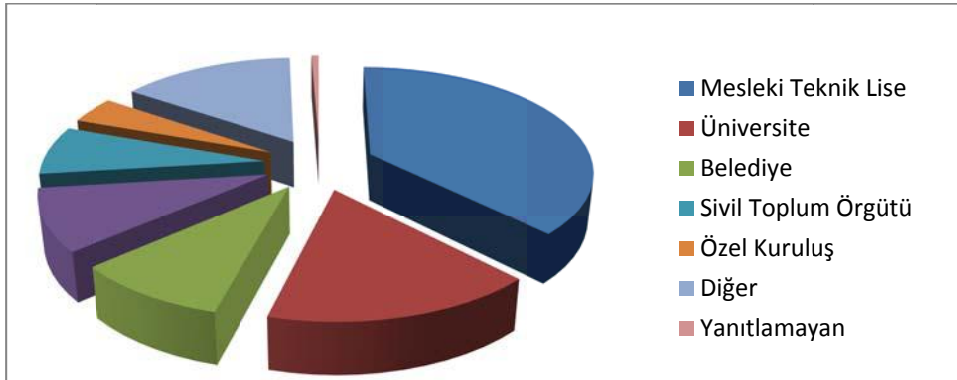
Şekil4.C.2 Proje Yapan Kurumun Bulunduğu Yerleşim Yeri

Bu dağılıma göre yararlanıcıların %74'ü il merkezlerinden, %24'ü ilçelerdendir. Araştırmaya katılan yararlanıcıların kurum türlerine ilişkin dağılım ise şu şekildedir:

Tablo4.C.3 Proje Yapan Kurumun Türü

Kurum türü	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Mesleki Teknik Lise	183	38%
Üniversite	80	16%
Belediye	46	9%
Milli Eğitim Müdürlüğü	46	9%
Sivil Toplum Örgütü	36	7%
Özel Kuruluş	20	4%
Diğer	72	15%
Yanıtlamayan	3	1%
Toplam	486	100%

Aşağıda bu boyuta ilişkin dağılım grafik yardımıyla gösterilmektedir:

Şekil4.C.3 Proje Yapan Kurumun Türü

LdV-IVT ve PLM yararlanıcılarının %38'i mesleki teknik liselerden, %16'sı üniversitelerden, %9'u belediyelerdendir.

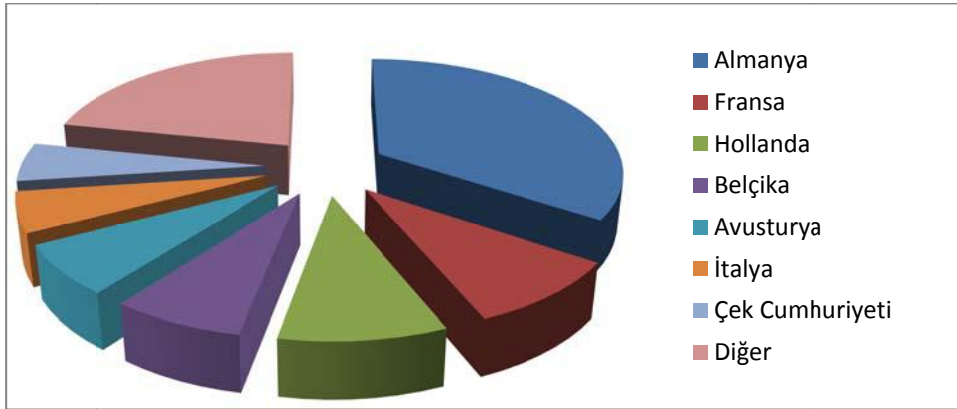
HAREKETLİLİK GERÇEKLEŞTİRİLEN ÜLKELER

Yararlanıcıların profillerine ilişkin bir diğer maddesini hareketlilik gerçekleştirilen ülkeler oluşturmaktadır. Bu boyutta araştırmaya katılanların hangi ülkelere hareketlilik gerçekleştirdiklerini işaretlemeleri istenmiştir. Buna göre oluşan tablo şu şekildedir:

Tablo4.C.4 Proje Kapsamında Hareketlilik Gerçekleştirilen Ülkeler

Ülkeler	Hareketlilik Sayısı	Oran
Almanya	276	35%
Fransa	74	9%
Hollanda	74	9%
Belçika	59	7%
Avusturya	55	7%
İtalya	45	6%
Çek Cumhuriyeti	43	5%
Diğer	174	22%
Toplam	800	100%

Tablodan görüleceği üzere hareketlilikler %35 oranında Almanya'ya, %9 oranında Fransa'ya, %7 oranında Hollanda ve Belçika'ya gerçekleşmiştir.

Şekil4.C.4 Hareketlilik Gerçekleştirilen Ülkeler

PROGRAMIN YURTDIŞI TECRÜBE FIRSATI SUNMAYA KATKISI

Araştırmada programlar arasındaki ortak boyutlardan biri programın yurtdışı tecrübe fırsatı sunmaya katkısıdır. Bu boyut altında, okul ortaklıkları için, yararlanıcılara, LdV Programı olmasaydı bile yurtdışındaki meslektaşlarıyla işbirliği yapmayı planlama ve meslektaşlarıyla birlikte çalışma imkânı bulma konusundaki görüşleri sorulmuştur. Elde edilen bulgular aşağıda sunulmaktadır:

Tablo4.C.5 Programın Yurtdışı Tecrübe Fırsatı Sunmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program olmasaydı bile yurtdışındaki meslektaşlarımla işbirliği yapmayı planlıyordum.		Bu program olmasaydı, yurtdışındaki meslektaşlarımla birlikte çalışma imkanı bulamazdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	69	14%	37	8%
Katılmıyorum	143	29%	55	11%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	94	19%	65	13%
Katılıyorum	125	26%	189	39%
Kesinlikle katılıyorum	48	10%	138	28%
Yanıtlamayan	7	1%	2	0%
Toplam	486	100%	486	100%

Tablo4.C.5'ten görüleceği üzere, “Bu program olmasaydı bile yurtdışındaki meslektaşlarımla işbirliği yapmayı planlıyordum” maddesine katılmayanların oranı %43’tür. Bununla birlikte “Bu program olmasaydı yurtdışındaki meslektaşlarımla birlikte çalışma imkânı bulamazdım” maddesine katılanların oranı ise %67’dir. Bu sonuçlara göre LdV-IVT/PLM Programının, yararlanıcıların yurtdışındaki meslektaşlarıyla işbirliği yapmalarını ve onlarla birlikte çalışmalarını sağladığını söylemek yanlış olmayacaktır.

Bu boyutta, ayrıca, yararlanıcıların programdan önce yurt dışına çıkıp çıkmadıkları sorularak program sayesinde yurtdışındaki günlük yaşamı tanımaları konusundaki fikirleri alınmıştır.

Tablo4.C.6 Programın Yurtdışı Tecrübe Fırsatı Sunmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu programdan önce de yurt dışına çıkıyordum.		Bu program sayesinde yurt dışındaki günlük yaşamı tanıdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	220	45%	24	5%
Katılmıyorum	158	33%	23	5%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	23	5%	16	3%
Katılıyorum	57	12%	173	36%
Kesinlikle katılıyorum	27	6%	247	51%
Yanıtlamayan	1	0%	3	1%
Toplam	486	100%	486	100%

Tablo4.C.6'ya göre, araştırmaya katılan yararlanıcıların %78'i bu programdan önce yurt dışına çıkmamaktadır. Böylelikle bir önceki tabloda bulunan sonuçlar tekrar yorumlandığında, Ldv-IVT/PLM programının daha önce yurt dışına çıkmayan yararlanıcılar için onlara meslektaşlarıyla işbirliği yapma yanında yurt dışındaki yaşamı da tanıtan bir araç olduğu söylenebilir.

Yararlanıcılar programın bu boyuttaki katkılarına şu ifadelerle değinmektedirler:

"Yurt dışı tecrübesi, yabancılar ile iletişim, yabancı meslektaşlarla buluşma"

"Yurt dışında yaşamının zor olmadığını öğrendim"

"Yurt dışına çıkmak, kültür tanımak..."

PROGRAMIN KENDİNİ, KENDİ KÜLTÜRÜNÜ TANIMA VE TANITMAYA KATKISI

Araştırmanın bu boyutunda yararlanıcıların kültürel iletişim alanında edindikleri faydalara ve programın kültürel tanıma ve tanınmaya katkısı ölçülmektedir. Bu boyuta ilişkin maddeler, "Bu program sayesinde kendimi tanıdım", "Bu program sayesinde kendi kültürümü daha iyi tanıdım", "Bu program sayesinde yabancı kültürleri tanıdım", "Bu program kendimi daha kolay ifade etmeme yardımcı oldu", "Bu program sayesinde kültürümüzü tanıtmaya fırsatı buldum", "Yabancı kültürlerle uyum sağlamakta zorlandım", "Bu program sayesinde yabancı kültürlerle karşı önyargılarımı yendim", "Bu program sayesinde ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadeleyle olan inancım arttı" ve "Bu program sayesinde insanlara olan saygı ve hoşgörü düzeyim yükseldi" şeklinde ifadelendirilmiştir. Aşağıda yer alan tablolar bu boyuttaki sonuçları içermektedir:

Tablo4.C.7 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde kendimi tanıdım.		Bu program sayesinde kendi kültürümü daha iyi tanıdım.		Bu program sayesinde yabancı kültürleri tanıdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	51	10%	27	6%	13	3%
Katılmıyorum	93	19%	59	12%	11	2%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	85	17%	54	11%	13	3%
Katılıyorum	158	33%	207	43%	220	45%
Kesinlikle katılıyorum	94	19%	133	27%	224	46%
Yanıtlamayan	5	1%	6	1%	5	1%
Toplam	486	100%	486	100%	486	100%

Tablo'dan görüleceği üzere LdV-IVT/PLM kapsamındaki projeler kişilerin kendilerini tanımalarında etkili olmaktadır (yararlanıcıların %52'si ilgili maddeye "katılıyorum" şeklinde cevap vermiştir). Söz konusu program, yararlanıcıların kendi kültürlerini tanımalarında da önemli bir role sahiptir (%70 oranındaki yararlanıcı bu soruya "katılıyorum" şeklinde cevap vermiştir) Program ayrıca farklı kültürlerin tanınmasına da aracılık etmektedir (%86).

Tablo4.C.8 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program kendimi daha kolay ifade etmeme yardımcı oldu.		Bu program sayesinde kültürümüzü tanıtmaya fırsatı buldum.		Yabancı kültürlerle uyum sağlamakta zorlandım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	26	5%	21	4%	108	22%
Katılmıyorum	63	13%	54	11%	230	47%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	59	12%	66	14%	77	16%
Katılıyorum	226	47%	209	43%	59	12%
Kesinlikle katılıyorum	104	21%	129	27%	9	2%
Yanıtlamayan	8	2%	7	1%	3	1%
Toplam	486	100%	486	100%	486	100%

Tablo4.C.8'in işaret ettiği üzere program, yararlanıcıların kendilerini daha kolay ifade etmelerine (%68) ve kendi kültürümüzü tanıtmalarına (%70) fırsat vermiştir. Yararlanıcılar yabancı kültürlerle uyum sağlamakta da zorluk çekmemişlerdir denilebilir (%69).

Yararlanıcılara ait görüşlerden bu konuyla ilgili olanlara ilişkin birkaç örnek şöyledir:

"Yeni bir ülkeyi görme ve kültürlerini tanıma fırsatı buldum"

"Farklı kültürlerle beraber yaşamak..."

"Avrupa kültürü hakkında bilgi sahibi oldum, önemli bir hayat deneyimi kazandım..."

Tablo4.C.9 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde yabancı kültürlerle karşı önyargılarımı yendim.		Bu program sayesinde ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadeleyle olan inancım arttı.		Bu program sayesinde insanlara olan saygı ve hoşgörü düzeyim yükseldi.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	18	4%	56	12%	33	7%
Katılmıyorum	80	16%	61	13%	63	13%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	80	16%	95	20%	60	12%
Katılıyorum	196	40%	177	36%	223	46%
Kesinlikle katılıyorum	109	22%	92	19%	105	22%
Yanıtlamayan	3	1%	5	1%	2	0%
Toplam	486	100%	486	100%	486	100%

Hayatboyu Öğrenme Programı'nın gengel amaçları ile tutarlı olarak LdV-IVT/PLM programının önyargılar, ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadele konularında önemli katkılarından bahsedilebilir. Program ayrıca insanlara saygı ve hoşgörünün artmasında da etkili olmaktadır.

PROGRAMIN MESLEKİ, KİŞİSEL ve KURUMSAL GELİŞİME KATKISI

Araştırmanın bu bölümünde, programın, mesleki, kişisel ve kurumsal işbirliğine katkısı incelenmektedir.

Tablo4.C.10 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde mesleğimde ilerleyeceğime olan inancım arttı.		Bu programın hayatımın akışını değiştirdiğine inanıyorum.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	17	3%	18	4%
Katılmıyorum	44	9%	80	16%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	52	11%	87	18%
Katılıyorum	224	46%	200	41%
Kesinlikle katılıyorum	142	29%	97	20%
Yanıtlamayan	7	1%	4	1%
Toplam	486	100%	486	100%

Program kişilerin mesleklerinde ilerleyeceklerine olan inançlarını artırmada etkilidi. Nitekim buradan, programın, mesleğe yeni başlamış kişilerin mesleki gelecekleri ile ilgili yargılarını olumlu olarak etkilediği sonucu çıkarılabilir. Program bu kişiler için hayatlarının akışını değiştiren bir etkiye de sahip görünmektedir. %61 oranındaki yararlanıcı bu programın hayatlarının akışını değiştirdiğini söylemektedir:

“...vizyon sağladı”

“...değişik kültürler ve yaşamlar gördük. En önemlisi hayata bakış açım değişti”

“...ufkum genişledi”

Tablo4.C.11 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde sosyal hayatta daha etkin oldum.		Bu program sayesinde sosyal çevrem genişledi.		Bu program sayesinde kendime olan güvenim arttı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	16	3%	10	2%	16	3%
Katılmıyorum	62	13%	36	7%	42	9%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	60	12%	42	9%	50	10%
Katılıyorum	238	49%	250	51%	232	48%
Kesinlikle katılıyorum	106	22%	143	29%	137	28%
Yanıtlamayan	4	1%	5	1%	9	2%
Toplam	486	100%	486	100%	486	100%

Programın sosyal hayat ve çevre ile özgüveni artırma gibi alanlardaki etkisinin incelendiği bu aşamada %71 oranındaki yararlanıcının sosyal hayatta daha etkin olduklarını, %80'inin sosyal çevresini genişlettiğini ve %76'sının kendilerine güvenlerinin arttığını belirttikleri görülmektedir. Nitekim programın yararlarına ilişkin görüşlerinin içinde "güven" kelimesi geçenlerin sayısı 92'dir (araştırmaya katılanların yaklaşık %19'u). Bu görüşlerden bazıları aşağıda verilmektedir:

"Kendine güven, daha kolay iletişim, yurt dışı tecrübesi"

"Yurtdışındaki meslektaşlarımla iletişim, kendime güven, meslektaşlarımdan artı bir yetenek"

"İş imkanlarım arttı, farklı kültürle tanıştım, kendime olan güvenim ve bir sonraki projeler için güvenim arttı"

"AB çalışma şartlarını öğrendim, mesleki deneyimim arttı, kendime güvenim arttı"

"...kendime olan özgüvenim arttı..."

"Bilgi, güven, motivasyon"

"Değişik kültür, kendien güven, iletişim"

"..., grup çalışması, kendine güven"

"Özgüven, cesaret, başarı"

Bir sonraki tabloda ise programın yabancı dil becerileri ve yeni bir yabancı dil öğrenme motivasyonlarına ilişkin görüşler yer almaktadır.

Tablo4.C.12 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde yabancı dil becerilerim arttı.		Bu programa katıldıktan sonra yeni bir yabancı dil öğrenmeye karar verdim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	8	2%	11	2%
Katılmıyorum	34	7%	68	14%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	65	13%	65	13%
Katılıyorum	260	53%	230	47%
Kesinlikle katılıyorum	115	24%	109	22%
Yanıtlamayan	4	1%	3	1%
Toplam	486	100%	486	100%

Yabancı dil becerilerini artırmada ve yeni bir yabancı dil öğrenmeye motive etmede program etkili olmuştur. Yararlanıcıların programın dil öğretimine daha fazla önem vermesi gerektiği konusunda görüşleri bulunmaktadır. faydalarına ilişkin görüşlerinde içinden yabancı idle ilişkin olanlardan bazıları şöyledir:

“Dil konusunda daha hassas davranılabilir...”

“Dil eğitime ağırlık verilmeli...”

Tablo4.C.13 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bilgilerimin gittiğim ülkelerdeki meslektaşlarım kadar güncel olduğunu gördüm.		LdV tecrübem sayesinde alanımdaki konularda bilgilerimi güncelledim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	15	3%	16	3%
Katılmıyorum	41	7%	35	7%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	74	10%	51	10%
Katılıyorum	235	22%	105	22%
Kesinlikle katılıyorum	118	56%	270	56%
Yanıtlamayan	3	2%	9	2%
Toplam	486	100%	486	100%

Yararlanıcıların mesleki gelişimleri ile ilgili soruları içermektedir. Buna göre yararlanıcılar gittikleri ülkelerdeki meslektaşları kadar güncel bilgiye sahip olduklarını belirtmişlerdir. Ayrıca yararlanıcıların %73'ü alanlarındaki konularda bilgilerini güncellediklerini de belirtmektedirler. Nitekim LdV-IVT/PLM, mesleğe ilişkin bilgilerin paylaşıldığı, eğitim sistemleri ve eğitim süreçlerinin gözlenmesine de imkan veren bir programdır.

Tablo4.C.14 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	LdV tecrübem sayesinde mesleğimde kullanabileceğim farklı yöntemleri öğrendim.		Farklı bir kültürde bulunmak mesleki yeterliklerimi artırdı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	15	3%	12	2%
Katılmıyorum	42	9%	45	9%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	61	13%	55	11%
Katılıyorum	256	53%	270	56%
Kesinlikle katılıyorum	104	21%	96	20%
Yanıtlamayan	8	2%	8	2%
Toplam	486	100%	486	100%

Tablo4.C.14'ün işaret ettiği gibi LdV- IVT/PLM, yararlanıcıların doğrudan mesleki gelişimlerine hizmet eden ve mesleklerinde kullanabilecekleri yöntemleri öğrenmelerine fırsat veren bir programdır. LdV tecrübeleri sayesinde farklı yöntemleri öğrendiklerini belirten yararlanıcıların oranı %74'tür. Mesleki yeterliklerinin bu program sayesinde arttığını söyleyen yararlanıcıların oranı ise %76'dır.

Yararlanıcılardan, programın kendilerine fayda sağlayan yönlerine ilişkin maddeye alınan cevapların çoğunda da mesleki yeterliklerinin gelişmiş olmasına atıfta bulunmaktadır:

"Mesleki bilgimi geliştirdi, yeni teknolojileri görme imkanım oldu..."

"Meslekle ilgili becerilerim arttı, ufku genişledi..."

"Tecrübe, farklı iş ortamı..."

"Mesleki bilginin artması, yurtdışı tecrübesi, yeni projeler için düşünme imkanı..."

"Meslek gelişimi, farklı yaklaşımlar, sosyal etkileşim"

Tablo4.C.15 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	LdV projesi, dil öğrenme konusundaki motivasyonumu artırdı.		LdV tecrübem sayesinde yurtdışında çalışmakta zorluk çekmeyeceğimi gördüm.		LdV tecrübem sonrasında gelecekle ilgili beklentilerim yükseldi.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	10	2%	13	3%	10	2%
Katılmıyorum	16	3%	25	5%	27	6%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	33	7%	67	14%	49	10%
Katılıyorum	234	48%	247	51%	242	50%
Kesinlikle katılıyorum	186	38%	125	26%	146	30%
Yanıtlamayan	7	1%	9	2%	12	2%
Toplam	486	100%	486	100%	486	100%

LdV-IVT/PLM projeye katılanların dil öğrenme motivasyonlarında ve gelecek beklentilerini yükseltmede de de olumlu katkılara sahiptir. Şöyle ki bu proje ile dil öğrenme konusundaki motivasyonları artanların oranı %86, bu proje ile gelecekle ilgili beklentilerini yükseltenlerin oranı ise %80'dir. Programın farklı kültürlerle iletişimin yanı sıra ülkemiz dışında da çalışma imkanlarını görme açısından önemi büyüktür. Bu anlamda %77 oranındaki yararlanıcı yurt dışında çalışmakta bir zorluk çekmeyeceklerini gördüklerini ifade etmektedirler.

PROGRAM SÜRECİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLER

Araştırmanın bu bölümünde yararlanıcıların program sürecine ilişkin görüşleri değerlendirilmektedir.

Tablo4.C.16 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Proje uygularken takım çalışması yapmakta zorlandık.		Projenin uygulanması esnasında Ulusal Ajans'tan kaynaklanan bürokratik engellerle karşılaştık.		Projenin uygulanması esnasında kurumumuz içinde görevlendirmelere ilişkin çatışmalar yaşandı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	113	23%	117	24%	121	25%
Katılmıyorum	212	44%	214	44%	206	42%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	23	5%	94	19%	67	14%
Katılıyorum	55	11%	37	8%	52	11%
Kesinlikle katılıyorum	77	16%	17	3%	31	6%
Yanıtlamayan	6	1%	7	1%	9	2%
Toplam	486	100%	486	100%	486	100%

Tablo4.C.16'ya göre projelerin yürütülmesi esnasında takım çalışması yapmakta zorlanmadıklarını ifade eden yararlanıcıların oranı %67'dir. Ulusal Ajans'tan kaynaklanan bürokratik engellerle karşılaşmadıklarını söyleyen yararlanıcılar ise %68 oranındadır.

Tablo4.C.17 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Projeye ayırdığım vakit yüzünden başka işlerimde ciddi aksamalar oldu.		Kurumum projedeki rolüme ve emeklerime değer verdi.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	139	29%	38	8%
Katılmıyorum	223	46%	37	8%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	58	12%	66	14%
Katılıyorum	47	10%	229	47%
Kesinlikle katılıyorum	11	2%	109	22%
Yanıtlamayan	8	2%	7	1%
Toplam	486	100%	486	100%

Projenin yararlanıcıların diğer işleri ile ilgili aksamalara neden olmadığı (%75) ve emeklerine kurumlarınca değer verildiği görülmektedir.

PROGRAMIN AVRUPA BİRLİĞİ ÜYELİĞİ FİKRİNDEKİ DEĞİŞİME KATKISI

Araştırma ile Programların Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği konusunda görüşlerini olumlu olarak değiştirip değiştirmediği de sınıanmıştır.

Tablo4.C.18 Programın AB Üyeliği Fikrindeki Değişime Katkısı

Yanıtlar	Bu programa katıldıktan sonra Türkiye'nin AB üyeliği konusundaki görüşlerim olumlu olarak değişti.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	27	6%
Katılmıyorum	61	13%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	99	20%
Katılıyorum	204	42%
Kesinlikle katılıyorum	91	19%
Yanıtlamayan	4	1%
Toplam	486	100%

Tablo4.C.18, LdVIVT/PLM tecrübesinden sonra Avrupa Birliği konusundaki fikirleri olumlu yönde değişen yararlanıcı oranının %61 olduğunu göstermektedir. Bu durum, LdV-IVT/PLM yararlanıcıların Avrupa Birliği hakkındaki algılarını, düşüncelerini etkileyebildiğini göstermektedir. Ancak bu konudaki fikirlerinin değişip değişmediği konusunda hem katılmaya, hem katılmamaya eşit uzaklıkta olanlar da mevcuttur (%20). Bu noktada proje içeriklerinde Avrupa Birliği hedeflerine ve Avrupa boyutuyla birlikte Avrupa Birliği fikrine de vurgu yapan noktaların ön planda tutulmaya çalışılması önem arz etmektedir.

D. LDV-YENİLİK TRANSFERİ

Yenilik Transferi projeleri, mesleki eğitim ve öğretimi geliştirmek amacıyla daha önce yapılan Leonardo da Vinci veya daha başka yenilikçi proje sonuçlarının ya da çıktıların yeni ülkeler ya da sektörlere transfer edilmesi amacı ile çok ortaklı projelerdir. Bu projeler hedef kitleye ya da sektöre için yenilikçi imkanları, araç ve yöntemleri kazandırır.

Yenilik Transferleri kapsamında kendilerine anket gönderilen yararlanıcıların 28'inden cevap alınmış, boş ve mükerrer girişler ayıklandıktan sonra kalan 20 giriş değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

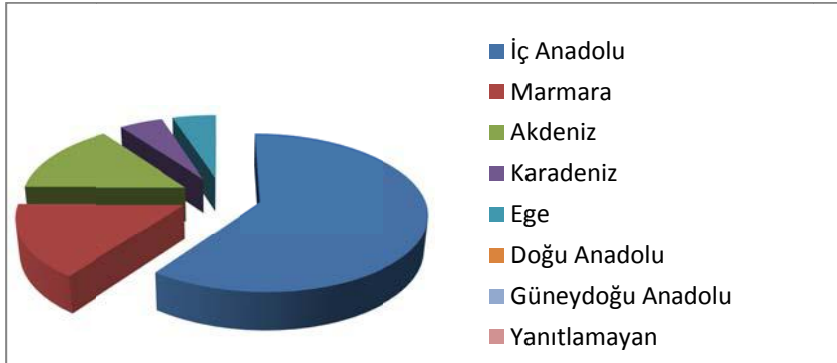
KURUM PROFİLİ

Kurum Profili boyutunda, faaliyete katılan kurumun bulunduğu bölge ve yerleşim yeri ile kurumun türüne ilişkin bulgular ve yorumlara yer verilmektedir.

Tablo4.D.1Proje Yapan Kurumun Bulunduğu Bölge

Kurumun Bölgesi	Yararlanıcı Sayısı	Oran
İç Anadolu	12	60%
Marmara	3	15%
Akdeniz	3	15%
Karadeniz	1	5%
Ege	1	5%
Doğu Anadolu	0	0%
Güneydoğu Anadolu	0	0%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	20	100%

Araştırmaya katılan 20 yararlanıcıdan %60'ı İç Anadolu, %15'i Marmara ve Akdeniz, %5'i Karadeniz, 5%'i Ege Bölgesi'ndendir. Bu veriye ilişkin şekil şöyledir:

Şekil4.D.1 Proje Yapan Kurumun Bulunduğu Bölge

Kurum Profili boyutunda araştırmaya katılan yararlanıcılardan, ayrıca, kurumlarının bulunduğu yerleşim yerini işaretlemeleri istenmiştir. Söz konusu maddeye ilişkin dağılım Tablo4.D.2'de ve Şekil4.D.2'de gösterilmektedir.

Tablo4.D.2 Proje Yapan Kurumun Bulunduğu Yerleşim Yeri

Yerleşim yeri	Yararlanıcı Sayısı	Oran
İl (Merkez ilçeler dahil)	20	100%
İlçe	0	0%
Belde	0	0%
Diğer	0	0%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	20	100%

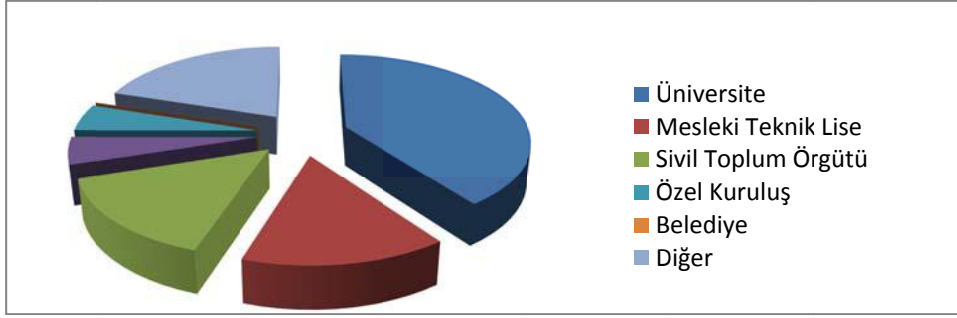
Proje yapan kurumların tamamı il merkezlerindedir.

Araştırmaya katılan yararlanıcıların kurum türlerine ilişkin dağılım ise şu şekildedir:

Tablo4.D.3 Proje Yapan Kurumun Türü

Kurum türü	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Üniversite	8	40%
Mesleki Teknik Lise	3	15%
Sivil Toplum Örgütü	3	15%
Milli Eğitim Müdürlüğü	1	5%
Özel Kuruluş	1	5%
Belediye	0	0%
Diğer	4	20%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	20	100%

Aşağıda bu boyuta ilişkin dağılım grafik yardımıyla gösterilmektedir:

Şekil4.D.2 Proje Yapan Kurumun Türü

Yenilik Transferi yararlanıcılarından araştırmaya katılanların çoğunluğu üniversitelerden ve mesleki teknik liselerdendir.

Raporun devam eden bölümlerinde, programın yurtdışı tecrübe imkanı sunma, kendini ve kendi kültürünü tanıma ve tanıtmaya, mesleki, kişisel ve kurumsal gelişim alanlarındaki katkıları incelenmiş, proje sürecine ve Avrupa Birliği fikrindeki değişime yönelik sorulara verilen cevaplar irdelenmiştir.

PROGRAMIN YURTDIŞI TECRÜBE FIRSATI SUNMAYA KATKISI

Araştırmada programlar arasındaki ortak boyutlardan biri programın yurtdışı tecrübe fırsatı sunmaya katkısıdır. Bu boyut altında, yararlanıcılara, bu program olmasaydı bile yurtdışındaki meslektaşlarıyla işbirliği yapmayı planlama ve meslektaşlarıyla birlikte çalışma imkânı bulma konusundaki görüşleri sorulmuştur. Alınan cevaplar aşağıdaki şekilde gruplandırılmaktadır:

Tablo4.D.4 Programın Yurtdışı Tecrübe Fırsatı Sunmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program olmasaydı bile yurt dışındaki meslektaşlarımla işbirliği yapmayı planlıyordum.		Bu program olmasaydı, yurt dışındaki meslektaşlarımla birlikte çalışma imkanı bulamazdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	1	5%	0	0%
Katılmıyorum	3	15%	4	20%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	4	20%	8	40%
Katılıyorum	12	60%	6	30%
Kesinlikle katılıyorum	0	0%	2	10%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	20	100%	20	100%

Yukarıdaki tablodan görüleceği üzere Yenilik Trnasferi projeleri olmsaydı bile meslektaşları ile işbirliği yapmayı planlayan yararlanıcıların oranı %60'dır. Bu durum yararlanıcıların yurt dışı tecrübe konusundaki niyetlerini göstermesi açısından önemlidir. Nitekim %40 oranındaki yararlanıcı, yurt dışındaki meslektaşlarla çalışma niyetlerinin Yenilik Transferi projeleri olmasaydı gerçekleşmeyeceğini belirtmektedir. Bu görüşe eşit mesafede olanların oranı da yüksek bulunmuştur (%40).

Yenilik Transferi projelerinin yurt dışındaki günlük yaşamı tanıma konusundaki işlevi Leonardo da Vinci Programı'nın diğer faaliyetlerine oranla düşük bulunmuştur (%50).

Tablo4.D.5 Programın Yurtdışı Tecrübe Fırsatı Sunmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu programdan önce de yurt dışına çıkıyordum.		Bu program sayesinde yurt dışındaki günlük yaşamı tanıdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	3	15%	5	25%
Katılmıyorum	3	15%	4	20%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	0	0%	1	5%
Katılıyorum	8	40%	8	40%
Kesinlikle katılıyorum	6	30%	2	10%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	20	100%	20	100%

Tablo4.D.5'e göre yararlanıcıların pekçoğu programdan önce de yurt dışına çıkmaktadır; yararlanıcıların yarısı programın yurt dışındaki günlük hayatı tanıma konusunda fırsatlar sunduğu belirtmektedirler.

PROGRAMIN KENDİNİ, KENDİ KÜLTÜRÜNÜ TANIMA VE TANITMAYA KATKISI

Kültürel iletişime ilişkin bu boyutta yararlanıcılara yöneltilen 9 soru ile programın kendini ve kendi kültürünü tanıma ve tanıtma katkıları ölçülmeye çalışılmıştır. Bu boyuta ilişkin maddeler, "Bu program sayesinde kendimi tanıdım", "Bu program sayesinde kendi kültürümü daha iyi tanıdım", "Bu program sayesinde yabancı kültürleri tanıdım", "Bu program kendimi daha kolay ifade etmeme yardımcı oldu", "Bu program sayesinde kültürümüzü tanıtmaya fırsatı buldum", "Yabancı kültürlerle uyum sağlamakta zorlandım", "Bu program sayesinde yabancı kültürlerle karşı önyargılarımı yendim", "Bu program sayesinde ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadelede olan inancım arttı" ve "Bu program sayesinde insanlara olan saygı ve hoşgörü düzeyim yükseldi" şeklinde ifadelendirilmiştir. Aşağıda yer alan tablolar bu boyuttaki sonuçları içermektedir:

Tablo4.D.6 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde kendimi tanıdım.		Bu program sayesinde kendi kültürümü daha iyi tanıdım.		Bu program sayesinde yabancı kültürleri tanıdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	1	5%	1	5%	0	0%
Katılmıyorum	4	20%	4	20%	2	10%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	6	30%	2	10%	1	5%
Katılıyorum	4	20%	12	60%	12	60%
Kesinlikle katılıyorum	5	25%	1	5%	5	25%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%	0	0%
Toplam	20	100%	20	100%	20	100%

Tablonun işaret ettiği üzere Yenilik Transferi projeleri yararlanıcıların kendilerini ve kendi kültürlerini tanımalarını sağlamaktadır denilebilir. Ancak bu iki maddeye kıyasla programın yabancı kültürleri tanıma konusunda daha etkili olduğu söylenebilir. Nitekim bu maddeye yararlanıcıların %85'i "katılıyorum" şeklinde cevap vermektedir.

Tablo4.D.7 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program kendimi daha kolay ifade etmeme yardımcı oldu.		Bu program sayesinde kültürümüzü tanıtmaya fırsatı buldum.		Yabancı kültürlerle uyum sağlamakta zorlandım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	1	5%	0	0%	6	30%
Katılmıyorum	3	15%	3	15%	11	55%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	3	15%	2	10%	2	10%
Katılıyorum	12	60%	11	55%	0	0%
Kesinlikle katılıyorum	1	5%	4	20%	1	5%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%	0	0%
Toplam	20	100%	20	100%	20	100%

Yararlanıcıların %65'inin kendilerini eskiye kıyasla daha kolay ifade ettikleri Tablodan görülmektedir. Bununla birlikte yararlanıcılardan %85'i yabancı kültürlerle uyum sağlamakta zorlanmamışlar ve %75'i de programlar sayesinde kendi kültürümüzü tanıtmaya fırsatı bulmuşlardır.

Tablo4.D.8 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde yabancı kültürlerle karşı önyargılarımı yendim.		Bu program sayesinde ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadeleyle olan inancım arttı.		Bu program sayesinde insanlara olan saygı ve hoşgörü düzeyim yükseldi.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	2	10%	3	15%	0	0%
Katılmıyorum	5	25%	5	25%	4	20%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	7	35%	2	10%	2	10%
Katılıyorum	4	20%	9	45%	12	60%
Kesinlikle katılıyorum	2	10%	1	5%	2	10%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%	0	0%
Toplam	20	100%	20	100%	20	100%

Hayatboyu Öğrenme Programı'nın genel amaçlarına Yenilik Transferi projelerinin katkısının irdelendiği bu bölümde, programın yabancı kültürlerle karşı önyargıların yenilmesinde nispeten düşük bir rol sahip olduğu, buna karşın ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile olan mücadeleyle inanç ve insanlara olan saygı ve hoşgörü düzeyinde olumlu etkilerinin olduğu görülmektedir. Nitekim yararlanıcılardan bazıları programın kendilerine olan faydalarını açıklarken saygı, güven gibi kelimeleri kullanmışlardır.

PROGRAMIN MESLEKİ, KİŞİSEL ve KURUMSAL GELİŞİME KATKISI

Araştırmanın bu bölümünde, programın, mesleki, kişisel ve kurumsal işbirliğine ne yönde katkı sağladığına bakılmaktadır.

Tablo4.D.9 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde ilerleyeceğime olan inancım arttı.		Bu programın hayatımın akışını değiştirdiğine inanıyorum.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	2	10%
Katılmıyorum	2	10%	5	25%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	2	10%	3	15%
Katılıyorum	11	55%	9	45%
Kesinlikle katılıyorum	5	25%	1	5%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	20	100%	20	100%

Program kişilerin mesleklerinde ilerleyeceklerine olan inançlarının artmasında etkilidir (%80). Yararlanıcıların yarısı ise Yenilik Transferi projelerinin hayatlarını değiştirdiğine inanmaktadır. Nitekim, tüm diğer programlarda olduğu gibi, Yenilik Transferinde de uluslar arası işbirlikleri kişilerin mesleki yaşantılarına farklı boyular kazandırabilmektedir.

“İşçevremin gelişmesine katkı sağladı”

“Prestijim arttı, uluslar arası ilişkilerim arttı”

Tablo4.D.10 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde sosyal hayatta daha etkin oldum.		Bu program sayesinde sosyal çevrem genişledi.		Bu program sayesinde kendime olan güvenim arttı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	2	10%	0	0%	1	5%
Katılmıyorum	3	15%	3	15%	2	10%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	3	15%	2	10%	3	15%
Katılıyorum	9	45%	11	55%	10	50%
Kesinlikle katılıyorum	3	15%	4	20%	4	20%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%	0	0%
Toplam	20	100%	20	100%	20	100%

Tablo4.D.10'dan programın sosyal bağlantıları kuvvetlendirme ve sosyal hayatta etkin olma yönündeki desteklerine işaret etmektedir. Şöyle ki bu program ile sosyal çevrelerinin geliştiğini söyleyenlerin oranı %75 ve sosyal hayatta daha etkin olduklarını söyleyenlerin oranı ise %60'tır. Program ayrıca kişilerin özgüvenlerinin gelişmesinde de rol oynamaktadır (%70 oranındaki yararlanıcı bu soruya "katılıyorum" şeklinde cevap vermiştir).

Devam eden bölümde yabancı dil becerileri ve yeni bir yabancı dil öğrenme konusundaki yararlanıcı görüşleri incelenmektedir.

Tablo4.D.11 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde yabancı dil becerilerim arttı.		Bu programa katıldıktan sonra yeni bir yabancı dil öğrenmeye karar verdim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	1	5%	2	10%
Katılmıyorum	1	5%	4	20%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	4	20%	7	35%
Katılıyorum	9	45%	6	30%
Kesinlikle katılıyorum	5	25%	1	5%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	20	100%	20	100%

Programın, yararlanıcıların yabancı dil becerilerini geliştirmeye katkısı yüksektir (%70). Ancak yeni bir dil öğrenmeye karar verenlerin oranı nispeten düşük bulunmuştur (%35).

Tablo4.D.12 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bilgilerimin gittiğim ülkelerdeki meslektaşlarım kadar güncel olduğunu gördüm.		LdV - VetPro tecrübem sayesinde alanımdaki konularda bilgilerimi güncelledim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	0	0%
Katılmıyorum	0	0%	2	10%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	1	5%	2	10%
Katılıyorum	11	55%	13	65%
Kesinlikle katılıyorum	8	40%	3	15%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	20	100%	20	100%

Tablo4.D.12, yararlanıcıların bilgilerinin gittikleri ülkelerdeki meslektaşları kadar güncel olduğunu düşündüklerini (bu soruya “katılıyorum” şeklinde cevap veren yararlanıcıların oranı %95) ve aynı zamanda alanlarındaki konularda bilgilerini güncellediklerini göstermektedir (%80 oranındaki yararlanıcı bu maddeye “katılıyorum” olara cevap vermiştir).

Tablo4.D.13 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	LdV tecrübem sayesinde mesleğimde kullanabileceğim farklı yöntemleri öğrendim.		LdV tecrübem sayesinde mesleğimde farklı öğretim yöntemleri denedim.		Farklı bir kültürde bulunmak mesleki yeterliklerimi artırdı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	0	0%	1	5%
Katılmıyorum	0	0%	1	5%	2	10%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	2	10%	2	10%	1	5%
Katılıyorum	13	65%	12	60%	13	65%
Kesinlikle katılıyorum	5	25%	5	25%	3	15%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%	0	0%
Toplam	20	100%	20	100%	20	100%

Programın önemli yararlarından biri de yararlanıcılara kullanabilecekleri farklı yöntemleri tanıtmaları ve mesleki yeterliklerini artırmasıdır. Aynı zamanda öğrenilen farklı yöntemlerin uygulamaya geçmesi de programın somut katkılarına işaret etmektedir.

Tablo4.D.14 Programın Mesleki, Kişisel ve Kurumsal Gelişime Katkısı

Yanıtlar	LdV projesi, dil öğrenme konusundaki motivasyonumu artırdı.		LdV tecrübem sayesinde yurt dışında çalışmakta zorluk çekmeyeceğimi gördüm.		LdV projesi projeye katılanların gelecekle ilgili beklentilerini yükseltti.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	1	5%	1	5%	0	0%
Katılmıyorum	2	10%	0	0%	3	15%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	4	20%	3	15%	2	10%
Katılıyorum	10	50%	10	50%	13	65%
Kesinlikle katılıyorum	3	15%	6	30%	2	10%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%	0	0%
Toplam	20	100%	20	100%	20	100%

Tablo4.D.14 ise projeye katılan yararlanıcıların dil öğrenme konusundaki motivasyonlarının güçlendiğine (%65) işaret etmektedir. Yurt dışında çalışmakta zorluk çekilmeyeceğinin tecrübe edilmesi ve programın mesleki, sosyal ve kültürel katkıları sayesinde yararlanıcıların gelecekle ilgili beklentilerini artırdığını söylemek olasıdır.

PROGRAM SÜRECİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLER

Bu boyutta yararlanıcıların program sürecine ilişkin görüşleri sorulmuştur.

Tablo4.D.15 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Proje uygularken takım çalışması yapmakta zorlandık.		Projenin uygulanması esnasında Ulusal Ajans'tan kaynaklanan bürokratik engellerle karşılaştık.		Projenin uygulanması esnasında kurumumuz içinde görevlendirmelere ilişkin çatışmalar yaşandı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	3	15%	4	20%	9	45%
Katılmıyorum	9	45%	7	35%	0	0%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	2	10%	5	25%	1	5%
Katılıyorum	5	25%	2	10%	3	15%
Kesinlikle katılıyorum	1	5%	2	10%	7	35%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%	0	0%
Toplam	20	100%	20	100%	20	100%

Tablodan görüleceği üzere, %60 oranındaki yararlanıcı takım çalışması yapmakta zorlanmadıklarını söylemektedirler. %55 oranındaki yararlanıcı da Ulusal Ajans kaynaklı bürokratik engellerle karşılaşmadığını dile getirmektedir. Ancak her iki maddede aksi görüş bildiren %30 ve %20'lik yararlanıcı kitlesi dikkat çekicidir. Buna mukabil yararlanıcıların yarısı kurum içinde görevlendirmelere ilişkin sorun yaşadığını belirtmektedir.

Tablo4.B.16 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Yenilik Transferi projesi hazırlamak zordur.		Yenilik Transferi projesi için ortak bulmak zor bir süreç değildir.		Yenilik Transferi projesinin faaliyetlerini gerçekleştirmek zor değildir.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	2	10%	0	0%	1	5%
Katılmıyorum	2	10%	4	20%	7	35%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	5	25%	5	25%	3	15%
Katılıyorum	7	35%	10	50%	8	40%
Kesinlikle katılıyorum	4	20%	1	5%	1	5%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%	0	0%
Toplam	20	100%	20	100%	20	100%

Bu tablo, Yenilik transferi projesinin hazırlanmasının zor olduğunu düşünenlerin oranını %55 olarak göstermektedir. Ayrıca yararlanıcıların %55'i ortak bulma konusunda zorlanmadıklarını ve %45'inin proje faaliyetlerini gerçekleştirmenin zor olmadığını düşündüklerini görülmektedir.

Tablo4.D.15 ve Tablo4.D.16'daki maddeler karşılaştırıldığında Yenilik Transferi projelerinin hazırlanması, faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi gibi konularda yararlanıcıların yönlendirme ve desteğe ihtiyaç duydukları yorumu yapılabilir.

Tablo4.D.17 Program Sürecine İlişkin Görüşler

Yanıtlar	Kurumum projedeki rolüme ve emeklerime değer verdi.		Projeye ayırdığım vakit yüzünden başka işlerimde ciddi aksamalar oldu.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	1	5%
Katılmıyorum	0	0%	5	25%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	6	30%	4	20%
Katılıyorum	11	55%	8	40%
Kesinlikle katılıyorum	3	15%	2	10%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	20	100%	20	100%

Yararlanıcılardan, kurumlarının projedeki rol ve emeklerine değer verdiğini gösterenlerin oranı %70'tir. Öte yandan projeye ayrılan vaktin diğer işlerinde aksamalara yol açtığını düşünenler ise yararlanıcıların yarısıdır.

PROGRAMIN AVRUPA BİRLİĞİ ÜYELİĞİ FİKRİNDEKİ DEĞİŞİME KATKISI

Araştırma ile Programların Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği konusunda görüşlerini olumlu olarak değiştirip değiştirmediği de sınınmıştır.

Tablo4.D.18 Programın AB Üyeliği Fikirindeki Değişime Katkısı

Yanıtlar	Bu programa katıldıktan sonra Türkiye'nin AB üyeliği konusundaki görüşlerim olumlu olarak değişti.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	1	5%
Katılmıyorum	2	10%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	4	20%
Katılıyorum	13	65%
Kesinlikle katılıyorum	0	0%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	20	100%

Tablo4.D.18, LdV Yenilik Transferi projesi ile Avrupa Birliği konusundaki fikirleri olumlu yönde değişen yararlanıcı oranının %65 olduğunu göstermektedir. Bu durum, Yenilik Transferi'nin yararlanıcıların Avrupa Birliği hakkındaki algılarını, düşüncelerini etkileyebildiğini göstermektedir.

5. ORTAK KONULU PROGRAM

Program kapsamında başlıca 4 ana faaliyette merkezi projeler hazırlanabilmektedir. Bu alanlar Hayatboyu Öğrenmede Politika Geliştirme, Diller, Bilgi İletişim Teknolojileri ve Sonuçların Kullanımı ve Yaygınlaştırılmasıdır. Program altında bulunan faaliyetlerden sadece Çalışma Ziyaretleri ülke merkezli olarak yürütülmektedir.

Aşağıdaki bölümde, Ortak Konulu Program / Çalışma Ziyaretleri için yapılan değerlendirmelere yer verilmiştir.

A. ÇALIŞMA ZİYARETLERİ

Çalışma Ziyaretleri'nin amacı katılımcı ülkeler için ortak fayda alanlarından karar vericiler ve eğitim uzmanları arasında özellikle okul öncesi, ilköğretim veya genel, teknik ve mesleki orta eğitim alanlarında bilgi ve deneyim alışverişini kolaylaştırmaktır. Ziyaretler katılımcıların başka yerde benimsenen yaklaşımları dikkate almalarına yardımcı olur ve eğitimde karar alıcılara tüm Avrupa'daki eğitim ile ilgili güncel bilgi sağlar.

Çalışma Ziyaretleri kapsamında 2008 yılında faaliyete katılan yararlanıcılara Çalışma Ziyaretleri Anket Formu gönderilmiştir. Toplam 97 adet anket formu geri alınmış ve mükerrer ve boş girişler ayıklandıktan sonra 90 adet anket formu değerlendirmeye alınmıştır.

Anketin çeşitli boyutlardaki maddelerine ilişkin değerlendirmeler aşağıda sunulmaktadır.

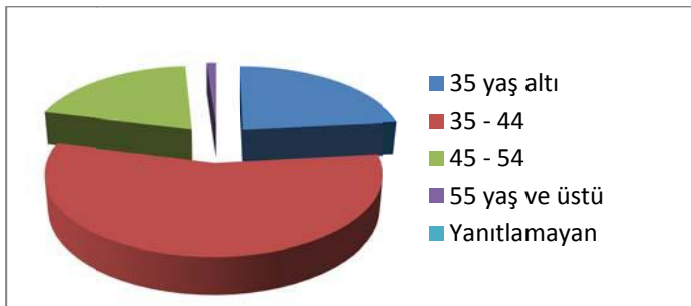
YARARLANICI PROFİLİ

Yararlanıcı Profili boyutunda, faaliyete katılanların yaş ve cinsiyet dağılımları ile görev yaptıkları kurumun türüne ve bölgesine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Tablo5.A.1 Yararlanıcının Yaşı

Yaş Grubu	Yararlanıcı Sayısı	Oran
35 yaş altı	21	23%
35 - 44	50	56%
45 - 54	18	20%
55 yaş ve üstü	1	1%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	90	100%

Tablo5.A.1'den görüleceği üzere yararlanıcıların %23'ü 35 yaş altında, %50'si 35–44 yaş arasında ve %20'si 45–54 yaş arasındadır. Bulguya ilişkin grafik Şekil5.A.1'de sunulmaktadır:

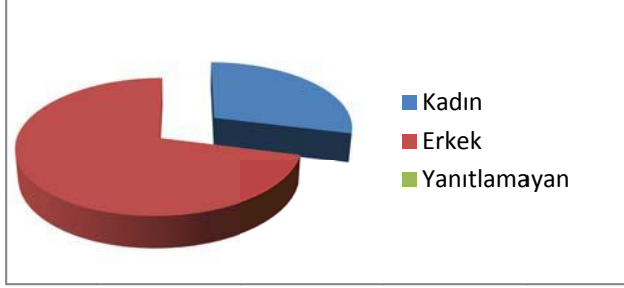

Şekil5.A.1 Yararlanıcının Yaşı

Yararlanıcıların cinsiyet dağılımları ise Tablo5.A.2’de gösterilmiştir.

Tablo5.A.2 Yararlanıcının Cinsiyeti

Yaş Grubu	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Kadın	26	29%
Erkek	64	71%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	90	100%

Şekil5.A.2.Yararlanıcının Cinsiyeti

Yukarıdaki verilerden görüleceği üzere Çalışma Ziyaretleri ile ilgili ankete katılan yararlanıcıların %29’u kadın, %71’i erkektir.

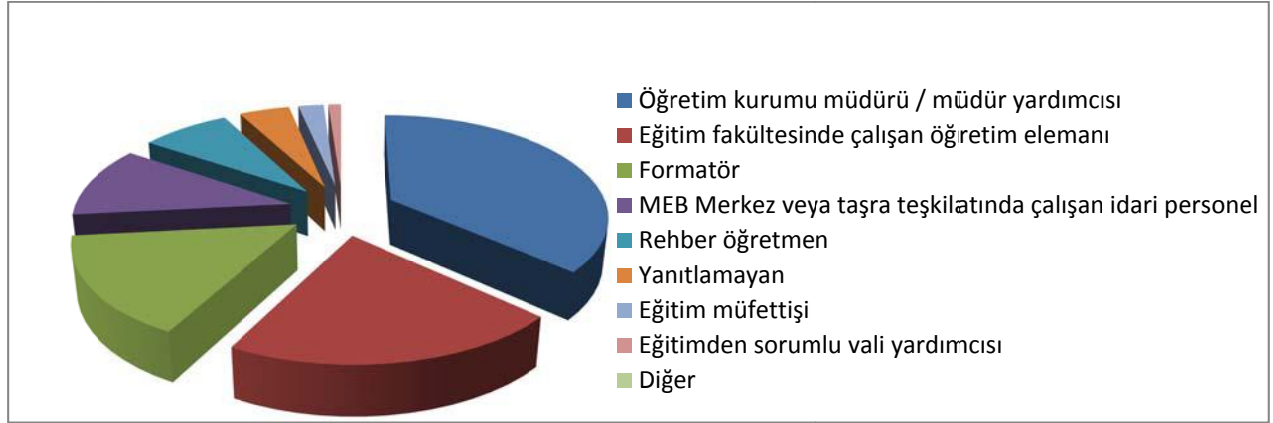
Yararlanıcının görev profile ve görev yapılan kurumun türüne ilişkin bilgiler ile görev yapılan kurumun bulunduğu bölgeye ilişkin veri şöyledir:

Tablo5.A.3 Yararlanıcının Görev Profili

Görev Profili	Yararlanıcı Sayısı	Oran
Öğretim kurumu müdürü / müdür yardımcısı	33	37%
Eğitim fakültesinde çalışan öğretim elemanı	19	21%
Formatör	14	16%
MEB Merkez veya taşra teşkilatında çalışan idari personel	10	11%
Rehber öğretmen	7	8%
Eğitim müfettişi	2	2%

Eğitimden sorumlu vali yardımcısı	1	1%
Yanıtlamayan	4	4%
Diğer	0	0%
Toplam	90	100%

Tabloya göre araştırmaya katılanların büyük çoğunluğu öğretim kurumlarında müdür veya müdür yardımcısı olarak çalışan kişiler (%37) ve eğitim fakültesinde çalışan öğretim elemanlarından oluşmaktadır (%216). Çalışma Ziyaretleri kapsamında faaliyete katılabilecek diğer yararlanıcı profilleri düşünüldüğünde (eğitimden sorumlu vali yardımcısı, eğitim müfettişleri, MEB merkez veya taşra teşkilatında çalışan idari personel... gibi), Tablo5.A.3'ün görev alanlarında yaygınlaşmayı sağladığı söylenebilir.

Şekil5.A.3.Yararlanıcının Görev Profili

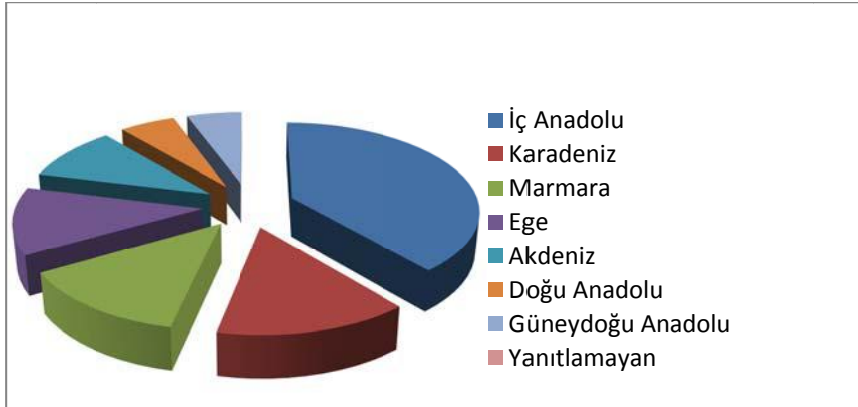
Yararlanıcının Profili boyutunda sorulan diğer sorular görev yapılan kurumun bulunduğu bölge ve yerleşim yerine ilişkindir.

Tablo5.A.4 Görev Yapılan Kurumun Bölgesi

Görev Bölgesi	Yararlanıcı Sayısı	Oran
İç Anadolu	35	39%
Karadeniz	13	14%
Marmara	12	13%
Ege	11	12%
Akdeniz	9	10%
Doğu Anadolu	5	6%
Güneydoğu Anadolu	5	6%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	90	100%

Yukarıdaki tabloya göre araştırmaya katılan yararlanıcılardan %39'u İç Anadolu, %14'ü Karadeniz, %13'ü Marmara, %12'si Ege, %10'u Akdeniz, %6'sı Doğu Anadolu ve %6'sı da Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde görev yapmaktadır.

Bu maddeye ilişkin grafik Şekil5.A.4'te verilmektedir:

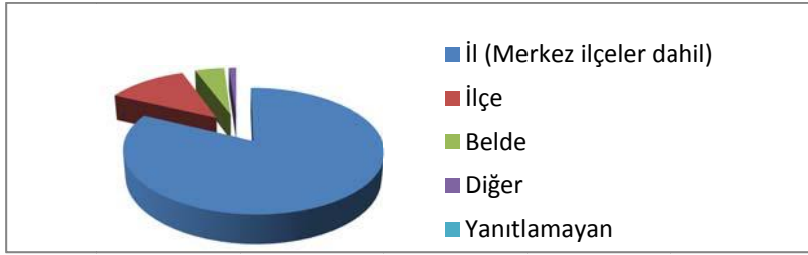
Şekil5.A.4 Görev Yapılan Kurumun Bölgesi

Bu boyuttaki diğer madde görev yapılan kurumun yerleşim yerine ilişkindir.

Tablo5.A.5 Görev Yapılan Yerleşim Yeri

Yerleşim yeri	Yararlanıcı Sayısı	Oran
İl (Merkez ilçeler dahil)	74	82%
İlçe	11	12%
Belde	4	4%
Diğer	1	1%
Yanıtlamayan	0	0%
Toplam	90	100%

Tablo5.A.5'in işaret ettiği gibi araştırmaya katılan yararlanıcıların çoğu il merkezlerinde görev yapmaktadır.

Şekil5.A.5 Görev Yapılan Yerleşim Yeri

Raporun devam eden bölümlerinde, programın yurtdışı tecrübe sunma, kendini ve diğer kültürleri tanıma ile kişisel ve mesleki gelişime katkıları incelenecektir.

HAREKETLİLİK GERÇEKLEŞTİRİLEN ÜLKELER

Yararlanıcıların hareketlilik gerçekleştirdikleri ülkeler şöyle sıralanmaktadır:

Tablo5.A.6 Hareketlilik Gerçekleştirilen Ülkeler

Ülke	Yararlanıcı Sayısı	Oran
İspanya	11	12%
Birleşik Krallık	10	11%
İtalya	10	11%
Avusturya	7	8%
Polonya	7	8%
Almanya	6	7%
Hollanda	4	4%
Diğer ülkeler	35	39%
Tüm ülkeler	90	100%

Program kapsamında en çok hareketlilik gerçekleştirilen ülkeler İspanya, Birleşik Krallık ,İtalya, Avusturya, Polonya, Almanya ve Hollanda’dır.

PROGRAMIN YURTDIŞI TECRÜBE FIRSATI SUNMAYA KATKISI

Bu boyutta araştırılan maddeler, yararlanıcının yurtdışı tecrübe edinme planları ile program olmaksızın da yurtdışında benzer bir faaliyete katılma imkânı olup olmadığı gibi hususları irdelemektedir. Elde edilen veriler Tablo5.A.6’da sunulmaktadır:

Tablo5.A.7 Programın Yurtdışı Tecrübe Fırsatı Sunmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program olmasaydı bile mesleğimle tecrübe edinmeyi planlıyordum.		Bu program olmasaydı, yurt dışında kariyerimle ilgili tecrübe edinmek bu kadar kolay olmazdı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	6	7%	5	6%
Katılmıyorum	5	6%	11	12%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	9	10%	17	19%
Katılıyorum	34	38%	29	32%
Kesinlikle katılıyorum	36	40%	28	31%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	90	100%	90	100%

Tablo5.A.7'ye göre yararlanıcıların %78' i bu faaliyet olmaksızın da yurtdışı tecrübe edinmeyi planlamaktadır ve %63'ü Çalışma Ziyaretleri olmasaydı yurtdışında kariyeri ile ilgili bir tecrübe edinmenin bu kadar kolay olmayacağını bildirmektedir. Buradan çıkarılacak sonuca göre program, yararlanıcıların planlarını gerçekleştirmek için onlara fırsatlar sunan bir araç olarak görülmektedir.

Tablo5.A.8 Programın Yurtdışı Tecrübe Fırsatı Sunmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu programdan önce de yurt dışına çıkıyordum.		Bu program sayesinde yurt dışındaki günlük yaşamı tanıdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	12	13%	8	9%
Katılmıyorum	10	11%	11	12%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	1	1%	13	14%
Katılıyorum	40	44%	45	50%
Kesinlikle katılıyorum	27	30%	13	14%
Yanıtlamayan	0	0%	0	0%
Toplam	90	100%	90	100%

Araştırmaya katılanların çoğu programdan önce de yurt dışına çıkmaktadır. Öte yandan bu program, sadece teknik bilgilerin edinildiği bir program olmaktan öte faydalar sağlamaktadır. Nitekim yurt dışındaki günlük yaşamın tanınmasını sağlamaktadır (%64 oranındaki yararlanıcı bu maddeye olumlu yanıt vermiştir).

PROGRAMIN KENDİNİ, KENDİ KÜLTÜRÜNÜ TANIMA VE TANITMAYA KATKISI

Bu bölümde, programların ortak hedeflerinden olan kendini ve kendi kültürünü tanımaya katkı boyutu çeşitli maddelerle açıklanmaya çalışılmaktadır.

Tablo5.A.9 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma Ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde kendimi tanıdım.		Bu program sayesinde kendi kültürümü daha iyi tanıdım.		Bu program sayesinde yabancı kültürleri tanıdım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	9	10%	3	3%	2	2%
Katılmıyorum	28	31%	22	24%	5	6%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	23	26%	17	19%	12	13%
Katılıyorum	20	22%	42	47%	45	50%
Kesinlikle katılıyorum	9	10%	6	7%	26	29%
Yanıtlamayan	1	1%	0	0%	0	0%
Toplam	90	100%	90	100%	90	100%

Tablo5.A.9’ dan görüleceği üzere bu programın kişilerin kendilerini tanımalarına katkısı sınırlı kalmaktadır (%32). Bunun nedeni, faaliyetin süresinin kısa olması (5 gün) ve daha çok teorik içerikli etkinliklerin yer alması olarak görülebilir. %54 oranındaki yararlanıcı ise bu program sayesinde kendi kültürünü daha iyi tanıdığını ifade etmektedir. Yabancı kültürleri tanımaya programın katkısı ise göreceli olarak daha yüksektir. Nitekim %79’luk yararlanıcı kesimi bu soruya “katılıyorum” ve “kesinlikle katılıyorum” şeklinde cevap vermiştir.

Tablo5.A.10 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma Ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program kendimi daha kolay ifade etmeme yardımcı oldu.		Bu program sayesinde kültürümüzü tanıtmaya fırsatı buldum.		Yabancı kültürlerle uyum sağlamakta zorlandım.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	4	4%	1	1%	29	32%
Katılmıyorum	13	14%	3	3%	52	58%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	23	26%	6	7%	5	6%
Katılıyorum	35	39%	48	53%	3	3%
Kesinlikle katılıyorum	13	14%	31	34%	1	1%
Yanıtlamayan	2	2%	1	1%	0	0%
Toplam	90	100%	90	100%	90	100%

Tablodan, yararlanıcıların program sayesinde kendilerini eskisine kıyasla daha kolay ifade ettikleri (%53) ve kendi kültürlerini tanıtmaya fırsatı buldukları (%87) söylenebilir. Araştırmaya katılan yararlanıcılar yabancı kültürlerle uyum konusunda ise hemen hemen hiç zorluk çekmemişlerdir (%90).

Tablo5.A.11 Programın Kendini, Kendi Kültürünü Tanıma Ve Tanıtmaya Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde yabancı kültürlerle karşı önyargılarımı yendim.		Bu program sayesinde ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadeleyle olan inancım arttı.		Bu program sayesinde insanlara olan saygı ve hoşgörü düzeyim yükseldi.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	5	6%	3	3%	5	6%
Katılmıyorum	17	19%	16	18%	20	22%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	35	39%	16	18%	17	19%
Katılıyorum	23	26%	37	41%	36	40%
Kesinlikle katılıyorum	8	9%	17	19%	12	13%
Yanıtlamayan	2	2%	1	1%	0	0%
Toplam	90	100%	90	100%	90	100%

Tablo5.A.11'in işaret ettiği üzere %35 oranındaki yararlanıcı, program sayesinde önyargılarını yenmiş (bu maddeye ne önyargılarımı yendim ne de yenmedim maddesini işaretleyerek eşit mesafede yaklaşanların oranı da göz önüne alınmalıdır). Programın ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadelede sınırlı etkisinden söz edilebilir (%60). Faaliyetlerin daha çok mesleki içerikli dolayısı ile teknik bilgi ağırlıklı olmasının bu sonuca etki ettiği söylenebilir. Program yararlanıcıların %53'ünde insanlara olan saygı ve hoşgörü düzeyinin yükseldiği görülmektedir.

PROGRAMIN MESLEKİ ve KİŞİSEL GELİŞİME KATKISI

Bu boyutta yararlanıcılara programın mesleki ve kişisel gelişimlerine etki eden boyutları hakkında sorular yöneltilmiştir.

Tablo5.A.12 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde mesleğimde ilerleyeceğime olan inancım arttı.		Bu programın hayatımın akışını değiştirdiğine inanıyorum.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	5	6%	10	11%
Katılmıyorum	15	17%	23	26%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	20	22%	28	31%
Katılıyorum	39	43%	21	23%
Kesinlikle katılıyorum	10	11%	5	6%
Yanıtlamayan	1	1%	3	3%
Toplam	90	100%	90	100%

Program sayesinde %54 oranındaki yararlanıcı mesleklerinde ilerleyeceklerine olan inançlarını artırmıştır. Bunun yanında programın, yararlanıcıların hayatlarının akışını değiştirmede çok etkili olmadığını söylemek doğru olacaktır (%30).

Tablo5.A.13 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde sosyal hayatta daha etkin oldum.		Bu program sayesinde sosyal çevrem genişledi.		Bu program sayesinde kendime olan güvenim arttı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	6	7%	7	8%	3	3%
Katılmıyorum	14	16%	6	7%	9	10%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	27	30%	3	3%	15	17%
Katılıyorum	28	31%	57	63%	47	52%
Kesinlikle katılıyorum	15	17%	15	17%	14	16%
Yanıtlamayan	0	0%	2	2%	2	2%
Toplam	90	100%	90	100%	90	100%

Program, %48 oranındaki yararlanıcının sosyal hayatta daha etkin olmasını sağlamış ve %80 oranındaki yararlanıcının sosyal çevresini genişletmiştir. Yararlanıcıların kendilerine olan güvenleri de program sayesinde artmıştır (%68).

Yararlanıcılardan bazılarını programın kendilerine yarar sağlayan yönlerine ilişkin düşünceleri şöyledir:

“Özgüven, dünyaya bakış açısında değişiklik, yeni dostluklar”

“Özgüven, mesleki bilgi, uluslar arası ortaklar”

Tablo5.A.14 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bu program sayesinde yabancı dil becerilerim arttı.		Bu programa katıldıktan sonra yeni bir yabancı dil öğrenmeye karar verdim.		Çalışma Ziyareti tecrübem sayesinde alanımla ilgili konulardaki dil yeterliğim kuvvetlendi.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	4	4%	5	6%	2	2%
Katılmıyorum	4	4%	24	27%	7	8%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	6	7%	22	24%	4	4%
Katılıyorum	59	66%	32	36%	59	66%
Kesinlikle katılıyorum	17	19%	6	7%	18	20%
Yanıtlamayan	0	0%	1	1%	0	0%
Toplam	90	100%	90	100%	90	100%

Programın etkilerinin en fazla hissedildiği alanlardan biri de yabancı dildir. Şöyle ki; %85 oranındaki yararlanıcı Çalışma Ziyaretleri sayesinde yabancı dil becerilerini artırmış ve %86 oranındaki yararlanıcı da mesleği ile ilgili alanlardaki dil yeterliğini güçlendirmiştir. Her ne kadar yeni bir yabancı dil öğrenmeye karar verenlerin oranı, göreceli olarak düşük olsa da başta anılan ilk iki madde, programın yabancı dil yeterliklerinin gelişmesine katkısını ortaya koymada yeterli görülebilir.

Nitekim yararlanıcıların fayda gördükleri alanlarda en fazla belirtilen konulardan bir de yabancı dildir:

“Dil pratiği, iletişim, kültür zenginliği”

“Eğitim (Meslekî) İngilizcesi, Kültürler arası iletişim...”

“Dil yeterliliğimin gelişmesi...”

“...Dil konuşma becerisi kazandırdı.

“Dil eğitiminin önemi, mesleki alanda yeniliklere açık olmak...”

Tablo5.A.15 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Çalışma Ziyareti tecrübem sayesinde mesleğimde kullanabileceğim farklı yöntemleri öğrendim.		Çalışma Ziyareti tecrübem sayesinde mesleğimde farklı öğretim yöntemleri denedim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	0	0%
Katılmıyorum	6	7%	13	14%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	9	10%	11	12%
Katılıyorum	62	69%	56	62%
Kesinlikle katılıyorum	13	14%	9	10%
Yanıtlamayan	0	0%	1	1%
Toplam	90	100%	90	100%

Tablo5.A.15'in işaret ettiği konu yararlanıcıların %83' ünün mesleklerinde uygulayacakları farklı yöntemleri bu program sayesinde öğrenmeleri ve %72'sinin farklı öğretim yöntemlerini denemeleridir.

Bu durum Tablo2.B.16'daki bulguları da desteklemektedir.

Tablo2.B.16 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Farklı bir kültürde bulunmak mesleki yeterliklerimi artırdı.		Çalışma Ziyareti tecrübem sayesinde öğretim becerilerim arttı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	0	0%	1	1%
Katılmıyorum	11	12%	10	11%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	10	11%	18	20%
Katılıyorum	59	66%	50	56%
Kesinlikle katılıyorum	9	10%	10	11%
Yanıtlamayan	1	1%	1	1%
Toplam	90	100%	90	100%

Tabloya göre farklı bir kültürde bulunmak %76 oranındaki yararlanıcını mesleki yeterliklerini artırmış, %67'sinin bu faaliyet sayesinde öğretim becerileri gelişmiştir. Son maddeye ne katılıyorum ne katılmıyorum şeklinde cevap verenlerin göreceli olarak yüksekliği de dikkate alınmalıdır.

Tablo2.B.17 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Bilgilerimin, gittiğim ülkedeki meslektaşlarım kadar güncel olduğunu gördüm.		Çalışma Ziyareti tecrübem sayesinde alanımdaki konularda bilgilerimi güncelledim.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	1	1%	0	0%
Katılmıyorum	7	8%	7	8%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	5	6%	11	12%
Katılıyorum	48	53%	55	61%
Kesinlikle katılıyorum	28	31%	17	19%
Yanıtlamayan	1	1%	0	0%
Toplam	90	100%	90	100%

Tablo5.A.17'ye göre yararlanıcıların büyük çoğunluğu (%84), bilgilerinin, gittikleri ülkedeki meslektaşları kadar güncel olduğunu düşünmektedir. Bununla birlikte %80 oranındaki yararlanıcı kesimi de alanındaki bilgileri programlar sayesinde güncellemiştir.

Yararlanıcıların bazıları programların kendilerine sağladığı faydaları şöyle ifade etmektedirler:

“Mesleğim ile yeni, farklı yönetim ve uygulamaları tanımak”

“Meslektaşlarımdan uyguladığı değişik öğretim metotları konusunda bilgi sahibi oldum...Mailler yoluyla sürekli irtibat halindeyiz”

“Farklı kültürlerle temas, bilgi alışverişi, mesleki motivasyonun artması”

“Çalışma alanımla ilgili yeniliklerin takibi, ...,farklı ülke ve kurumlardaki uygulamaları yakından takip etmek”

“Farklı öğretim yöntemleri ve stratejilerini tanımamda etkili olmuştur”

“Yeni teknolojinin kullanımını görmek, farklı eğitim konularını görmek, farklı eğitim sistemini gözlemlemek”

Tablo5.A.18 Programın Mesleki ve Kişisel Gelişime Katkısı

Yanıtlar	Gittiğim ülkedeki meslektaşlarım işbirliğine açıldı.		Çalışma Ziyareti tecrübem, gelecekteki işbirlikleri için zemin hazırladı.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	1	1%	0	0%
Katılmıyorum	3	3%	1	1%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	8	9%	2	2%
Katılıyorum	60	67%	62	69%
Kesinlikle katılıyorum	18	20%	24	27%
Yanıtlamayan	0	0%	1	1%
Toplam	90	100%	90	100%

Yararlanıcılar gittikleri ülkelerdeki meslektaşlarını işbirliğine açık bulmaktadırlar. Böylelikle gelecekteki işbirliklerine de program sayesinde adım atmış olmaktadır (ilgili maddeye olumlu yanıt verenlerin oranı: %96).

PROGRAMIN AVRUPA BİRLİĞİ ÜYELİĞİ FİKRİNDEKİ DEĞİŞİME KATKISI

Programın Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği fikrindeki değişime katkısı Tablo5.A.18'de incelenmektedir.

Tablo5.A.19 Programın AB Üyeliği Fikrindeki Değişime Katkısı

Yanıtlar	Bu programa katıldıktan sonra Türkiye'nin AB üyeliği konusundaki görüşlerim olumlu olarak değişti.	
	Yararlanıcı sayısı	Oran
Kesinlikle katılmıyorum	6	7%
Katılmıyorum	14	16%
Ne katılıyorum ne katılmıyorum	29	32%
Katılıyorum	8	9%
Kesinlikle katılıyorum	32	36%
Yanıtlamayan	1	1%
Toplam	90	100%

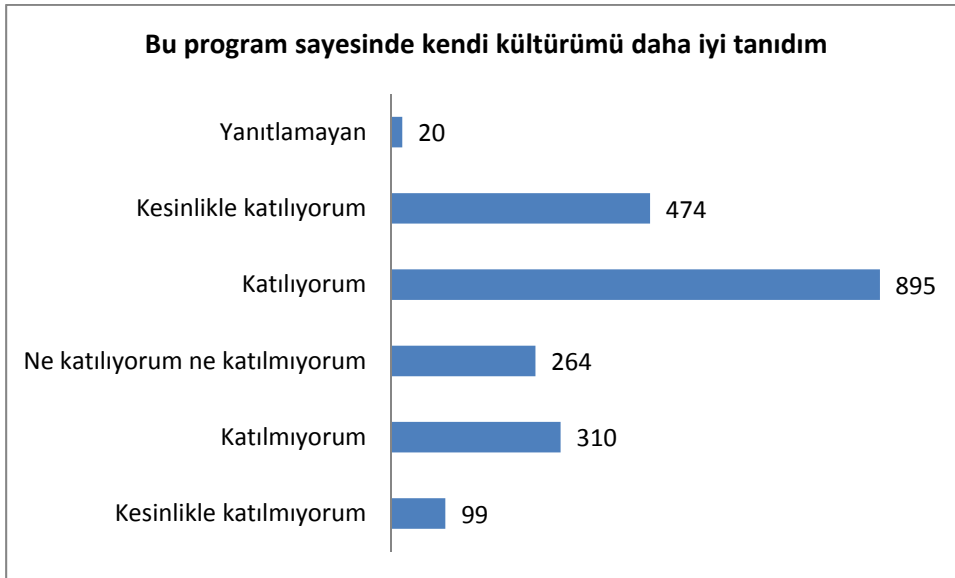
Tablo5.A.19'da %45 oranında yararlanıcının Türkiye'nin AB üyeliği konusundaki fikirlerini olumlu değiştirdikleri görülmektedir. Bu soruya ne katılıyorum ne katılmıyorum olarak cevap verenler ise yararlanıcıların %32'sidir.

GENEL DEĞERLENDİRME ve SONUÇ

Yukarıdaki bölümde yer alan bulgular araştırmaya katılan yararlanıcıların program tecrübelerinden genel olarak memnuniyet duyduklarını göstermektedir. Yararlanıcıların verdikleri yanıtlar, programların amaçlarına önemli ölçüde ulaşmış olduklarını göstermektedir.

Hayatboyu Öğrenme Programı'nın ve program içinde yer alan hareketlilik faaliyetlerinin yararlanıcılara sağladığı faydalar göz önüne alınarak yararlanıcıların düşüncelerini belirtmeleri istenen bazı ortak maddelere verilen cevaplar, tüm program yararlanıcıları genelinde değerlendirmeye alınmıştır. Buna göre Hayatboyu Öğrenme Programı genelinde elde edilen bulgulardan bazıları şöyledir:

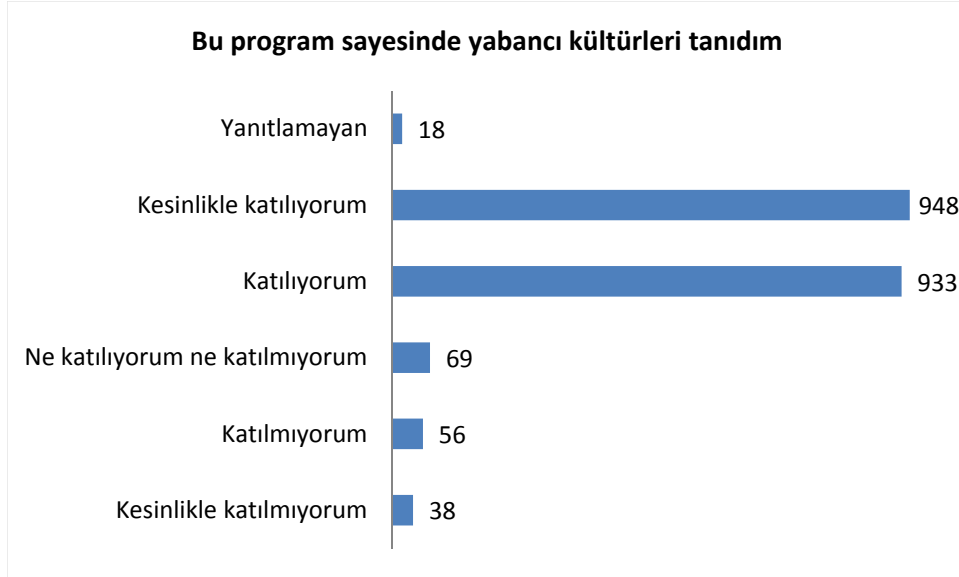
TabloGD.1 Genel Değerlendirme

Hayatboyu Öğrenme Programının altında yer alan Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci, Grundtvig Programları ve Çalışma Ziyaretleri'nden 2008 yılında yararlanmış olanların büyük çoğunluğu programlar sayesinde kendi kültürlerini daha iyi tanıdıklarını belirtmektedirler. Nitekim Hayatboyu Öğrenme Programı altında yapılan pekçok faaliyette kültürlerarası iletişime vurgu yapılmakta, yararlanıcılar farklı kültürleri öğrenirken kendi kültürlerini de tanıma fırsatı elde etmektedirler. Programlar, Türk yararlanıcıların farklı kültürel ortamda mesleki veya eğitimsel tecrübe edinmeleri için olanak sağlamıştır. Kültürlerarası etkileşim, yararlanıcıların aynı zamanda kültürel farkındalık geliştirmelerine de yardımcı olmaktadır.

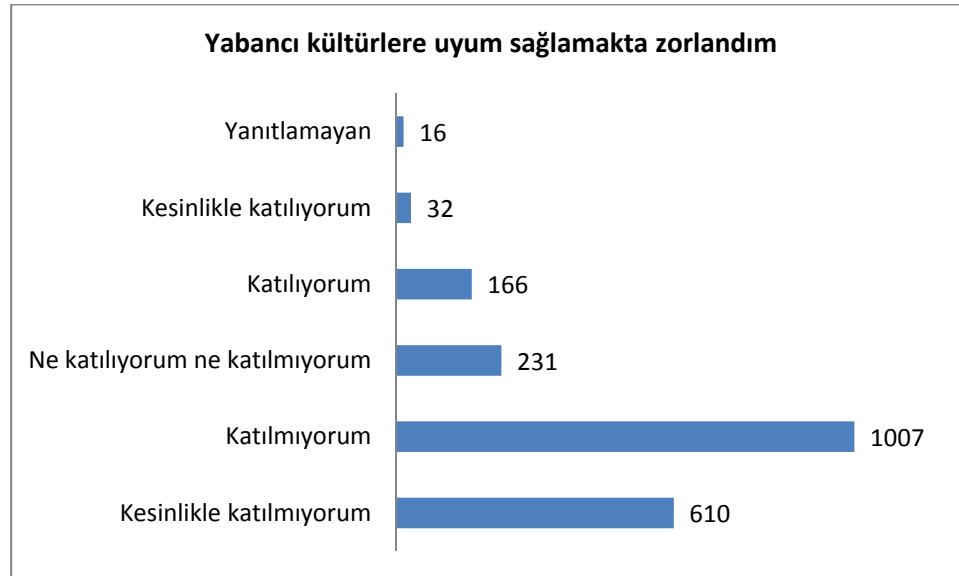
Aşağıdaki tabloda da görüldüğü üzere programın yabancı kültürleri tanımadaki etkisi çok büyüktür.

TabloGD.2 Genel Değerlendirme

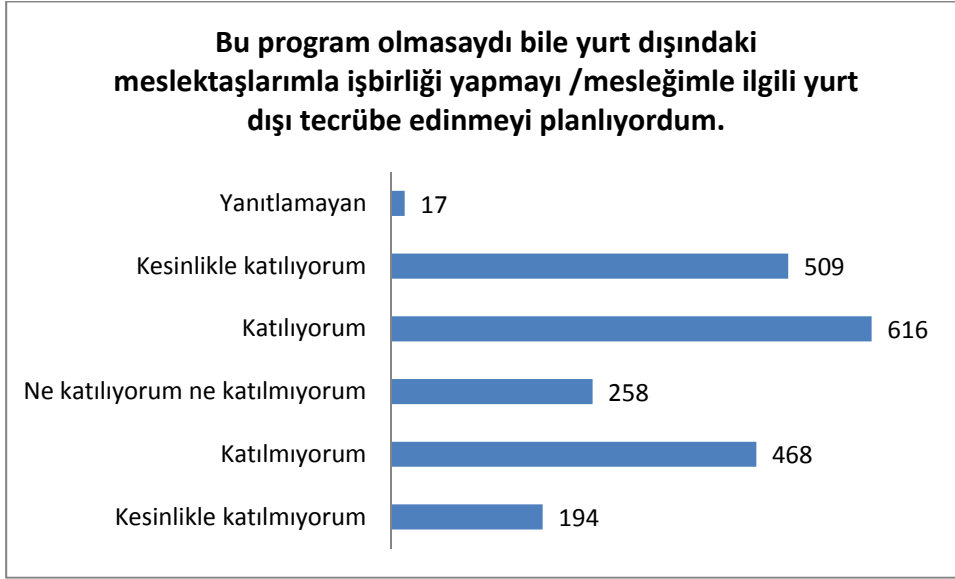
Araştırmaya katılan 2.062 yararlanıcının %91'inden fazlası programlar sayesinde yabancı kültürleri tanıdığını belirtmektedir. Ayrıca TabloGD.3'ten görüleceği üzere yararlanıcıların çoğu yabancı kültürlerle uyumda sorun yaşamamışlardır.

TabloGD.3 Genel Değerlendirme

Bu özelliklerinin yanında, Hayatboyu Öğrenme Programı'nın yurt dışı tecrübe edinme fırsatı olarak algılandığı söylenebilir.

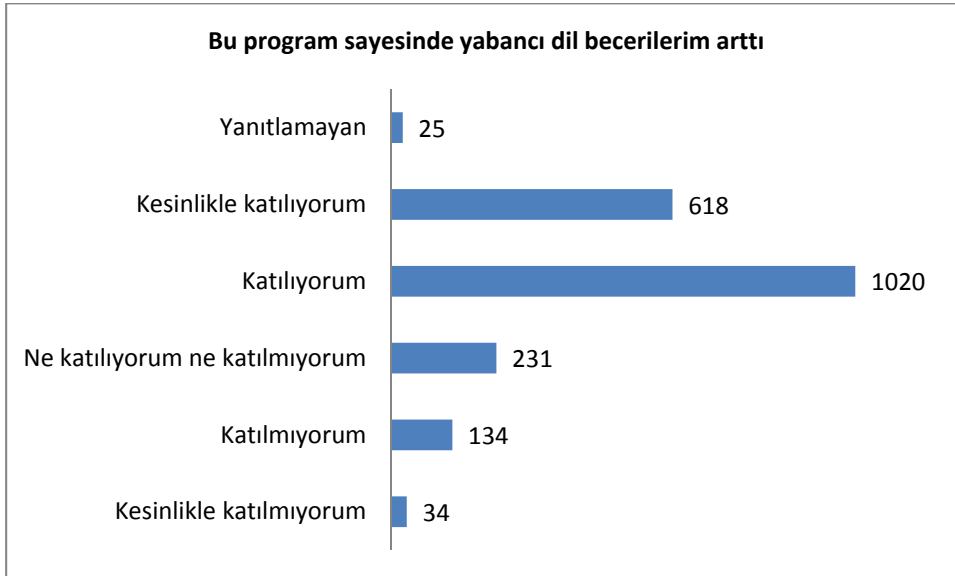
Tablo GD.4 Genel Değerlendirme

Yararlanıcıların araştırma sorularına verdikleri cevaplardan, büyük çoğunluğunun yurt dışı tecrübe edinmeyi planladıkları görülmektedir. Bununla birlikte programlar genelinde bu program olmasaydı meslekleri ile ilgili yurt dışı tecrübe edinmelerinin bu denli kolay olmayacağı fikrine katılanlar da azımsanmayacak çoğunluktadır. Hayatboyu Öğrenme Programı, yararlanıcılar için gerek meslekleri ile ilgili gerek öğrenimleri ile ilgili yurt dışı tecrübe edinmeyi kolaylaştıran önemli bir araçtır.

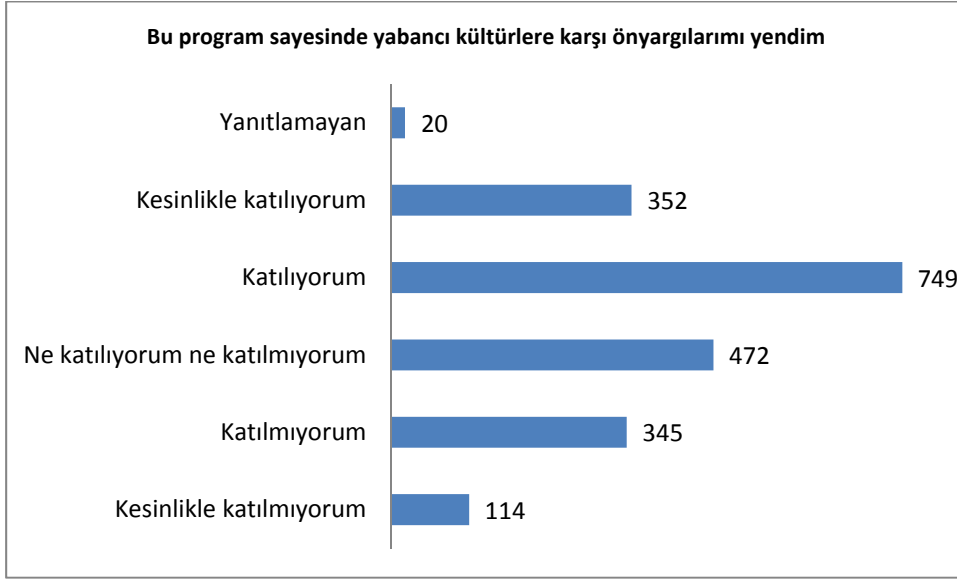
Programların en önemli özelliklerinden biri de yabancı dil becerilerinin gelişmesine yaptığı doğal katkıdır. Çünkü faaliyetlerin hemen hemen hepsinde yabancı dil yoğun olarak kullanılmaktadır. Bu sebeple TabloGD. 5'te yabancı dil becerilerini ele alan maddenin bulgularına yer verilmiştir:

TabloGD.5 Genel Değerlendirme

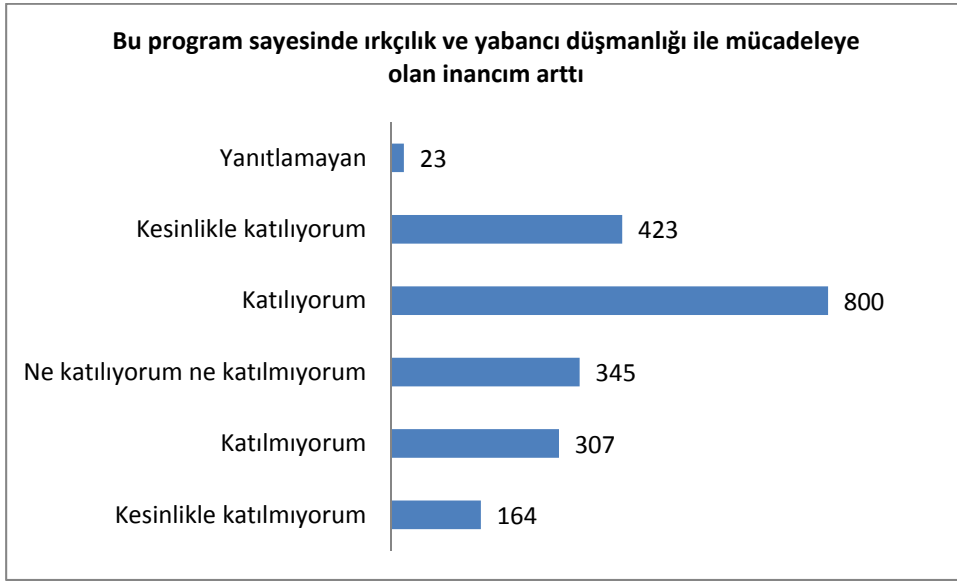

Bunun yanında yararlanıcılar, programlara katılmış olmanın farklı kültürden insanlara karşı önyargılarını fark etmelerini ve yenmelerini sağladığını; ırkçılık ve yabancı düşmanlığı ile mücadeleye olan inançlarını artırdığını belirtmiştir.

TabloGD.6 Genel Değerlendirme

TabloGD.7 Genel Değerlendirme

Programlar özelinde sorulan sorulardan ve yararlanıcıların programların geliştirilmeye açık yönlerine ilişkin verdikleri yanıtlardan elde sonuçlara göre üzerinde durulması gereken önemli konular şöyle sıralanabilir:

- i) Proje faaliyetleri için:
 - (a) Ortak bulmanın kolaylaştırılması,
 - (b) Hareketlilik sayılarının artırılması,
 - (c) Hareketlilik sürelerinin uzaması,
- ii) Bireysel faaliyetler için
 - (a) Hibelerin artırılması,
 - (b) Hibelerin zamanında ödenmesi,

(c) Vize alma ile ilgili sorunların giderilmesi

Bu maddelerden bazıları (hareketlilik sayıları ve süreleri) program kuralları gereği değiştirilemeyecek veya tahsis edilen bütçeye göre kurumların kendi planlamaları dahilinde olan konulardır. Ortak bulma ile ilgili olarak Avrupa Birliği eğitim ve Gençlik Programları Merkezi, yeni bir ortak arama portalı oluşturmuş ve Ocak2010'dan itibaren kullanıma açmıştır (Hezarfen Ortak Arama Aracı; <http://partnersearch.ua.gov.tr>).

Sonuç olarak, Hayatboyu Öğrenme Programı'ndan 2008 yılında yararlanmış yararlanıcılarla yapılan Etki Değerlendirme çalışması, yararlanıcıların programın yurt dışı tecrübe fırsatı sunma, kendini ve kendi kültürünü tanıma, mesleki ve kişisel gelişime katkı gibi boyutlarda olumlu görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Programın sadece il merkezlerinde değil, ilçe ve beldeler ile köylerimizde de duyurulması, küçük yerleşim birimlerine ve dahası dezavantajlı kesimlere ulaşılması açısından önemli görülmektedir. Programların coğrafi dağılımlarının yanı sıra özellikle Leonardo da Vinci ve Grundtvig programlarında, farklı hedef gruplarına ulaşılması da programın farklı yararlanıcı grupları tarafından duyulması anlamına gelecek; böylelikle yararlanıcı gruplarında da çeşitlilik sağlanacaktır.

Hayatboyu Öğrenme Programı 2008 Yılı Etki Değerlendirme Araştırması'na katılan tüm yararlanıcılarımıza teşekkür ederiz.